Ion Băieșu

Pompierul și opera

schițe umoristice

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Ion Băieșu
Pompierul și opera
Schițe umoristice

Cartea Românească

Prețul

Sâmbăta, dis-de-dimineață, am zi de primire. Oameni de diferite vârste și convingeri filosofice vin să mi se destăinuie și să-mi ceară sprijinul, uneori e o asemenea coadă în poarta mea că trebuie oprită circulația pe stradă. Au fost zile când mi s-au rupt gardurile, mi s-a călcat grădina în picioare, pomii, vița de vie, zarzavaturile.

Săptămâna trecută vine la mine o femeie între două vârste. După înfățișare părea mamă, ceea ce s-a adeverit pe loc.

— Dragă dom'le scriitor, zice, am un copil adorabil, o splendoare din toate punctele de vedere, sunt convinsă că vă veți îndrăgosti de el la prima vedere, mai ales că și el vă apreciază și vă stimează nemaipomenit.

În următoarea jumătate de oră, respectiva mamă m-a convins că era vorba, într-adevăr, de un copil miraculos, înzestrat cu aptitudini native excepționale. Firește, și ei, părinții s-au ocupat de el încă de mic, în sensul că i-au dat o educație solidă și multilaterală, dar, oricum, aptitudinile lui au întrecut orice așteptări. La vârsta de trei ani, de pildă, au început să-l învețe două limbi străine, franceza și engleza, pentru ca apoi să-l treacă puțin și prin germană, plus italiana pentru conversație, fără gramatică. Pe urmă, la patru ani, l-au trecut la pian, unde și-a uimit, firește, profesoara cu iuțeala lui de mână, trecea peste clape ca fulgerul, ba, la un moment dat, cânta și cu picioarele, de-au trebuit să schimbe pianul de patru ori. Apoi a luat lecții insistente de vioară, pe care a posedat-o perfect în două luni, plângeau vecinii când îl ascultau, apoi a abordat chitara, apoi contrabasul și violoncelul, nu se știe din ce motive făcuse pur și

simplu o pasiune pentru instrumentele voluminoase și cu voce groasă.

Paralel, i-au luat profesor de înot, profesor de patinaj, de trambulină, de box, lupte greco-romane, avea o dezvoltare fizică ieșită din comun, omoplații lui făceau senzație pe stradă, dovadă că l-au trecut imediat la jiu-jitsu, unde era fenomenal, și-a pus profesorul în brânci de la prima lecție, ca să nu mai vorbim de faptul că pe taică-su l-a aruncat în chip demonstrativ pe șifonier, iar pe maică-sa a trimis-o direct în frigider, cu plasa de cumpărături cu tot, bunică-sa scăpând de demonstrație numai cu fuga, de-au râs cu toții de s-au prăpădit. Drama care era? Miraculosul se plictisește de moarte la școală, a ajuns să-i facă de rușine pe profesori, îi corectează în timpul orelor cu glas tare, nu poate să se abțină de inteligent ce e, bineînțeles, profesorii se simt umiliți, se enervează, îl persecută, dar pe el îl doare în cot, el oricum nu mai are nimic de învățat de la ei.

Într-o zi ce i-a venit? Să compună un cântec. L-a.com pus așa, fără note, numai din voce, oricum au dat fuga cu el la Gică Petrescu să i-l cânte, maestrul nu voia, pretindea că nu știe să interpreteze decât pe note, au încercat la varie tăți, acolo altă gașcă, n-a putut pătrunde nici măcar la teatru scurt, deși copilul dovedise un talent cert la actorie, le făcuse lor acasă o scenă din Hamlet că maică-sa, care o interpreta pe Ofelia, a rămas pur și simplu plină de vânătăi, când i-a zis „du-te la mănăstire” a zburat-o direct pe balcon. Dar să vezi drăcie, să nu-ți vină să crezi. Într-o zi îl prinde taică-su cu pipa lui în gură, ceea ce i-a mirat foarte mult, întrucât prodigiosul nu obișnuia decât un „Kent”, două la cafea. Ei bine, ăl mic i-a anunțat cu acest prilej o chestie cu care i-a pus jos: vrea să se facă scriitor. De-aia și luase pipa în gură, pentru că văzuse, naiba știe unde, că scriitorii nu fumează decât pipă și nu beau decât whisky, mai ales când sunt americani.

De fapt, pentru aceasta și venise, ca să mă consulte și, eventual, să mă angajeze ca profesor de literatură al copilului. Adică să-l învăț să scrie literatură. Ce fel de litera tură? Indiferent, nu contează, literatură să fie: povestiri, romane, piese, manuale, broșuri. Poezie? Nu, poezia nu-i interesează, s-a consultat și cu soțul ei, nici lui nu-i plac poeții, a aflat într-o zi la bufetul „Podgoria”, colț cu Amzei, că ăștia câștigă slăbuț, îi plătește la rimă.

Mama copilului miraculos nu mi-a dat răgaz de gândire, voia să știe când încep lecțiile și în cât timp îl pot face pe fiul ei scriitor.

— Să nu dureze prea mult, că am vrea să înceapă să câștige și el ceva, cu atâtea lecții și meditații am ajuns să ne strâmtorăm. Eventual să-l înscrieți în Uniunea Scriitorilor, ce acte trebuie pentru asta, că vizita medicală o are.

— Păi, zic, să-l înscriem în Uniune înainte de a deveni scriitor?

— Păi sigur. Nu e mai comod așa? Adică, în momentul când se apucă de scris, să aibă deja o legitimație la mână, un document, o leafă… Adică e greu pentru dumneata să-l înscrii acolo?

— Vai de mine, nu-i nicio problemă. Îi fac o recomandare imediat. Numai să vrea el…

— Cum să nu vrea?!

— Să nu se fi răzgândit.

— Vai de mine, nici vorbă! Păi dacă nici acum nu se stabilește la o pasiune, îl plesnesc de nu se vede, cât îmi e el de drag. Câte hatâruri să-i fac? Nu vreți să-l aduc chiar acum ca să vorbiți cu el?

— Ba da.

— Bine, mă duc. Și începeți lecțiile imediat?

— Firește.

— Vai, vă mulțumesc. O să vă placă de el, o să-l iubiți.

E dotat, e deștept, o să se descurce. Măcar de-ar ajunge ca dumneavoastră… Dar nu ne-ați zis cât ne costă…

— Tot.

— Cum tot?!

— Adică tot ce câștigă îmi dă mie.

— Păi cum așa?!

— Îmi pare rău, ăsta e prețul…

Femeia se ridică, brusc, în picioare și se îndreptă spre ușă, indignată.

— Tovarășe, îmi pare rău de deranj, dar pe strada noastră e un scriitor care ia jumătate.

— Lucrează oficial?

— Nu, particular.

— Mă rog… Mergeți la el…

— Așa am să și fac. Bună ziua.

— Bună ziua.

Nervi

Soțul și soția stau în fața televizorului. E seară. O seară obișnuită. Calmă. De toamnă. Program neutru: balet.

Un balerin și o balerină zboară prin văzduh ca niște păsări albe, cu aripi golașe.

Soțul fumează. Soția fumează.

— Splendid, spune soțul.

— Ce e splendid? întreabă soția.

— Duetul.

— Care duet?

— Duetul… De la televizor…

Femeia se uită lung spre soț și tace câteva minute.

— Despre care duet vorbești tu?

— Despre dansul acesta. Nu e un duet?

— Cum o să fie duet?! Duet e când se cântă. Când cântă doi inși în același timp.

— Dar când dansează doi inși în același timp nu e duet?

— Nu.

— Dar ce e?

— E balet.

Soțul își stinge țigara și se întoarce către soție.

— Ascultă, tu de ce nu obișnuiești să judeci înainte de a spune ceva? De ce nu te obișnuiești să gândești logic? Când doi inși fac ceva împreună — ține minte asta de la mine – înseamnă că e vorba de un duet.

— Chiar dacă taie lemne împreună?

— Da, chiar dacă taie lemne!

— Deci noi, dacă luăm acum un fierăstrău și tăiem un buștean, se cheamă că facem un duet?

— Bineînțeles.

— Ascultă, de ce nu te duci tu la un doctor?

— De ce să mă duc la un doctor?

— Pentru că te plângeai de astenie.

— Și ce legătură are asta cu ce vorbim noi? Care-i logica?

— Te rog să reții că nu primesc lecții de logică de la tine. Și nici alt fel de lecții. În douăzeci de ani, de când suntem împreună, puteai să

fi înțeles asta.

Tăcere. Baletul continuă. Balerinul și balerina sunt două vârtejuri albe care se îndepărtează, se întâlnesc, se contopesc, înaripate de acordurile divine ale muzicii.

— Splendid. Splendid duet.

Soția se ridică și se apropie de fotoliul în care se află soțul ei.

— Ascultă, tu vrei să mă înnebunești?

— De ce?

— Cum de ce?

— Păi da. Te întreb de ce.

— Te rog doar atât: să taci.

— De ce să tac! Nu pot să vorbesc în casa mea?

— Poți să vorbești, dar nu cu mine. Vorbește singur.

— Bine, vorbesc singur. Doamne, ce duet minunat!

Soția se ridică, se duce alături, deschide un sertar, ia un carbaxin, ia apă din frigider și-l înghite.

— Doamne, ce duc…

Soția scoate un urlet de fiară:

— Dar taci odată!

Soțul îi răspunde calm:

— Dar nu vorbesc cu tine. Vorbesc singur.

Soția începe să plângă.

— Mi-a spus mie după logodnă vărul tău că ești un sadic, și nu l-am crezut.

— Care văr?

— Un văr cu care ai copilărit. „Fii atentă, mi-a spus, e un băiat bun, dar are porniri sadice. Omoară vrăbii și broaște”. A avut dreptate.

— Dar când m-ai văzut tu pe mine omorând vrăbii și broaște?

— Acum nu mai omori, dar ai omorât în copilărie. Acum sadismul tău se manifestă față de mine. Nu e zi în care să nu mă contrazici. Nu e zi! De fiecare dată găsești ceva că mă contrazici. Numai ca să-mi distrugi nervii. Să știi că într-o zi nu mai răspund de mine. Deși te iubesc și țin la tine, mă aduci în stare să-ți fac un rău. Nu te juca cu nervii mei! Nu mă mai contrazice!

— Pe cuvântul meu dacă tu nu ești într-o ureche! Cine a început în seara asta cu contrazisul? N-ai început tu?

— Eu am început?

— Bineînțeles. Eu am zis: uite ce duet grozav, și ție ți-a sărit țandăra.

— Păi cum să nu-mi sară țandăra dacă spui tâmpenii?

— Care tâmpenii?

— Chestia cu duetul.

— Aia e o tâmpenie?

— Bineînțeles.

— Ascultă, cu tine omul n-o scoate la capăt. Pleacă de-aici!

— De ce să plec eu și să nu pleci tu?

— Unde vrei să plec? în stradă? Casă, după câte știu, e pe numele meu.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Exact ce-ai auzit.

Soția se ridică în picioare, palida.

— Va să zică mă dai afară din casă?!

— N-am spus că te dau afară din casă, am spus că această casă e pe numele meu.

— Și mobila e pe numele tău?

— Nu e pe-al meu, dar nici pe-al tău. În orice caz, nu tu ai dat banii pe ea.

— Dar ce-am făcut eu cu banii mei? Cu leafa mea?

I-am băut?

— Nu știu. Ți-ai ajutat nepoții… I-ai luat maică-tii loc de veci. Eu la ai mei nu le-am pus nici măcar o cruce de lemn… La înmormântarea lor tu n-ai catadicsit să vii. Te-a lovit tocmai atunci gripa… La pomenirea de trei luni îți ieșea măseaua de minte…

— Auzi?

— Aud.

— Ce-ar fi să-ți aduc aminte de ce-ai făcut tu în seara când mama trăgea să moară chiar în camera în care te afli acum?

— Ce-am făcut?

— Te-ai îmbătat ca un porc.

— De durere. Sufeream.

— Tu?! Care-o blestemai de față cu mine s-o calce i tramvaiul.

— Și? A călcat-o?

— Nu, dar ai fi vrut. Ai un suflet de câine. De bestie.

— Te rog să-ți măsori cuvintele. S-ar putea să mă enervezi.

— Și?!

Pauză. Soțul își aprinde o țigară. Soția își aprinde și ea o țigară și-și șterge o lacrimă din colțul ochiului stâng. Apoi se duce în bucătărie și face două cafele: una pentru ea, una pentru el.

— Mersi, spune soțul.

— Cu plăcere, spune soția.

Baletul de pe micul ecran continuă. Balerina și balerinul zboară pe scenă ca printr-un văzduh de spume și stele.

— Doamne, zice soțul, ce duet superb!

— Termină! urlă soția. Termină, că nu știu ce-ți fac!

A doua zi mi se pare că unul dintre ei a intentat divorț.

Dar nu sunt sigur.

Personajul

Foarte mulți cititori curioși m-au întrebat de unde îmi culeg eu tipurile, de unde fac eu rost de date, de idei, de fapte etc., la care am răspuns simplu și sec: din viață. Da, viața este furnizorul meu permanent și generos, e suficient să ies câteva ore pe stradă și să mă întorc cu un subiect în buzunar, ca și cum m-aș duce până la băcănie sau tutungerie.

Nu mai departe personajul acestor rânduri. L-am găsit acum câteva zile în parcul Grădina Icoanei, unde ieșisem să-mi plimb câinele. Câinele meu e un caniche cu numele de Gioni, un tip foarte sociabil (în orice caz, mult mai sociabil și atracțios decât mine, care sunt un timid), astfel încât pe banca pe care ne-am așezat noi s-a așezat imediat o tipă brunetă, corect îmbrăcată, oarecum tânără la înfățișare. La început ea a intrat în vorbă cu cățelul, după care a intrat în vorbă cu mine, discutând chestiuni extrem de nevinovate, ca de pildă starea timpului, a cartofilor, a fotbalului și a animalelor în general. Pentru ca, brusc, să-mi pună o întrebare de-a dreptul descumpănitoare: dacă sunt fericit.

— Mi-e greu să răspund — am zis, roșind ca un adolescent. Mai întâi consider că trebuie discutat despre fericire în general, despre…

— Bineînțeles, mi-a răspuns ea, în cazul că aveți o părere despre fericire, eu sunt gata să vă ascult.

— Nu, i-am răspuns, nu sunt încă pregătit să discut pe această temă. De altfel, eu nu sunt în clar nici cu Infinitul și

Timpul, asupra cărora continui să meditez.

Oricum, persoana mi s-a părut dintr-odată foarte interesantă, eram dispus să mă întind la vorbă cu ea, deși cățelul avea frisoane din cauza frigului. Nu cumva puteam găsi aici un personaj pentru o povestire, pentru un articol? mi-am zis. Ia să insist.

— Dar dumneavoastră sunteți fericită? mi-am permis să întreb, cu gândul, firește, de a o incita. Și când zic fericită nu mă refer doar la starea concretă și existențială, ci la cea metafizică.

— Dom-le, zice persoana, v-am înțeles exact, nu trebuie să insistați și vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare. Eu sunt o persoană care ies în fiecare seară în acest parc și nu o fac atât din nevoia de aer liber, pentru că aer liber pot să respir și prin fereastra

deschisă. Vin în parc dintr-o nevoie acută de comunicare, dar trebuie să recunosc că puține sunt persoanele, masculine sau feminine, care se obosesc să mă întrebe de fericire. Cred că pur și simplu nu le trece prin minte. Ei bine, am să vă răspund franș: nu sunt fericită. Am fost în copilărie, când părinții mei mă iubeau ca nebunii, și mă sărutau de sute de ori pe obrăjori, declarând *că* sunt bucuria vieții lor. Dar ce am descoperit foarte curând? Că mă iubeau doar pentru că eram o ființă sănătoasă. Când au descoperit că sunt bolnavă au încetat să mă mai iubească.

— Despre ce boală era vorba? am întrebat, timid.

— O, era vorba de o boală foarte ciudată, aproape necunoscută, despre care prefer să nu mai vorbesc, deși în momentul de față sunt pe deplin vindecată. Totuși, am să vă satisfac curiozitatea. Sufeream de o boală care se manifesta în sensul că nu înțelegeam metaforele. Adică nu le realizam. Adică luam totul la modul propriu. Să vă explic.

— Vă rog, am zis, năuc de curiozitate.

— De pildă, mama îmi spunea: „Ia trage-l de limbă pe frate-tu și află ce măgării a mai făcut azi, măgarul!” Iar eu ce credeți că făceam? îl apucam într-adevăr cu degetele de limbă și trăgeam cu toată puterea, iar el urla ca din gură de șarpe. Sau tot mama îmi spunea, altă dată, să mă bag pe sub pielea lui unchi-miu, iar eu, din cauza bolii de care sufeream, încercam să mă bag pe sub pielea unchiului la modul propriu, provocând un adevărat scandal în familie. Ca să nu vă mai povestesc ce s-a petrecut în ziua când mi s-a propus să mă vâr în sufletul cuiva. În sfârșit, ce să vă mai spun, boala mea îi incomoda foarte mult pe părinți, au început persecuțiile, aluziile și pedepsele, drept pentru care, la vârsta adolescenței, am fugit de-acasă și am hoinărit prin lume ani în șir, singură și neînțeleasă. Până când într-o seară, tot așa, într-un parc, am întâlnit un bărbat care a avut amabilitatea să-mi asculte suferința și să-mi propună să mă căsătoresc cu el, asigurându-mă că e specialist în boala respectivă și că mă va vindeca în mod sigur.

— Și v-a vindecat?

— Da. M-a vindecat. Dar cum? Interzicându-mi să mai vorbesc la figurat. Eram obligată să vorbesc tot timpul la modul propriu. Dar vă întreb acum pe dumneavoastră: oare aceea mai era viață? Cum să trăiești fără să vorbești cu soțul tău măcar o dată pe săptămână la figurat? Ce este oare viața fără metafore, fără posibilitatea de a transfigura ceva, un obiect, o întâmplare, o idee, o… A trebuit să ne despărțim. Într-o seară…

În clipa aceea, adică în clipa în care curiozitatea și interesul meu față de această ființă crescuseră imens, în ciuda caracterului oarecum livresc al biografiei sale, apăru în fața noastră un milițian care-i spuse tipei, politicos:

— Dumneavoastră veniți cu mine.

Încercând să protestez, am fost pus la punct destul de energic:

— Dumneavoastră vedeți-vă de treabă.

Drept pentru care mi-am luat cățelul la subțioară și am plecat acasă. I-am povestit nevesti-mii istoria, indignat la culme:

— Înțelegi, urlam eu ca o fiară, milițianul acela mi-a răpit pur și simplu personajul, mi l-a luat din mână tocmai când îmi spunea chestiile cele mai fascinante, cele mai… Am să-l reclam!

A sunat telefonul. A răspuns soția. A ascultat câteva clipe, a închis și mi-a retezat avântul cu această frază incredibilă:

— Dobitocule, du-te la Miliție să-ți iei portofelul.

Vrăbiuța

— Vrăbiuță!
— Da, puișor.
— Vrei o bobiță de strugure? O bobiță mică și dulce-dulce, ca tine.
— Nu, vrăbiuța nu vrea nimic. Vrăbiuța e bolnavă. Și bătrână.
— Dacă vrăbiuța mai vorbește așa, puișorul se supără tare-tare de tot și n-o mai iubește.
— Iartă-mă, dragule.
— Dar un măr nu vrea vrăbiuța? Sau o bomboană? Sau o bucățică mică-mică de ciocolată? Ce să-i dea puișor vrăbiuței lui ca să fie ea mulțumită și fericită?

Vrăbiuța zace în pat cu prișnițe. E bolnavă, dărâmată de vârstă, de excese și de reumatisme. Părul ei, cândva ca aurul, acum e cenușiu și murdar la rădăcină, iar zbârciturile îi acoperă fața. Vedeta de altă dată, solista care ocupa cândva singură scena, ca o regină, lâncezește acum în cârpe, tristă și pensionată.

— Vrea vrăbiuța puțină muzică? Ceva ușor și dulce, adormitor și mângâietor. Ce să facă puișorul pentru vrăbiuța lui?
— Vrăbiuța nu mai vrea nimic de la puișorul ei…Nimic… nimic…

Câteva lacrimi mari și incolore se scurg pe obrajii vrăbiuței, odată cu rimelul.

— Să nu plângi, să nu-l superi pe puișorul tău… Te rog…Te rog…

Puișorul era pe vremea gloriei vrăbiuței un simplu corist neluat în seamă. Un corist care visa noaptea voga lui Mario del Monaco, cu ovații și flori aruncate pe scenă, cu femei sufocându-se la ușa cabinei lui. Dar cum să ajungă, cum să pătrundă, cum să biruie dacă nu era sprijinit de nimeni, dacă directorul nu voia să-l asculte, dacă nu avea „un spate”? Cunoștea momente de furie dementă, când se dădea cu capul de pereți și urla: de ce? de ce? De ce nu era și el solist?

— Vrăbiuță, nu vreau să fii nefericită… Nu vreau să fii tristă… Vino să-ți dau un pupic…

Într-o zi, a luat o floare în mână și s-a dus la cabina vrăbiuței, a căzut în genunchi și a rugat-o să-l ierte că îndrăznește, dar el

consideră că în seara respectivă ea a fost realmente genială, dacă Maria Calas o asculta și-ar fi tras un glonte în frunte.

Azi o floare, mâine un buchet, coristul nu s-a lăsat, a insistat până când diva a început să-l privească cu alți ochi pe tânărul suplu și cu mustăcioară, cu ochi negri și aprinși de patimă. Deși cam trecută și cam fanată, s-a înamorat de el.

Așa coristul a ajuns solist. Așa a ajuns să fie ascultat de către director și de către o comisie cu care vrăbiuța aranjase totul și care a făcut țțț, ce talent! Dar cu ce preț? Cu prețul căsătoriei, firește. Deși îi despărțea o duzină de ani, toată lumea s-a făcut că nu observă diferența de vârstă și i-a felicitat: fericire, multă fericire! Puișor-coristul făcea pe înamoratul, toată ziua o țineau în dulcegării, puișor în sus, vrăbiuță-n jos, așa au trecut anii, așa a ajuns el artist emerit și fără voce, prieten de bridge cu directorul și cu alți artiști ai poporului, președinte de sindicat, om influent, membru în comisia de admitere la conservator, totul datorită ei. Nu-i era jenă să i-o spună: „Ce-ar fi fost puișorul fără vrăbiuța lui, ce-ar fi fost? Nimic!” Iar ea, vrăbiuța, lăcrima, nu, nu erau prea numeroși bărbații pe lume care să știe să recunoască azi meritele unei femei, era în stare să-i sărute și picioarele pentru asta, mai ales că toate rudele ei se mirau cum de mai rămâne el cu ea, cum de nu divorțează, din moment ce e pensionară și nu-i mai e de niciun folos. Oare era posibil omenește ca el să stea în continuare lângă ea dintr-un sentiment sincer, s-o ocrotească și s-o îngrijească din dragoste, deși era un bărbat în putere, iar ea o artistă pensionată?

— Uite ce i-a adus puișor vrăbiuței, uite!

— Vai! Unde-ai găsit minunăția asta de floare?

— La colț. Mi-a adus-o o țigancă anume. E o floare care o să-ți dea o stare de bine și de fericire. Și de liniște…

Și de siguranță, draga mea. Siguranța că ești lângă mine și că te iubesc ca în prima zi! mai ții minte seara când am venit în cabina ta cu o floricică? Ce floricică era?

— Ca asta! strigă bătrâna vrăbiuță, plângând de fericire.

Între timp, puișor, fostul corist, se îmbracă în graba cu un costum închis.

Timp de cinci minute, vrăbiuța și puișor-solistul se sărută, se giugiulesc, își spun cuvintele cele mai dulci de pe lume, de parcă s-

ar despărți pentru a traversa Atlanticul pe o plută de scânduri.

Apoi el coboară repede în stradă. La colț îl așteaptă, nervoasă, toată numai draci, o tânără coristă de douăzeci și cinci de ani, brunetă ca focul.

— Scuză-mă, draga mea, scuză-mă. M-a reținut cineva la telefon. Nu fi supărată, am vorbit cu directorul, săptămâna asta vei fi ascultată, în trei luni vei fi solistă pe postul nevesti-mii.

— Apropo, ce-ți mai face vrăbiuța? Mă mai ții mult încurcată?

— Mai așteaptă puțin, nu pot să-i dau cu parul în cap.

— Nu-ți cere nimeni să-i dai cu parul în cap, dar poți foarte bine să divorțezi.

— Nu e cazul. Se rezolvă și altfel.

— Crezi?

— I-am pus în dormitor, deasupra capului, un Piliuță de cinci chile, prins într-un singur cui. Într-o zi tot o să cadă. Ai răbdare.

Braț la braț, corista și solistul se pierd în mulțimea de pe bulevardul Magheru.

Sinceritate

Un tip (destul de mic, destul de gras), prezentându-se cu numele de V. Ceapă, vine la un avocat pentru o problemă.

— Vă ascult, zice avocatul, aprinzându-și o țigară scumpă și sorbind dintr-o cafea bine făcută, fără a-i oferi același lucru și clientului său (a se observa că toți avocații procedează în același mod cu toți clienții).

— Uitați — zice clientul V. Ceapă — despre ce este vorba. Eu m-am căsătorit cu un anumit timp în urmă cu o femeie. Mai precis, cu soția mea. Soția mea este cam mititică, șatenă, bine făcută, bine întreținută, bine propor…

— Amănuntele acestea au vreo importanță? întrebă avocatul, în timp ce-și fuma țigara.

— Nu, răspunse V. Ceapă, dar am vrut să fiți bine în format. Deci ne-am căsătorit și am dus o viață normală împreună un anumit număr de ani, care dacă nu vă interesează, nu vi-l spun.

— Spuneți-mi.

— Zece.

— Mersi.

— Deci am dus o viață normală zece ani. Ce s-a întâmplat după zece ani?

— Ce s-a întâmplat?

— După zece ani tocmai mă întorceam de la Buzău cu trenul. Mă duc la vagonul restaurant să beau o bere, mă așez la o masă la care se mai afla încă o persoană, mai precis o femeie destul de tânără și brunetă, care bea cafea și se uita afară, la peisaj, oarecum îngândurată, aproximativ tristă. Abia trai târziu, adică la Ploiești Sud, ea s-a întors spre mine și m-a privit foarte lung. „Dom-le, zice ea, eu te cunosc pe dumneata de undeva”. „Doamnă, zic, e posibil, deși călătoresc destul de rar, având un serviciu sedentar”.

— Sunteți poet? întrebă avocatul. Observ că-i răspundeați în versuri.

— Domnule avocat, se supără V. Ceapă, eu am venit la dumneavoastră pentru altceva, nu pentru a fi ironizat. Dacă aveam nevoie de o ironie, mă duceam la alt specialist.

— Domnule, zise avocatul, îmi cer scuze, dar vă rog să fiți mai succint. Mă așteaptă și alți clienți.

— Bine. Cum doriți. Voi fi mai succint. Ajungem la Gara de Nord și eu îi propun să o ajut la transportarea bagajelor, ceea ce dânsa a fost perfect de acord. Am condus-o până acasă cu autobuzul 74, care merge destul de mizerabil, dar dânsa m-a invitat în casă și m-a servit cu o vișinată proprie. Din discuția care a urmat, ca să fiu succint, a reieșit că ne simpatizăm reciproc și ea m-a întrebat dacă n-aș putea lipsi de acasă în seara respectivă, pentru a ne distra împreună, ceea ce am și făcut. A doua seară la fel, a treia seară la fel, pentru ca în cea de-a patra seară să ne dăm seama că între noi s-a format un sentiment serios, drept pentru care eu i-am declarat că nu pot să ascund acest fapt soției, pe care nu am mințit-o niciodată în cei zece ani de căsătorie, fiind cinstit cu ea până la fanatism. Ea a fost de acord, spunându-mi că a divorțat de fostul soț tot din cauza sincerității, pe care o pune mai presus de orice sentiment, drept pentru care m-am dus acasă și i-am declarat soției adevărul curat, adică „uite, dragă, așa și-așa”. Soția, iertați-mi expresia, a făcut ochii mari, în sensul că nu-i venea să creadă această chestiune, ea era convinsă că am s-o iubesc până la mormânt, și zice că ar vrea să stea de vorbă cu persoana respectivă. De acord. A doua zi, seara, se îmbracă soția frumos, se îmbracă și persoana frumos și ieșim la un local de categoria întâi. Aici, după ce am servit câte o friptură de porc destul de gustoasă, soția și persoana au avut o discuție sinceră, în timp ce eu ascultam orchestra, de asemenea destul de reușită, și situația s-a lămurit: adică soția a înțeles ca între mine și persoană e vorba de ceva sincer și trainic. Pe urmă, ca să nu mai intru în detalii, soția s-a întors singură acasă, iar eu am condus persoana acasă, fără însă a rămâne la dânsa, ci am venit imediat la soție pentru a vedea care este concluzia la care a ajuns și nu cumva să săvârșească vreun gest cu urmări. Soția era foarte calmă și mi-a spus ceva care m-a mirat, în sensul că și ea este încurcată cu o persoană pe care a întâlnit-o în parc, un bărbat pensionat de boală la patruzeci de ani, dar care se prezintă foarte bine. Adică era de acord să-mi dea divorțul în principiu, nu însă imediat, ci după ce va vedea ce intenții are persoana pensionară cu ea, care persoană pensionară era și ea încurcată cu o femeie căsătorită, pe care nu

putea s-o părăsească brusc, până nu vedea dacă nu cumva dorea să divorțeze ea și să se căsătorească cu el. Eu am propus atunci să lămurim lucrurile cât mai repede și cât mai deschis cu putință, ca să nu creăm probleme reciproc. În acest sens, soția a organizat o întâlnire între ea, eu și persoana cu care era încurcată, adică pensionarul de boală, care a venit la întâlnire cu persoana căsătorită cu care era încurcat. Am luat masa împreună la un local cu grădină, am servit câte un mușchiuleț de porc și doi mici și am discutat lucrurile franș, reieșind următoarele, ca să fiu succint: femeia căsătorită cu care era încurcat pensionarul de boală nu avea pretenție de căsătorie de la acesta, întrucât ea avea un soț destul de bine, adică avocat, om în vârstă, de care nu dorea să se despartă, deci îi dădea libertate pensionarului de boală să se căsătorească cu soția mea, întrucât nu a urmărit altceva decât o aventură distractivă, dat fiind că acasă se plictisește foarte mult, iar soțul îi dă orișicâtă libertate dorește. În acest sens, pensionarul de boală, foarte bucuros, a invitat-o la dans pe soția mea, iar persoana căsătorită m-a invitat pe mine, întrebându-mă în timpul tangoului ce perspectivă am, în ce sens doresc să-mi refac viața și dacă nu aș dori să încerc o combinație cu dânsa, ceva extra, adică fără pretenții, nici din partea mea, nici din partea ei, pentru că nu dorește să-și părăsească soțul, acesta fiind avocat, om vârstnic și îngăduitor. Eu i-am răspuns că deja sunt în perspectivă cu o persoană față de care am sentimente sincere, dar că asta nu înseamnă un refuz, trebuie să ne vedem, să ne cunoaștem, poate că e totuși bine să discutăm și cu soțul în caz că ne înțelegem, să obținem o despărțire și să ne căsătorim, pentru că mie îmi plac lucrurile sincere și deschise, nu vreau să am necazuri pe linie de serviciu, adică să fiu acuzat de imoralitate, neseriozitate, în stabilitate sau mai știu eu ce naiba. În sfârșit, ca să fiu succint, am contractat cu persoana o întâlnire pentru a doua zi, anunțând-o în prealabil pe persoana din tren de chestiunea care s-a ivit, întrucât eu sunt sincer și nu pot să mint. Dânsa a zis că e de acord să mă întâlnesc și cu împărăteasa Cleopatra, cu condiția să fiu om de cuvânt și să nu o încurc, adică să aleg ori albă, ori neagră. La întâlnirea de a doua zi, persoana care fusese încurcată cu pensionarul de boala m-a atras foarte mult și brusc din punct de vedere fizic și psihic, drept pentru care eu i-am

propus totuși o căsătorie, la care dânsa a zis că dacă eu insist, atunci să merg să discut cu soțul ei în acest sens…

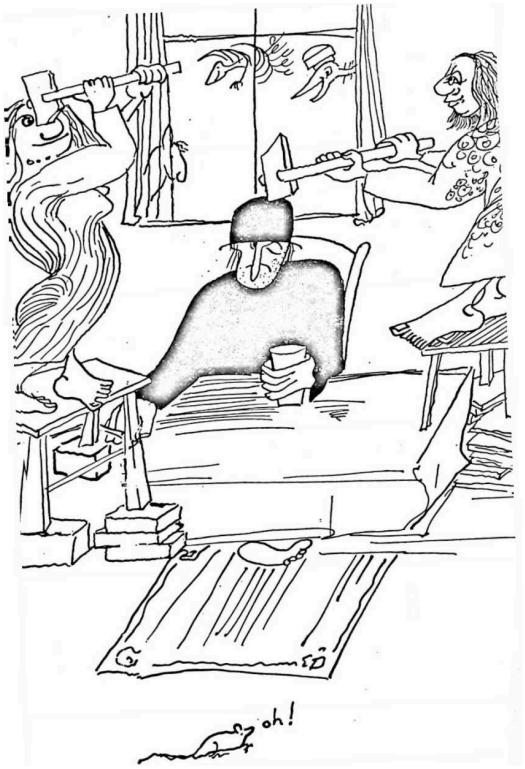

— Domnule, scuză-mă, dar mă doare capul, spuse avocatul, care înghiți pe loc un antinevralgic. Vorbești de o oră, când puteai să-mi explici toate astea în câteva fraze. Am înțeles: vrei să te divorțez.

— Nu, zise V. Ceapă, pentru asta am avocatul meu, care se ocupă de chestiune. La dumneavoastră am venit în problema soției.

— Care soție?

— Soția dumneavoastră.

— Ce-i cu soția mea?

— Păi eu ce-am vorbit până acum?! Nu v-am vorbit despre persoana care a fost încurcată cu pensionarul de boală și care acum e cu mine?!

— Da, și?

— Cum „și”?

În sfârșit, avocatul realiză situația, se clătină de două ori, după care căzu leșinat. V. Ceapă, un tip destul de mic, destul de gras și sincer, se ridică și plecă oarecum nedumerit.

Trecând prin anticameră, ceilalți clienți ai avocatului îl priviră cu o antipatie evidentă.

Cura de vulgaritate

Domițian Ciceu, tânăr doctorand în științe, persoană cu desăvârșire intelectuală, cu o comportare morală ireproșabilă, lipsea pentru a doua noapte de acasă și pentru a doua oară se întorcea beat. Domițian beat? Familia era stupefiată și oripilată. Adică atât soția, ea însăși o intelectuală fină, cât și părinții lui, ambii doctori în aceeași știință. Ce s-a întâmplat cu Domițian? A suferit vreun eșec pe linie profesională? Nu. Pe plan sentimental? Nu. Își iubea soția, ea îl iubea, se înțelegeau excelent. E vorba cumva de o criză filosofică? l-a întrebat tatăl, între patru ochi. Cunoscuse o prăbușire, o răsturnare, o bulversare, un seism sufletesc?

Dacă da, să i se confeseze lui, care-i era tată și care putea să-l vindece, mai ales că și el trecuse prin așa ceva în tinerețe.

Domițian ședea ascuns sub plapumă, cu un prosop ud legat la cap, și gemea de durere. Îi era rău, băutura îi dăduse organismul peste cap. Dar a doua zi, după ce se vindeca, se îmbăta din nou și venea acasă într-un hal fără hal. Familia făcu un consiliu și hotărî să-l pună sub urmărire, adică să descopere cauzele acestei crize și, mai ales, cu cine se îmbată.

Într-adevăr, tatăl își mască înfățișarea și se puse pe urmele fiului. Urmele îl duseră într-un bufet de la marginea orașului, bufetul „Dihorul”, cam mizerabil și cam ordinar. Aici, fiul, doctorand în științe, se întâlnea cu un tip destul de murdar, neras, cu nasul roșu și ochii injectați, care ținea tot timpul un bici în mână, de unde tatăl deduse că e vorba de un căruțaș. Cum se văzură, cei doi se îmbrățișară și cerură două porții mari de drojdie. Văzându-și fiul bând cot la cot cu un căruțaș o băutură de ultimă speță, într-un local sordid, tatăl simți că se prăbușește.

— Dragul meu, suspină el pe umărul fiului, aici să te găsesc, aici?

Fiul mai trase un gât de drojdie și-i spuse:

— Tată, te rog fă cunoștință cu prietenul meu Gogu. Un om minunat, alături de care mă simt excelent. Din punct de vedere filosofic, tipul e pur și simplu fantastic.

Tatăl luă și el o drojdie și rămase în compania fiului și a căruțașului, curios să afle filosofia lui Gogu. Dacă până la a doua sută de drojdie acesta din urmă emise doar cugetări de genul „ce mi-

e-n gușă, și-n căpușă”, „dacă bei mori, dacă nu bei tot mori”, „ce-am avut și ce-am pierdut, azi aici mâine-n Sascut”, de la a treia în sus lăsă să se reverse din el o cantitate nemăsurată de vulgarități dintre cele mai grețoase. Ce era uimitor pentru bătrânul doctor în științe? Că fiul său, un intelectual atât de rafinat, un pudic și un snob, gusta vulgaritățile și obscenitățile ca pe niște alese delicii ale spiritului, râdea de se prăpădea, îl bătea pe umăr și-l pupa pe căruțaș după fiecare panseu.

— Tată, nu-i așa că e genial tipul?

După ce bău încă o sută de drojdie, bătrânul căzu de acord cu fiul, astfel că, la închiderea localului, genialul Gogu îi conduse pe amândoi acasă cu căruța lui, cu care căra de obicei cărbuni și lemne de foc. În acest răstimp, fiul îi mărturisi tatălui voluptatea pe care o resimte cufundându-se în stările morale cele mai joase, în viciu, mizerie și jeg.

— Tară — urla el, ca să acopere tropotul cailor — noi, oamenii de excepție, trebuie să cunoaștem din când în când voluptatea decăderii, o astfel de cură e obligatorie pentru călirea spiritului. În evul mediu, învățații cei mai aleși — un Galiani, un Gracian —, când se plictiseau de filosofie, ieșeau în stradă în zdrențe și cerșeau. O, ce sublim mă simt de câte ori ignor săpunul și pasta de dinți, de câte ori mă simt murdar și mă scarpin. Tată, iartă-mă, dar vreau să devin un ratat, un om de nimic, un bețiv, o rușine a familiei, vreau să mi se plângă de milă, să fiu compătimit, vreau să mă înalț prin suferință și decădere. Ce zici? Poți să mă înțelegi?

Tatăl își puse capul pe umărul fiului și scoase un oftat din adâncuri: ei bine, și pe el îl mistuia un dor de evaziune din convenționalism, dorul de a părăsi snobismul grețos al familiei, curățenia aseptică a casei, masa la ore fixe, cu caloriile cântărite și punctele numărate, discuțiile docte și bârfelile elegante la ora de ceai *etc.* Da, era plictisit până peste măsură și visa adesea să se îmbete ca un porc, să devină un mizerabil…

Când pătrunseră în apartamentul cu confort sporit al familiei Ciceu, beți și murdari, cei trei produseră femeilor stupoare și mânie. Mai ales căruțașul, care nu se ștersese pe picioare, care arunca scrumul țigării pe covoare și tușea fără să pună mâna la gură. Dar cei doi bărbați ai lor? Cum ajunseseră ei în asemenea hal, cum

îndrăzniseră să vină cu o ființă de o asemenea speță în casă? Oare și cel bătrân, tatăl, trimis să-și supravegheze fiul, și el o luase pe calea pierzaniei?

— Draga mea, încercă să se explice soției Ciceu-senior, nu e ce crezi tu. Bărbatul acesta, care e un simplu căruțaș, mi s-a revelat ca un monument natural de filosofie și înțelepciune vulgară. Ceva foarte șic și sublim. Nea Gogule, te rog zi ceva pentru dânsele.

Nea Gogu nu se lăsă prea mult rugat și trânti prima vulgaritate care-i veni în minte: „Aoleu, pupa-ți-aș ceafa și mânca-ți-aș toată leafa!”, la care cele două femei sughițară de oroare, așa ceva nu se pronunțase încă sub acoperișul lor, vai! Noroc că bărbații le turnară cu forța pe gât câte o înghițitură de whisky, ca să-și revină. După ce le trecu mânia, femeile gustară încă o porție de scoci, apoi încă una și, ciudat, starea lor de spirit dădu semne de schimbare. Adică, la un moment dat, prezența lui Gogu începu să li se pară oarecum nostimă, iată o idee șoching, ce-ar fi să-l cheme la ei de revelion, ca invitat de onoare, oare ce mutră ar face academicianul X văzându-l în capul mesei cu biciul la picior, ha, ha!

Din una în alta, cheful se încinse pe nesimțite, cu veselie, pupături, cântece de lume și glume deocheate, situația răsturnându-se radical. Adică, de unde la început Gogu făcu o bună impresie cu ultima baladă de mahala „Du-te, fă, și ia serviciu la cap’ l’ treiș’cinci”, curând, el, monumentul natural de vulgaritate, fu lăsat în umbră de cântecele și vorbele buruienoase pe care le lansau gazdele sale și mai ales femeile care, răscolind prin memoria lor diabolică, descoperiră ceva inedit, ceva care-l făcu pe căruțaș să roșească și chiar să se indigneze: „dom’le, nici chiar așa!” Adică el știa că chesti de mai deocheate le zice omul la crâșmă, iar dacă le zice și acasă, le zice el, bărbatul, nu femeia. Păi ce era cu tipii ăștia cu carte care-l aduceau la ei în casă pentru distracție și ce era cu aceste femei care mai înainte strâmbau din nas la vederea lui, pentru ca acum să le audă zicând vorbe atâta de fără rușine în fața propriilor lor bărbați și a lui, om străin?!

Drept pentru care, nedumerit și scârbit de maniera în care familia Ciceu își făcea cura de vulgaritate, Gogu se ridică și plecă fără să salute. Se urcă în căruță, dădu bice cailor și, începând de a doua zi, nu-și mai bău drojdia la bufetul „Dihorul”. O bău vizavi, la „Veverița”.

Hoțul

Într-o noapte, în casa lui Bartolomeu Capră, fost magistrat între cele două războaie, intră un hoț. Folosindu-se de o fereastră deschisă, de un balcon aflat la mezanin și de penumbra care stăpânea apartamentul, el începu să îndese în sacoșă tot ce-i cădea la îndemână. Dar Bartolomeu Capră era la post. Aflat în spatele unui fotoliu, el răcni:

— Stai! Nu mișca! Mâinile sus! Dacă miști, trag! Sunt înarmat!

Sărmanul hoț ridică mâinile și începu, firește, să tremure de frică.

— Domnule, zise el, nu trageți, că nu mișc!

Și, într-adevăr, rămase nemișcat până când stăpânul casei ieși din spatele fotoliului și se apropie de el.

— Întoarce-te! zise Bartolomeu, după care aprinse lumina.

În fața lui se afla un bărbat destul de tânăr și destul de modest ca înfățișare fizică.

— Ia loc, îl pofti Bartolomeu.

Hoțul se așeză în fotoliul de vizavi și se uită destul de speriat și neîncrezător către acest păgubaș care se purta atât de omenește cu el.

— Ce-ai furat?

— Mai nimic, răspunse hoțul, după care dădu afară con ținutul sacoșei: câteva cămăși, niște ciorapi și o pereche de cârnați luați la repezeală de pe balcon, unde se aflau la uscat.

Bartolomeu îl privi pe hoț îndelung, aglomerând în privirea sa pătrunzătoare un sentiment de dispreț, unul de milă și altul de stupoare.

— Va să zică asta ai găsit dumneata de cuviință să furi din casa mea?

— Asta am găsit, recunoscu hoțul, cu glas scăzut.

— Pentru asta ai urcat un zid, ai sărit peste un balcon și ți-ai riscat libertatea? Pentru o cămașă și niște cârnați?

— Dar ciorapii?! zise vinovatul.

— Mă rog, și o pereche de ciorapi. Care erau, de altfel, purtați. Și dacă te împușcam? Dacă trăgeam fără avertisment? Cel puțin ești înarmat? Ai fi avut cu ce te apăra în cazul unui conflict?

— Am un pistol, zise hoțul, dar e cu capse. Nu e pistol adevărat.

Și-i întinse lui Bartolomeu un pistol-jucărie destul de ruginit și rablagit. Bartolomeu încercă să tragă cu el, dar abia după cinci clănțănituri în gol acesta scoase un „plici” anemic și un strop de fum.

— Asta e pistol?! se miră Bartolomeu. Uite, și al meu e cu capse, dar cel puțin trage perfect.

— E nou, zise hoțul, încercându-l, curios. Probabil îl aveți din import. Eu l-am furat de la un copil. Îl folosesc de obicei când lucrez în aer liber, adică i-l pun cetățeanului în spate, îi zic „stai!” și-i umblu prin buzunare.

Bartolomeu îl privi cu și mai mult dispreț.

— Deci nu ești un spărgător? Ești un hoț de buzunare?!

— Înainte mai făceam și câte o spargere serioasă, dar în ultimul timp m-am lăsat. Acum chiar dacă intru într-o casă, iau ce găsesc la repezeală și plec. Nu sunt lacom.

— Vai de capul tău! zise Bartolomeu, total dezamăgit, după care își aprinse o țigară. Hoțul nu mai ceru voie și se servi direct din pachetul păgubașului, folosindu-i și bricheta

cu gaz.

— Adevărul este, zise hoțul, că spargerile se pedepsesc cam aspru, în timp ce pentru o găinărie omul te mai iartă.

Zilele trecute, tot așa, m-a prins cineva într-o curte în timp ce șterpeleam o rufă, m-a certat aspru, m-a iertat și mi-a dat două palme. E drept că și eu am plâns de-adevăratelea. Adică ce, dumneavoastră, care vă văd om serios și citit, dacă vă cer iertare, nu mă iertați?!

— Dragă, nu e vorba de asta, zise Bartolomeu, îngândurat. Nu e vorba dacă te iert sau nu te iert. Dezolarea mea vine din altă parte. Te aștept de aproape o jumătate de secol!

urlă el, brusc, ceea ce-l făcu pe hoț să tresară.

— De o jumătate de secol? întrebă acesta, timid.

— Da, de cincizeci de ani.

— Păi eu n-am nici patruzeci…

— Nu e vorba de tine personal. E vorba de hoț în general. Eu am lucrat la tribunal. Între cele două războaie am fost magistrat. Nu celebru, dar am fost. Prin mâna mea au trecut hoți celebri, inclusiv Florică Florescu. Unora le-am luat chiar interogatorii celebre. Ei mă

fascinau prin măreția lor, prin demnitatea și mândria față de profesie, prin scârba pe care o arătau justiției. De altfel, dragul meu, în secret eu eram un admirator al marilor gangsteri, vedeam filme cu gangsteri, citeam cărți cu gangsteri, știam pe dinafară viața lui Al Capone, al cărui secretar, domnule, a fost un concetățean de-al nostru, dacă cumva n-ai știut! Uneori, nu ți-o ascund, am vrut să mă fac chiar eu însumi gangster, adică să las magistratura și să dau o lovitură la o bancă, numai și numai din patimă pentru această teribilă meserie. Ieșind i la pensie, nu-mi mai puteam permite o astfel de aventura, nu mai aveam forța fizică necesară, dar mi-am dorit măcar să stau față-n față cu un spărgător aflat în acțiune… Află, tinere, că anume am lăsat fereastra deschisă… O țin deschisă zi și noapte, iarna și vara, în așteptarea hoțului… Așteptam cu înfrigurare… Voiam să-i urmăresc fiecare mișcare și să mă lupt cu el… Eram în stare să merg până la sacrificiul suprem… Am crezut că te vei apăra, că vei încerca să mă sugrumi… Dar dumneata, nimic… Mi-ai luat un salam și voiai să pleci 1 Vezi sertarul acela? E deschis și e plin cu bani, cu micile mele economii… E plin cu bijuteriile familiei…

De ce nu le-ai luat?

— Nu le-am văzut, se scuză hoțul, sincer, căci Bartolomeu reușise să-l impresioneze.

— N-ai vrea să încerci să înveți cum se dă o lovitură, adică să facem o demonstrație? întrebă Bartolomeu cu la crimi în ochi.

— Ce fel de demonstrație?

— Adică să reluăm faza și mișcarea. Eu sting lumina, mă ascund după fotoliu, dumneata cobori în stradă, urci iar pe balcon, intri în cameră, dai lovitura la banii și bijuteriile mele, după care eu ies din ascunzătoare și începem să ne luptăm pe viață și pe moarte. Te rog. Nu va fi nimic periculos pentru dumneata, totul va fi o înscenare, un joc, o copilărie… Te rog. Fii amabil. Pe urmă vom discuta pe marginea scenei, o vom analiza în detaliu…

Deși nu înțelegea rațiunea înscenării, hoțul, om cum se cade, se supuse: coborî în stradă, escaladă balconul, intră în casa lui Bartolomeu, își umplu sacoșa cu bani și bijuterii, apoi Bartolomeu strigă „stai”. Hoțul scoase pistolul lui cu capse, trase spre Bartolomeu, pistolul nu luă foc. Bartolomeu trase cu pistolul lui, nici

pistolul lui nu luă foc, după care hoțul sări pe fereastră, direct în stradă.

— N-a fost bine, zise Bartolomeu. Toată chestia s-a ratat din cauză că nu ne-au luat foc pistoalele. În al doilea rând, dumneata, dacă ai văzut că nu-ți ia foc pistolul, de ce nu te-ai repezit la mine pentru o luptă corp la corp? De ce?

Dar hoțul nu răspunse. Aplecându-se peste balcon, Bartolomeu constată că acesta dispăruse. Dispăruse pur și simplu.

— Lașule! strigă, aproape plângând, admiratorul lui Al Capone și Florică Florescu. Nenorocitule ! Incapabilule! Ignobilule! Nu voiam altceva de la tine decât să facem un experiment! Lua-te-ar dracu' de pramatie! De ce-ai fugit?

Liber

Cu totul și cu totul întâmplător, într-o zi oarecare, soțul veni acasă cu două ore mai devreme ca de obicei. Deschizând ușa, el o surprinse pe soția sa cu un bărbat. După spaima lor supraomenească, după chipurile lor răvășite și congestionate, după totala lor lipsă de veșminte, soțul deduse pe loc că e vorba de un adulter. De aceea, primul său impuls fu unul de agresiune: luă un cuțit de bucătărie și se repezi asupra infamei perechi. Dar nu apucă să lovească, deoarece amantul răcni cu o voce neverosimil de răgușită:

— Domnule, nu da!

Soțul se opri cu cuțitul în aer, uimit.

— Ce înseamnă „nu da”? se interesă el.

— Adică nu lovi, se explică amantul. Nu este ceea ce-ți închipui dumneata. La mijloc e un sentiment. Eu o iubesc pe dânsa!

Soțul fu surprins și derutat. Lăsă cuțitul jos. Vestea ce i se dădea era din cale-afară: tipul o iubea pe soția sa!

— O iubiți de-adevăratelea? insistă el.

— De-adevăratelea, precizează amantul. Și doresc să mă căsătoresc cu ea.

Soțul se prăbuși pe primul scaun, iar cuțitul îi căzu pe parchet. „Ei, fir-ar să fie, gândi el, mi se mărită soția! Ziua asta trebuie s-o țin minte”.

— În acest sens, continuă amantul, stăpân pe glasul său, va trebui să stăm de vorbă. Ca de la bărbat la bărbat.

— De acord, zise soțul, dar pune ceva pe dumneata, măcar un pantalon, ca s-avem condiții egale.

Amantul își trase un pantalon și o cămașă, iar soția soțului și amanta amantului își aruncă pe umeri un halat de baie. Cei trei se așezară în jurul unei mese rotunde. Soția aprinse o țigară, amantul aprinse o țigară, soțul de asemenea.

— Vă ascult, zise acesta din urmă, făcând toate eforturile pentru a-și păstra demnitatea. Deci vă iubiți și vreți să vă căsătoriți.

— Da, spuse amantul. Sper că acum, după ce ați descoperit această realitate, nu ne veți pune piedici și nu ne veți șicana.

— Dragă, zise soția către amant, dânsul nu este cine îți închipui tu. E un om de onoare.

Acest gest al soției îl impresionă vizibil pe soț. Demult nu mai auzise un cuvânt atât de bun din partea ei.

— Fiți fără grijă, n-am să vă șicanez. Din moment ce vă iubiți, nu am nimic să vă reproșez. Sentimentul dragostei îmi provoacă întotdeauna respect. Vă urez să fiți fericiți.

— Mulțumim, răspunse amantul în numele său și al ființei alăturate. Dar, deși mă jenez oarecum, sunt obligat să vă anunț că eu nu am o locuință corespunzătoare. Apartamentul ne va rămâne nouă.

— Tot?! întrebă soțul, răgușind el de data aceasta.

— Păi nu sunt decât două camere pe hol.

— Dar voi nu sunteți decât două persoane!

— Dar cât ai stat dumneata aici, câte persoane ați fost? Tot două?

— În plus, noi vrem să avem copii! interveni soția.

— Bine, zise soțul, mă mut, o să-mi iau o cameră mobilată. Dar mașina rămâne a mea.

— Ce marcă aveți? se interesă amantul.

— „Dacia 1100”. Cincizeci de mii la bord.

— Îmi pare rău pentru dumneata — zise adversarul, franș — dar va trebui să ne lași și mașina.

Soțul se ridică, mânios. Nu, zău, era prea de tot.

— Și mașina?! urlă el.

— Draga mea — zise amantul, calm — fă-ne câte o cafea.

Soția și amanta înțelese că bărbații vor să rămână singuri și plecă în bucătărie.

— Domnule — zise amantul, apoi — să discutăm deschis. Cunoști ce vârstă are soția dumitale?

— Treizeci și opt.

— Și jumătate. Răspunde-mi sincer: cine ți-o mai ia la vârsta asta, fără o înzestrare materială corespunzătoare, adică fără casă și mașină?

Soțul tăcu, iar amantul punctă încă o dată:

— Așa că zi mersi.

Soția veni cu două cafele: una pentru ea și alta pentru amant. Îl privi lung pe soț, după care îi spuse râzând oarecum parșiv, ca pe

vremea când o cunoscuse el, cu nouăsprezece ani în urmă, în autobuzul treizeci și unu.

— Poate te grăbești, iar noi te reținem…

Soțul se ridică.

— Atunci, zise el, o să mai trec eu altă dată, ca să discutăm amănuntele necesare.

— Când dorești, zise amantul, că nu ne deranjezi. Dar lasă-ne țigările, că ni s-au terminat.

Soțul lăsă pachetul de țigări și o zbughi pe ușă.

Ajungând în stradă, el își ridică mâinile și privirea spre cer și urlă ca scos din minți:

— Sunt liber! Sunt liber! Sunt liber!

Lumea îl privi, uimită.

— Sunt liber! Sunt liber! Sunt liber! urla el și alerga pe trotuare, turbat de fericăre.

Cum tocmai atunci trecea pe stradă o mașină a „Salvării”, câțiva cetățeni binevoitori puseră mână de la mână și-l imobilizară cu forța, în timp ce de sus, de la balcon, soția și amantul priveau scena cu o nerușinată nepăsare.

Bițu

— Tată, ce e galben?

— Galben e o culoare.

— Și ce e o culoare?

Bițu rămâne cu privirea proptită în tavan. Apoi se da tină o clipă, mintea i se întunecă. Numai de n-ar leșina. Oare cât are tensiunea? Dar pulsul? Copilul, această ființă minunată și candidă, așteaptă răspuns. Astăzi e rândul lui să răspundă la întrebările copilului. Într-o zi răspunde soția, într-o zi soacră-sa și în cealaltă zi el. O dată la trei zile își petrece după-amiaza și seara cu copilul, iese cu el în parc, la cinema, la cofetărie, la televizor. În acest timp trebuie să răspundă la întrebările care i se pun. Acest copil pune în medie trei sute de întrebări pe zi. Oare toți copiii pun atât de multe întrebări? S-au interesat la un specialist și acesta le-a comunicat că un copil de patru ani pune circa patru sute de întrebări pe zi, faptul este confirmat chiar și de o statistică a O.N.U. Este bine, le-a spus

specialistul, să răspundă la toate întrebările copilului, pentru că aceasta este vârsta când el acumulează cele mai importante cunoștințe despre lume și viață. Sigur, copilul pune și multe întrebări naive și chiar stupide, dar el trebuie luat în serios întotdeauna și trebuie să primească răspunsuri clare și explicite la fiecare întrebare. Deci, acum, Bițu trebuia să răspundă la întrebarea privind culoarea galben. Simțea că, din clipă-n clipă, creierul îi va face explozie. Oare ce i-a trebuit lui copil, ce i-a trebuit lui căsătorie? Era un bărbat burlac, pașnic și taciturn, care-și iubea tabieturile și igiena, în garsoniera lui nu veneau prieteni și cunoștințe, nu se făceau chefuri sau partide de pocher, el era un angajat serios și harnic, în vârstă de aproape patruzeci de ani, când, într-o zi, șeful l-a chemat și l-a întrebat de ce nu se căsătorește, ce motiv are de stă burlac, de ce nu și-a găsit până acum o soție? Bițu, care-și diviniza șeful (pe toți șefii i-a divinizat), s-a fâstâcit și a răspuns că încă nu și-a găsit femeia ideală, la care șeful a zis brusc:

lasă că ți-am găsit-o eu. Era vorba de însăși secretara lui, o ființă prezentabilă și severă, despre care se zvonise o anumită chestiune pe baza căreia se făcuse chiar și o anchetă a organelor superioare, dar nu asta contează, contează că șeful a vrut ca Bițu să se căsătorească pe loc fără niciun fel de cunoștință prealabilă, iar Bițu, care era în stare să-și taie chiar o mână pentru șeful lui, s-a căsătorit cu secretara, pentru ca secretara să-i nască nu la foarte multe luni distanță acest copil pe care însuși șeful i-l botezase cu numele de Alin.

Viața lui înainte de căsătorie era un paradis, acum era un infern. Acum trebuia să răspundă la întrebările copilului.

Bițu avea o oroare organică față de întrebări. În primii săi ani de activitate în câmpul muncii fusese o dată luat la întrebări, era o complicație nenorocită cu niște materiale lipsă în valoare de o sută de mii de lei, nu furase el, dar putea fi implicat pentru neglijență; timp de două săptămâni, până s-a terminat ancheta, a trebuit să dea zeci de declarații și să răspundă la zeci de întrebări, probabil de-atunci a rămas cu astenia asta nervoasă care l-a uscat pe picioare. Ce e culoarea galben? Vai, ce idei diabolice le trec prin cap copiilor, ce plăcere monstruoasă au acești copii de a-și chinui părinții, oare nu

se poate inventa un robot enciclopedic care să răspundă la aceste întrebări pe bază de fișe?

— Nu vrei să mă întrebi altceva? încercă Bițu să-l abată pe copil.

— Nu, asta vreau să te întreb. Ce e galben?

Bițu privi ființa din fața sa cu intensitatea unui hipnotizator. Oare era adevărat ce spuneau unii răuvoitori, în sensul că acest copil ar semăna la chip și inteligență cu șeful lui? De unde a putut el să moștenească patima asta pentru întrebări, pentru că el, Bițu, nu era curios, mama lui nu, bunica lui nu, rudele lui nu… Oare ce-ar putea face ca acest copil să nu mai pună întrebări? Să-i dea un pumn în față la fiecare întrebare? Sau să-l lege cu ceva la gură, cu o batistă?

Sau să-l miruiască cu ceva, ca să tacă, cu bomboane, cu prăjituri, gumă de mestecat? Dar parcă n-a încercat? A încercat, niciun rezultat, infernalul copil clefăie guma și pune întrebări în același ritm. Ce e antimateria, ce e o axiomă, ce e iarba și de ce crește în sus, plus alte bazaconii, nici nu știi unde să te documentezi pentru un răspuns, dicționarele nu obișnuiesc să dea mură-n gură. De pildă, Larousse-ul. Nu spune nimic serios despre culoarea galben, deși costă o groază de bani. Sau micul nostru dicționar enciclopedic, care precizează că galbenul e o culoare situată între verde și portocaliu. Mersi! îi spui asta copilului, te întreabă imediat ce e verdele și ce e portocaliul. Sau, de pildă, copilul întreabă ce e norocul. Îi răspunzi: norocul e o superstiție. Ce e o superstiție? O superstiție e o minciună. Ce e o minciună?

O minciună este ceva care nu e conform cu adevărul. Ce e adevărul? Fără să vrei, te trezești în brațele lui Kant sau Hegel, căci nu se poate răspunde ia astfel de întrebări fără o anumită pregătire filosofică, fără lecturi intense. Or, el, Bițu, nu are chef de lecturi, nu are chef de filosofie, el e un om aproape bătrân și aproape chel, pasiunea lui principală în timpul liber e să joace table și să bea bere. Ca șef al serviciului aprovizionare se descurcă foarte bine cu studiile lui medii și cu experiența pe care o are, e apreciat de șef, șeful îl iubește, șeful l-a căsătorit… Exact, șeful l-a căsătorit… Exact, șeful l-a căsătorit, el nu avea de gând. De ce l-a căsătorit șeful cu secretara lui? De ce i-a botezat șeful copilul, de ce vine săptămânal să-l vadă și-i aduce tot felul de jucării, de ce în fața unor anumiți tovarăși Bițu a primit sugestia din partea șefului să spună cum că legăturile lui cu

actuala soție datează de foarte multă vreme, deși el nu discutase cu ea până atunci mai mult de bună ziua? De unde i-a picat lui acest copil pe cap, acest copil blond care spune tată unui bărbat brunet (adică lui) și care pune aproximativ trei sute de întrebări pe zi? De ce-l întreabă acest copil tocmai pe el ce e firul de iarbă și ce e norocul?

E destul de târziu, soția nu a venit încă de la serviciu, probabil șeful are mult de lucru și a reținut-o. Copilul a ațipit pe canapea. Ce-ar fi, se gândește Bițu, să-l desfieze?

Ce motive și ce dovezi are? Din cauza întrebărilor. Pune prea multe întrebări, iar el e deja astenic, nu mai suportă, într-o zi ar putea să-l sugrume. Sau să fugă de-acasă, să-și ia lumea în cap… Și să se întoarcă mai târziu, când se face mai mare și știe să-și răspundă singur la întrebări… Sau…

Între timp Bițu ațipește și el pe canapea, alături de copil. Peste o jumătate de oră apare și secretara, mama copilului și soția lui Bițu. Șeful, care a însoțit-o până acasă, urcă și el o clipă, să vadă copilul. Intrând încet, în vârful picioarelor, ei descoperă această scenă de-a dreptul tandră: copilul dormind pe brațul lui Bițu, pe al cărui chip se descifrează o mare împăcare sufletească. Șeful strânge fugar brațul secretarei și amândoi, cuprinși de duioșie, varsă o lacrimă. Pentru Bițu.

Agenda

Odată cu sosirea noului an, Gonța comite un gest esențial: își scoate din buzunar agenda cu telefoane. Așa e obiceiul din străbuni: suni pe cineva (o rudă, un prieten, un șef) și zici: „La mulți ani, îndeplinirea tuturor dorințelor etc”. Gonța are și el obligațiile lui: rude, șefi, colegi. Deschide deci agenda la litera A: Aricescu, Arghir, Avrigescu…

Da, o să-l sune pe Avrigescu, cunoștință de douăzeci de ani, tip cu oarecare poziție, nu se știe când ai nevoie de el, om cumsecade, cuviincios, politicos. L-a sunat și-acum un an, și-acum doi ani… Numai el nu l-a sunat niciodată. Sunt unii care-și închipuie că numai ei trebuie să primească telefoane în seara de Anul Nou, ei nu au niciun fel de obligație. Adică Avrigescu de ce nu l-a sunat niciodată? L-a durut degetul, a vrut să facă economii la adiționale? Să fie sănătos!

Trece la litera B: Bițescu (cine-o mai fi și tâmpitu-ăsta?). Biruț, Biguț… Aha, p-ăsta trebuie să-l felicite. Ocupat?! Cu atât mai bine. Cinci ani i-a fost șef direct și n-a auzit de la el o vorbă bună, o primă, o avansare. Ba, într-o ședință, l-a și umilit. I-a zis: „Stai jos!” Dar pe ce ton! mai bine i-ar fi dat c-un par în cap.

Litera C: Constantinescu, Cocioabă, Cocor… Cocor, fostul lui coleg de bancă din liceu, băiat simpatic, vesel, drăguț, câte amintiri duioase nu-i leagă? La teze, Cocor se așeza totdeauna cu spatele, nu cumva să copieze și alții, numai el să ia cinci. La internat, dimineața, Gonța se trezea cu șireturile de la ghete legate unul de altul cu un nod special pe care nu-l putea dezlega nici Alexandru Machidon cu sabia. Cine era autorul? Cocor, marele glumeț, care într-o noapte i-a vârât sub pătură o broască vie, de-a leșinat și-a zăcut trei zile. Tocmai pe el s-a găsit să-l felicite? Mai bine-și rupe un deget.

Litera D: Dumitrescu C., o secătură, Dumitrescu M., o haimana, Dumitrescu Mitică, un nesimțit, când i-a cerut aprobare pentru o butelie l-a întrebat dacă nu preferă o Ofelie…Să-l felicite Mutu de la Manutanță.

Litera E: Elena… Cine-i Elena? Aha, fosta colegă de birou, blonda cu ochi verzi, monument al naturii, care l-a lăsat s-o aștepte de nouă

ori în ploaie, ger și vânt, pentru ca să se mărite cu pirpiriul ăla de Popescu și să-i facă trei copii…

F: Firip, Filipescu… Da, pe Filipescu trebuie musai să-l sune, e unchi, e rudă, obligație de sânge, l-a împrumutat cu două mii acum doi ani, când era la ananghie, e săritor, nimic de zis, deși cam sâcâitor, ca orice om bătrân, cerea banii înapoi în fiecare săptămână, de parcă ar fi venit sfârșitul lumii. Dar lasă că nici el nu s-a grăbit, în fond cine mai dă în ziua de azi înapoi o datorie către un unchi bătrân, și încă de gradul doi, dinspre mamă?!

Trece la litera G. Văleu, ce de Georgești ! Prea mulți, prea mulți, ăștia trebuie săriți. Sau nu, să-l sune pe Georgescu Gicu, cumnat, șef de depozit, mare galanton, oricând mergeai pe la el nu plecai cu mâna goală: un pește, un ulei, o măslină, avea de unde, îi dădea mâna. Dar adică să le *fi pus* lor telefoane în celule, că de vreo câteva luni e în anchetă. Lasă, mai bine să-l taie din agendă. Belea de sărbători îi trebuie?

H: Hurlui, Hurdup, Haralamb… Veri… Toți cer câte ceva, toți te roagă câte ceva, dar o dată n-au venit și ei în casă cu o sticlă de băutură străină, cu o floare, cu o atenție cât de cât.

I: au sosit Ionești! Șapte, unul după altul. Mulți. Durează o oră. Și nici nu e vreunul de Doamne-ajută. Ionescu Vasile, de pildă, are ploșnițe în casă, toată lumea știe.

J: Jinga și atâta tot. Jinga, ăla care, anul trecut, de revelion, i-a sărutat nevasta pe gură, la periniță. Pe gură! Nesimțitul!

K: Kelleman… S-a dus… Trebuie șters…

L: Lungescu… Ocupat. Normal, ăsta vorbește tot timpul, dacă te prinde nu scapi fără un nasture rupt, el le știe pe toate, de unde dracu' le află? Tip suspect, trebuie ocolit.

M: Mihai, Mihalache… Adjunctul… Trebuie sunat. Trebuie, dar nu e bine. Nu e bine, pentru că-și aduce aminte de bilanț. La bilanțul de acum câteva zile, el, Gonța, a făcut o chestie de care a râs până la leșin toată instituția: a pus un zero în plus la total, chestie din care reieșea că serviciul lor lucrează în contul anului 2105. Precis că pe chestia asta adjunctul o să-l ironizeze. Asta-i trebuie lui acum, în noaptea de revelion, să fie ironizat? Lasă să-l sune alții, că sunt destui lingăi, el va rămâne demn, nu va suna niciun șef. Mai bine o sună pe mama. Mama lui, ființa care l-a născut și crescut, mama pe

care o vede o dată pe an, în mare grabă, și care stă singură-singurică în Pucioasa… Oare în cât timp i-ar putea da legătura cu Pucioasa? Probabil o oră, două, în seara asta trebuie să fie o aglomerație infernală. O s-o sune mâine… Sau poate sună ea, că poșta e aproape, la un kilometru…

Plictisit, Gonța sare peste N și peste O, unde nu sunt decât două nume: Nuțu și Oajă, vecini cu care nu vorbește din motive administrative: astă-vară a uitat un robinet deschis și tipii zor-nevoie să le zugrăvească casă, că-l dau în judecată, el s-a făcut că plouă… Ce dacă nu-l mai salută?

P: Popescu I., Popescu N., Popescu M., Popescu Z., naiba să-i mai descurce la ora asta! Hai direct la R! Familia Rădulescu! Vai, ce rușine! Familia care l-a ajutat când era mic ca pe copilul ei, i-au dat de toate și el nu i-a sunat de ani de zile, vai, ce rușine… Și dacă nu i-a sunat de ani de zile, cum să-i sune acum, ce să le spună? C-a fost plecat în Paraguay, în spital, la morgă? Mai bine îngroașă obrazul și-i sare și anu-ăsta. La anu' mai vedem…

S: Săndulescu… Asta o să-l sune el precis, l-a rugat să-i facă un serviciu, o chestie, îl sună el precis, doar el are nevoie de Gonța, nu invers?!

T: Teodorescu Vasilică, bișnițarul și hoțul care l-a păcălit cu o mie, zicând că-i dă un inel de aur la preț de chili pir, inel care era de alpaca, i-a înnegrit degetul de parcă era uns cu petrol. Mai bine ar da un telefon la Miliție, să-l re clame… Cât are Miliția? Nu, nu e bine, în noaptea asta nici nu se primesc reclamații… Pe urmă, și Vasilică e rău de gură, dă-l naibii, așa să-i ajute Dumnezeu în anul ce-a sosit.

U: Urum… Cine-o fi ăsta, de unde-a apărut în agendă? Și nici măcar nu e scrisul lui… S-a scris singur…

V: Vasilescu C. și Vasilescu D., doi frați, doi nebuni, unchi dinspre tată, bătrâni pensionari, umblă toată ziua prin munți, acum trebuie să fie în vreo peșteră, precis, nu merită să încerce. Bine că n-are pe nimeni la Z și X.

Agenda s-a terminat. Gonța e fericit, a scăpat de-o obligație. El a avut bunăvoință, a încercat, ce vină are că nu merită să fie felicitat niciunul? Absolut niciunul. Niște indivizi pentru care nu merită să-ți tocești degetul în discul telefonului și să-ți consumi energia

spirituală. Pentru ce să-i zici cuiva „la mulți ani” dacă nu merită? Dacă nu simți? Dacă nu te îndeamnă afectul?

Gonța rămâne o clipă îngândurat. O tristețe profundă și abisală se coboară în ființa lui bondoacă. Oare dacă nu există nimeni care să merite acest gest omenesc și simbolic, nu ar fi firesc să se felicite pe el însuși? în fond, pe cine iubește, pe cine stimează și respectă mai mult pe lume decât pe el însuși, propria lui ființă fizică și morală? Dacă alții nu s-au gândit să-i facă această bucurie, de ce nu și-ar face-o singur? De ce?

Gonța își formează numărul propriului său telefon și cade din nou pe gânduri. E ocupat! Oare cu cine-o fi vorbind? în fine… Nu contează… El a încercat… Să-i fie de bine…

Închide telefonul, cască lung, lung și se culcă. S-a mai dus un an…

Logodnicii

Într-o dimineață, cioc-cioc la ușă. Deschid și văd figura suavă a unei ființe blonde, ai cărei optsprezece ani străluceau în două priviri albastre ca cerul de mai. Sfioasa și roșie în obraji, tânăra nu îndrăznea să intre.

— Vai, zice, să nu vă deranjez.

— Dar cum o să mă deranjați — zic eu, săritor – poftiți.

Tânăra intră, se așază pe scaun, acoperindu-și genunchii cu fustița cam scurtișoară și oftează adânc, atât de adânc, încât simțeam cum mi se pune mie un nod în gât. Zic:

— Nu fiți îndurerată, încetați cu oftatul, că totul se rezolvă.

— Vai, ce bine ar fi! Mi-a făcut cineva o recomandare, de aceea am și venit la dumneavoastră. Ca scriitor, înțelegeți orice suflet zbuciumat, orice suferință. Vreți să fiți binefăcătorul nostru?

— De ce ai nostru?

— Mă refer atât la mine, cât și la logodnicul meu.

— Aveți un logodnic?

— Desigur. Pentru asta am și venit. Ca să ne salvați. Îl iubesc, mă iubește, ei ne urăște! Asta e!

Când aud de o iubire persecutată, mi se face părul măciucă. Nimic nu mă indignează mai mult decât obiceiul barbar și medieval de a lovi în cel mai nobil sentiment pe care l-a născut umanitatea. Sunt în stare să mă bat la sânge cu o namilă, să-mi rup o mână și chiar să-mi dau haina de pe mine ca să ajut o dragoste năpăstuită.

— Domnișoară, destăinuiți-mi totul și voi face totul.

— Dom-le, zice tânăra, în viața mea a apărut o tragedie.

După care vărsă o lacrimă neverosimil de mare și sinceră.

— Iertați-mă că plâng, dar sunt o impresionistă ce nu s-a pomenit. Plâng din orice. Povestea mea este nespus de simplă, ca orice mare iubire zugrăvită în literatura și cinematografia mondială. Ne-am cunoscut într-o dimineață de primăvară, când abia apăruseră ghioceii și viorelele, în Gara de Nord.

Eu tocmai sosisem din provincie, singurică-singurică, ca o pasăre orfană, fără nimeni pe lume, sfioasă și neștiutoare, cu o unică rochiță pe mine și cu un singur pachet de „Marlboro”.

În poșetă. Nu știam încotro s-o apuc, căci îmi părăsisem părinții cei răi, care mă persecutau în chip bestial, obligându-mă să-mi continui cu orice preț clasa a opta, pe care eu o întrerupsesem din cauză că plecasem la odihnă pe litoral, unde l-am cunoscut pe Mario, care susținea să ne căsătorim chiar în sezonul respectiv, deși eu ziceam să mai așteptăm măcar câteva săptămâni, ca să deprind și eu cât de cât italiana lui natală, și uite așa am întârziat de la ore câteva luni, de-am pierdut anul și școala. Acuma, cum vă spusei, plecasem de-acasă definitiv, după ce i-am sictirit pe ăi bătrâni, care mă băteau la cap zilnic cum că să fumez fără filtru, întrucât le-am șubrezit pensia, la care eu le-am zis că a naibii să fiu de m-or mai scoate ei din București, fie chiar și cu tractorul.

Deci, dragă domnule scriitor și binefăcător, tocmai sosisem eu în Gara de Nord, era nițel cam dis-de-dimineață, încă nu se deschiseseră localurile ca să iau o cafeluță, când l-am cunoscut pe Gicu. M-am făcut că-i cer un foc, el a scos o brichetă de aur, marca „Ronson”, am intrat în vorbă, el tocmai venea dintr-o deplasare în provincie, că e bucureștean get-beget, mă invită la o cafeluță și din vorbă-n vorbă, dragă domnule, se îndrăgostește de mine lulea (culmea — chiar lulea fumează) și-mi zice că el, când se uită în ochii mei albaștri, nu mai știe pe ce lume e și că se prăpădește. Eu îi zic: dragă, de acord, și mie îmi place de tine sufletește, ți-o spun în față franș, că nu mi-e rușine, dar eu musai să mă căsătoresc urgent, pentru că nu am nicio situație și nu pot să stau în București fără buletin, că am de-a face cu Miliția, cum am văzut personal pe unele de-au ajuns și la televizor. El zice: dragă, dacă e musai și dacă și tu corespunzi la sentimentul meu, ne căsătorim, eu sunt contabil, am posibilități și-ți fac și o situație, pentru ca pe urmă să ne putem întemeia un cămin. După care el mi-a luat o cameră cu chirie, mă scotea în fiecare seară la diferite localuri pitorești din rețeaua cooperației de consum, cu pui la ceaun, mujdei, mămăliguță și vin selecționat de I.A.S., m-a dus la munte, m-a dus la mare, cheltuială serioasă, la care eu i-am zis, franș: dragă, dis tracții ca distracții, dar ce facem cu căsătoria, la care el mi-a mărturisit plângând și impresionat vizibil cum că are unele greutăți cu familia, care nu vrea să-l lase și se opune de-a curmezișul. Eu i-am zis: atunci lasă-mă în pace, nu mă ține încurcată, că dacă sunt liberă mă descurc, acuma

e sezon, au venit italienii, dar el nu că mă iubește și că nu concepe fără mine.

— Dar cine nu-l lasă, părinții?

— Nu, că nu are decât o mamă bătrână, și aproape de ce dată. Cel mai mult se opune soția.

— Care soție?

— Soția lui. Când era foarte tânăr și naiv a făcut un pas greșit… Se întâmplă, l-am înțeles și l-am iertat… Dar ea de ce nu-l înțelege, de ce nu-i redă libertatea?

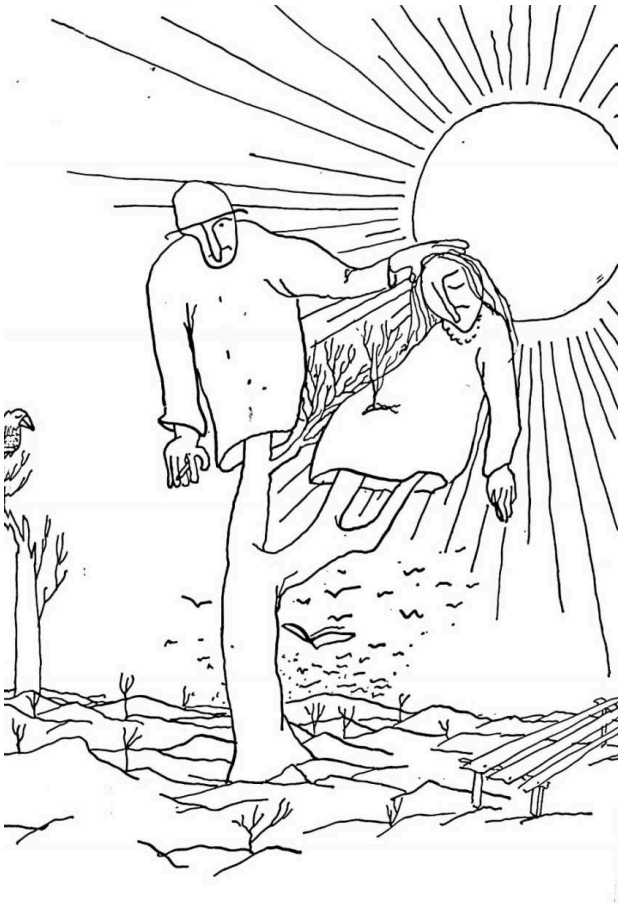

De ce vrea să ne distrugă fericirea? Domnule binevoitor și binefăcător, puteți să ne ajutați cu ceva?

— Desigur. Veniți mâine cu logodnicul la mine.

— Păi de ce să vin mâine, că e aici, afară. Așteaptă. Gicule!

Se deschide ușa și intră un bătrân în vârstă de circa șaptezeci de ani, care încearcă să se țină destul de drept și să-și subțieze abdomenul, ridicându-l sub coșul pieptului.

— Domnule, strigă el cu un glas tremurând, faceți ceva ca să salvați dragostea sinceră ce i-o port acestei ființe sublime, care s-a atașat de mine cu cele mai nobile și sublime sentimente. Familia mea mă persecută într-un chip neomenesc. Soția m-a reclamat la serviciu, iar fiii și fiicele mele, pe care i-am crescut și educat temeinic și care acum sunt la casele lor, cu copii și situație, mă amenință că îmi vor sfâșia logodnica de vie, ca niște barbari de altă dată, în caz că voi divorța de mama lor. Dar eu o iubesc sincer pe Neli și vreau să-mi construiesc un viitor temeinic alături de ea. Noi nu ne despărțim nici în mormânt! încerce ei ce vor, eu lângă ea am să mor!

Cei doi își încleștează mâinile și-și lipesc obrajii, iar privirile lor exprimă o dârzenie fanatică. Așa cum stau, par o statuie simbolică a Rezistenței, Fidelității și Devoțiunii.

De emoție, mi se face pielea găina.

— Stimate domnule Gicu, rostesc eu, vizibil impresionat, am ascultat dureroasa dumneavoastră poveste, m-am cutre murat suficient, m-am indignat suficient, acum dați-mi voie să acționez. Ce telefon are familia dumneavoastră?

Bătrânul logodnic îmi întinde o carte de vizită, iar eu îmi dreg glasul ca un actor în seara premierei de gală. Formez un număr, mi se răspunde, după care mă dezlănțui ca o fiară. Da, ca o fiară!

— Stimată doamnă, vă rog să mă ascultați și să nu mă întrerupeți. Va vorbesc în numele conștiinței mele de om și de artist, în numele urii mele mortale față de cei care, în decursul veacurilor și mileniilor, începând din antichitate și evul mediu, au persecutat în chip barbar iubiri celebre sau iubiri anonime, ducând la disperare și la sinucidere nenumărate cupluri de îndrăgostiți, mânjind cu sânge drumul fără sfârșit al lubirii cu i mare, al celui mai abisal sentiment care i-a inspirat pe Shakespeare, Dante, Petrarca, Eminescu, Vlahuță, Topârceanu…

În aceeași clipă aud un psst. Mă opresc. Era tânăra Neli, care-mi atrăgea atenția, în șoaptă:

— Mai încet, dom’le, nu răcni așa! Ce dracu’!

Avea dreptate: Gicu, logodnicul, ațipise la pieptul ei.

Broscuța

Soția plecase undeva cu o treabă (nu are importanță unde) pentru trei zile și, din nu știu care motiv, s-a întors mai devreme cu o zi. A deschis ușa cu cheia proprie și, așa cum se întâmplă uneori atât în viață cât și în literatură, îl găsi pe soțul ei cu *una* în pat. Era o brunetă, o puștoaică, cam cârnă și cu pistrui pe față. Dormea. Soțul, auzind yala, o trezi cu cotul și o anunță că a venit soția. Soția, văzând scena, se îngălbeni, întrebă ce înseamnă asta și se prăbuși pe un fotoliu. I se făcuse rău. Soțul veni lângă ea și o frecă cu spirt și cu oțet pe la tâmple, o sfătui să fie calmă, răstimp în care tânăra brunetă și pistruiată a avut timp să se îmbrace și să iasă pe ușă, nu înainte de a spune cu decență bună ziua.

Soția, încă năucă de întâmplare, îl privi fix pe soț și îl întrebă din nou ce înseamnă asta. Adică, cu alte cuvinte, cerea o explicație. Adică de unde și până unde apăruse în patul lor conjugal acea tânără brunetă și goală, care era explicația, cum era posibil așa ceva, o asemenea nerușinare din partea lui, bărbat de cincizeci de ani, căsătorit de douăzeci și cinci de ani, cu fată și băiat căsătoriți, care la rândul lor au și ei copii?! Cum fusese posibil să comită el așa ceva? Cum? De ce tăcea, de ce nu dădea o explicație, cum ajunsese să decadă în asemenea hal încât să aducă o femeie în lipsa ei?

Soțul o privi uimit, aproape stupefiat. Nu înțelegea de ce se agită, când știa foarte bine că asta îi face rău, nu înțelegea de ce nu e calmă. Adică lucrurile astea nu se pot discuta fără să se ridice glasul, fără nervi, fără scandal? De ce nu avea răbdare, de ce intra în panică, doar știa foarte bine că el nu-i ascunde nimic și că n-a mințit-o absolut niciodată în douăzeci și cinci de ani de când sunt împreună. Povestea era foarte simplă și foarte scurtă, i-o spune franș, n-are de ce să se ascundă. Aseară, ieșind mai târziu de la serviciu, unde avusese o lucrare de terminat, era oarecum obosit, a simțit nevoia de puțin aer liber, drept pentru care s-a urcat în

Fiat și a plecat spre Snagov. După ce s-a plimbat puțin prin pădure, a pornit înapoi spre casă, mergea încet, era seară, aprinsese farurile, pe jos era ud, tocmai picase o ploicică, șoseaua liberă, își aprinsese o țigară, dăduse drumul la radio.

Când, la un moment dat, atenția îi fu atrasă de ceva mișcător care se afla pe mijlocul șoselei. Era o broscuță. Milos cum e, a oprit, ca

să n-o calce. Broscuța a trecut prin fața mașinii, a dat să sară în iarbă, dar s-a răzgândit și s-a întors către el și i-a zis: nene, nu mă iei și pe mine să mă plimbi cu mașina ta? La care el și-a zis: de ce nu! iar ea s-a urcat și s-a așezat cuminte pe scaunul din față, n-a scos un cuvânt până acasă. Aici, ea l-a întrebat: nene, te superi dacă vin și eu cu tine puțin în casă? El a zis: da, vino, și ea a venit.

El s-a dezbrăcat și s-a culcat în pat, drept care broscuța a făcut hop și a sărit și ea în pat. Asta-i culmea, a zis el, dar în clipa următoare broscuța s-a transformat pur și simplu într-o fată brunetă și pistruiată, exact fata pe care o văzuse cu zece minute înainte. Ce înseamnă asta? a întrebat el, intrigat și uimit de fenomen, la care ea i-a răspuns foarte simplu că nu era nimic grav și ieșit din comun. Nu cu mult timp în urmă făcuse cu un grup de prieteni și prietene o excursie în munți, acolo ea se rătăcise și se întâlnise cu o zână rea care o transformase în broscuță, urmând ca blestemul să-și piardă puterea doar atunci când un bărbat avea s-o ia de pe drum într-o mașină marca Fiat și s-o ducă în patul său.

Ceea ce se și întâmplase. Pentru că ăsta era adevărul: dacă el nu o vedea pe șosea și nu o lua cu el și nu o aducea acasă, fata ar fi rămas și acum broscuță, ba mai mult, putea s-o calce o mașină și să moară fără să-și mai revină la starea ei normală de om. Asta a fost întâmplarea, ce atâta scandal și atâția nervi pentru o nimica toată?

Soția ascultă povestea pur și simplu mută de uimire. Ia te uită ce întâmplare îi spunea soțul ei, pe care îl cunoscuse cu douăzeci și cinci de ani în urmă, când era șeful ei de serviciu și o chemase o dată la el în birou și o sărutase cu forța, iar ea îi dăduse o palmă, drept pentru care a doua zi și-au făcut analizele și s-au căsătorit, de-a rămas toată instituția uimită. Soțul ei, un om care se dovedise de o hărnicie proverbială, de o cinste tot proverbială, un tată minunat, vesel, atent, drăguț, care la cei cincizeci de ani arăta excelent, sportiv, mușchiulos, cu părul grizonant pe la tâmple, soțul ei pentru care ar fi fost în stare să-și dea și viața, pe care îl diviniza, omul acesta o înșela! O înșela în propria lor casă și, nu numai atât, dar o mințea cu o nerușinare absolut fără margini, însăilându-i o poveste absolut stupidă, o poveste de adormit copiii sugari, o stupizenie, o imbecilitate, o… Da, e clar, va trebui să-l părăsească, altă cale nu există, nu se poate trăi sub același acoperiș cu un om care e în stare

de asemenea fapte. Dacă ar fi înșelat-o decent, fără ca ea să știe nimic, poate l-ar fi iertat, dar așa nu, va pleca acasă la părinți.

Adică nu, nu la părinți, pentru că dintre părinți mai trăia doar tatăl, retras singur la Bârlad, într-o căsuță părăginită, bătrânul s-a cam luat de băutură, mă rog, de asta l-ar lecui ea, dar ce face cu serviciul, ce rost are să se mute în provincie? Se va duce la fiica ei care e căsătorită cu un inginer, un băiat foarte bun și cumsecade, au două camere în Balta Albă, va dormi cu fetița lor, Alice, o răsfățată de doi ani jumate care plânge toată noaptea dacă nu e legănată în brațe — și atunci ea cum o să se ducă a doua zi la serviciu?

Năucă de somn, cu nervii zdrențuiți, numai asta mai lipsea la astenia ei cumplită. Se va duce să locuiască la fiul ei, profesor de desen, și el are tot două camere la bloc, dar, din păcate, nu sunt separate și, decât să dea nas în nas cu noră-sa, care se vopsește ca o paiață și care vorbește vulgar și pe nas, mai bine lipsă. Se duce la mătușa Florența, care e sân gură, domnișoară bătrână, garsonieră centrală, pensionară îi niștită, dar care fumează patruzeci de țigări „Mărășești” pe zi, pute la ea în casă mai rău ca într-o tutungerie, put hainele, mobilele, pereții, de-ți vine să-ți verși mațele. Mai avea o mătușă, ședea prin Ferentari, dar fusese demolată, o mai fi trăind? Sau să meargă la Geta, colega ei de serviciu, pe care a părăsit-o soțul, dar e cam plicticoasă și plângăcioasă. Nu, ar fi penibil să stea două femei părăsite la un loc… Atunci unde să se ducă, unde să se ducă, unde să se… Eventual să-și refacă viața, să… Nu, nu, ce să refacă, ce să… Mai bine singură, să aibă o pensie, o să…

Soțul terminase povestea cu broscuța de un sfert de oră și era uimit că soția lui nu-i spunea nimic, nu-i dădea nicio replică, la ce se gândea?

— La ce te gândești, dragă? o întrebă el, nedumerit.

— Mă gândeam — spuse ea, tresărind, cu ochii în lacrimi, că ai făcut un gest umanitar, dragul meu. Numai tu ai fi fost în stare să oprești mașina, să iei o biată broscuță și s-o aduci acasă, ca s-o scapi de un blestem, numai tu ești în stare de un asemenea gest.

După care își lipi capul de pieptul lui și izbucni în plâns.

Bărbatul o lăsă să plângă pe săturate, apoi confirmă, sec:

— Da, a fost un gest.

Dragoste bolnavă

Neluțu și Neluța se iubeau îngrozitor — termenul îngrozitor pare nepotrivit, dar ăsta era cuvântul lor preferat.

Mă iubești? îl întreba ea din cinci în cinci minute, iar el răspundea, ridicând ochii spre cer: îngrozitor. Și când spunea asta, Neluțu îi lua mâna și i-o punea pe fruntea lui, ca să se convingă: avea febră. Adică el, când simțea c-o iubește, din cauză că era un sensibil ce nu s-a pomenit, își dădea organismul peste cap, inima o lua razna, ficatul intra în grevă, stomacul făcea crampe. Dar ea? Și ea era de o sensibilitate atroce, când nu era Neluțu în apropiere, existența ei devenea o Sahară, îi scădea pulsul, i se urca tensiunea, nu avea aer, pentru că el era aerul ei.

S-au îndrăgostit la prima vedere (era într-o iarnă, la coadă la bilete, la Adamo), după un sfert de oră, când au ajuns la ghișeu, au ajuns și la jurământ: jură că vei fi a mea toată viața, jur, dar pe ce? Aici au intrat în criză. Uite, dacă vrei, să-mi pice o mână, să-mi pice părul, să mă calce troleibuzul. Nu, a zis ea, jură pe ce ai mai scump. Și ce avea el mai scump în clipa respectivă decât pe ea? Jur să n-am parte de tine! Perfect! De-atunci, în fiecare zi, aveau o oră de jurăminte: jura el, jura ea, la un moment dat nu aveau pe ce să mai jure, jurau pe oamenii și mașinile de pe stradă, pe norocul vecinilor, pe univers și pe globul pământesc, pentru ca, într-o noapte, când ea se încăpățâna să nu creadă în jurămintele lui, adică să susțină că el n-o mai iubește cum o iubea în prima zi, Neluțu a făcut gestul suprem, adică a ieșit în stradă și a început să umble desculț prin zăpadă. Ea îl privea de sus, de la fereastră, el umbla încolo și-ncoace prin zăpadă și, din când în când, ridica privirea spre ea și o întrebă: acum mă crezi? Te cred, a răspuns ea, după ce labele picioarelor îndrăgostitului se învinețiseră, vino sus.

După care, el a zăcut o săptămână cu 41 de grade, zicându-i într-un fericit delir: vezi, febra asta am făcut-o în cinstea ta.

Asta s-a întâmplat la două săptămâni de la cunoștință, pentru că, după alte două săptămâni, s-au căsătorit, iar în ziua căsătoriei a avut loc un alt tam-tam. El n-a vrut să intre la ofițerul stării civile pentru că ea nu-i spunea convingător că-l iubește, la întrebarea lui fermă ea se

bâlbâia. Cât mă iubești? întreba el, insistent. Un kilometru, doi, trei, cât?

Zi exact. Ea s-a gândit ce s-a gândit, s-a concentrat cât a putut și i-a răspuns categoric: te iubesc până la sfârșitul lumii, după care s-au prezentat în fața ofițerului stării civile.

Dar în seara nunții a început o nouă etapă în dragostea lor bolnavă: gelozia. În timpul mesei, cineva, un invitat oarecare, un tânăr simpatic și inofensiv, a spus o vorbă de spirit, lumea a râs și a râs și ea, aruncându-i o privire luminoasă. Peste cinci minute, el a întrebat-o: ce-a fost cu râsul acela al tău la gluma lui și cu privirea aceea luminoasă pe care i-ai aruncat-o? Ce-ai zice dacă aș face și eu la fel, adică să zâmbesc și eu în chip luminos unei alte femei? Și, într-adevăr, Neluțu i-a zâmbit imediat și luminos unei femei, care și-așa atrăgea atenția tuturor prin felul în care era îmbrăcată, pieptănată, parfumată și se uita insidios în ochii bărbaților. Neluța a înregistrat gestul și a leșinat pe loc, iar după ce-a fost adusă în simțiri, cu două perechi de palme, s-a repezit spre flaconul de barbiturice și a înghițit douăzeci de buline ca pe bomboane. Repede „Salvarea” și hai cu nunta la spital. Neluțule, mai faci tu vreodată chestii de-astea? l-a întrebat ea când s-a refăcut, văzându-l cum plânge de remușcare. Nu, a zis el, în viața mea nu mai fac.

Dar gelozia e o boală păcătoasă, care nu se vindecă decât odată cu dragostea, bine spune proverbul: cine iubește, gelozește. În decursul anilor, am văzut cu ochii mei o sume denie de exemple care mai de care, am văzut bărbați îmbătându-se criță din gelozie sau, tot din același motiv, mâncând farfurii, pahare și mese prin localuri, am văzut femei slăbind cu 20 de kilograme din același motiv, sau cazuri și mai și. Dar să ne oprim la cazul nostru, adică la Neluțu și Neluța, căci, trecând anii, sentimentele lor au evoluat, luând înfățișări complexe. Iată, de pildă, vine el într-o zi de la serviciu cu o oră mai târziu, zice ceva de o ședință, ea insistă, adică ce fel de ședință e asta sâmbătă după-amiază, că nici la ONU nu se ține așa ceva? Din vorbă-n vorbă, vede ea un fir blond pe umărul drept al hainei lui, miroase umărul respectiv și zice:

pe acest umăr a stat un cap de femeie, căci pe umărul drept pun capul toate femeile, nu minți, că nu-ți fac nimic, sunt calmă și, ca să-i dovedească, pe loc, calmul ei, făcu țăndări o oglindă și sfâșie o

perdea. Pe cine înșeli tu, pe mine, care ți-am fost mai credincioasă ca un animal domestic, care n-am trăit decât pentru tine și n-am respirat decât aerul tău? Și — buf, s-a dus naibii și vaza de cristal; el după ea în genunchi, că se jură că nu-i adevărat, că să-i pice un picior, să-i cadă un bloc în cap, poate să fi fost o colegă de la ședință, poate în tramvai, care tramvai, tramvaiul 29, nu există așa ceva în București, și dacă există, ce căutai tu în tramvai, tu care ai autobuz direct de la serviciu până acasă, păi să vezi că ședința a fost în altă parte *etc.* Leșinuri, urlete, țipete, vin vecinii să-i despartă, nu, că ea se aruncă de la mezanin drept în cap, ah, de ce nu stăm noi la șase, că te-aș învăța eu minte, m-aș omorî pe loc, așa-ți convine, să mă vezi schiloadă…

Altă dată face el, Neluțu, o criză. Vine de la serviciu, n-o găsește, umblă prin locuință ca o fiară, își pune o mie de întrebări, se dă cu capul de pereți, ca peste o oră să apară și ea, îmbujorată. Unde-ai fost, la o mătușă, care mătușă, mă tușa Clara, parcă spuneai c-a murit de icter, asta e alta; dar de ce ești așa de emoționată și îmbujorată, păi dacă e răcoare afară, care răcoare, că eu am transpirat pe stradă, spune adevărul, cu cine te-ai întâlnit și cu cine te-ai emoționat, cum ai putut tu să-mi faci una ca asta mie, care ți-am dovedit că-ți sunt mai credincios ca un miel? Ăsta e numai începutul, pentru că pe urmă se enervează și ea, se enervează și el, se amenință cu despărțirea, bine, zice Neluțu, sfâșiindu-și cu un singur gest cămașa, dacă e vorba de despărțire și de lichidat căminul conjugal, stai să ți-l lichidez eu. Pune mâna pe topor și se apucă de treabă: taie masa în două, taie dulapul în două, taie patul, noptierele, după care pofta de lucru îi crește și se decide să taie și apartamentul în două, se adună vecinii: ce faci, dom'le, ne dărâmi blocul? Da, zice el, că dacă Neluța nu mai e ce era, eu nu mai am nimic sfânt în mine, îmi tai și viața în două.

Și iată-i pe Neluțu și Neluța, care-și declaraseră iubire până la sfârșitul lumii, ajunși la divorț, faza întâi. Judecătorul îi întreabă dacă se iubesc, ei zic că da, atunci de ce să divorțați? Ea începe să plângă, el începe să plângă, se îmbrățișează, se împacă și pleacă ținându-se de mână, el jurându-i dragoste, ea credință veșnică. Dar de-abia ajung acasă, că el o și întreabă, vânăt la față:

— Simpatic om, judecătorul. Tânăr, brunet, cum ai intrat în sală i-ai și zâmbit. De ce i-ai zâmbit?

Și povestea începe din nou: oh, of, buf, pleosc *etc.*

În audiență

Cu zece ani în urmă, m-am înscris și eu pe o listă.

Voiam să intru în audiență la cineva ca să cer ceva și mi s-a spus că pentru asta trebuie să mă înscriu pe o listă, să las numărul de telefon și să aștept. Într-o zi a sunat telefonul și o voce nazală mi-a comunicat:

— Mâine la ora zece vă primește Ăldesus.

— Cine?

— N-ați cerut dumneavoastră o audiență?

— Am cerut, dar acum zece ani.

— Vă primește mâine, la zece.

La ora nouă și jumătate, a doua zi, eram la poartă. Por tarul s-a apucat să-mi facă un bon. El era un om cumsecade, binevoitor. Nu știa însă să scrie. La școala de alfabetizare chiulise. Făcea o literă la fiecare cinci minute.

— Nu vrei să te ajut? i-am zis.

— Nu, că se cunoaște scrisul, mi-a răspuns.

A terminat bonul la zece și jumătate. Am fugit sus într-un suflet. Șefa de cabinet făcea un tișlaifăr. Extraordinar cum mișca ea andreaua de repede. Numai la o liftieră mai văzu sem o asemenea dexteritate.

— Pot să intru? am întrebat.

— Nu, mi-a răspuns. Șeful e ocupat. Își bea cafeaua.

— Mă rog. Atunci nu-l deranjez.

— Între timp completați formularul acesta.

— E obligatoriu?

— Obligatoriu, dar îl completați de bunăvoie.

Formularul avea 25 de pagini și 85 de rubrici, care sunau în felul acesta: „numele, prenumele și renumele”, „ce culoare preferă”, „dacă părinții s-au dat pe gheață, până la ce vârstă și de ce”, „ce vicii a avut înainte și după” *etc.*

Formularul mi se părea din ce în ce mai pasionant și l-am completat cu plăcere. De altfel, nici nu a durat mult: în șase luni am fost gata.

— Acum pot să intru? am întrebat-o pe șefa de cabinet, care în tot acest timp fusese cu ochii pe mine.

— Acum nu se poate, mi-a răspuns. Fumează.

Și eu sunt fumător și știu ce mare e plăcerea de a fuma o țigară în liniște. Așa că am așteptat vreo lună: șeful fuma țigări de foi.

— Acum pot să intru?

Șefa de cabinet s-a apropiat de ușă și s-a uitat pe gaura cheii.

— Acum nu se poate: moțăie.

— Dacă moțăie, nu-l deranjez. Parcă mie nu mi se întâmplă de atâtea ori, la birou, când m-apucă somnul cel dulce, să picotesc?

M-am pus pe așteptat. Treceau zilele, lunile, anii. La un moment dat, am început să mă plictisesc.

În acest răstimp, șefa de cabinet făcea tișlaifăre.

— Eu — îi zic la un moment dat — am fost de mic copil foarte îndemânatic la lucrul manual. Nu vreți să vă dau o mână de ajutor?

— Ba da, a acceptat ea. Asta (și-mi arătă un tișlaifăr minunat) e făcut tot de un solicitant.

Într-o săptămână am învățat să fac tișlaifăre și m-am pus pe treabă. După ce am terminat vreo zece, am întrebat-o:

— Acum pot să intru?

Șefa de cabinet s-a uitat pe gaura cheii și mi-a spus:

— Acum nu se poate: cască.

„Asta înseamnă că nu și-a făcut somnul, mi-am zis, și e nervos. Prefer să aștept/ După ce am terminat încă un tișlaifăr, șefa de cabinet s-a uitat iar pe gaura cheii.

— Nu se poate intra, mi-a zis. Ăldesus se scobește în dinți.

Și așa au trecut încă vreo cinci ani. Între timp, șefa de cabinet mi-a devenit dragă, în ciuda unor mici defecțiuni de caracter și a unor atitudini cam înapoiate în muncă.

Ne-am căsătorit. Am făcut nuntă în anticameră, cu pepsi și cafea. După luna de miere, într-o dimineață, m-am pre făcut nervos și i-am aplicat (iertați cuvântul) trei palme, așa cum obișnuiau bărbații din trecut.

— Spune, i-am zis, dacă mă lași sau nu să intru la șef, că altfel te omor, ești nevasta mea și am acest drept, dacă nu chiar datorie!

Ea a început să plângă și să-mi spună printre lacrimi următorul text epico-romantic:

— Dragul meu, iartă-mă, am să-ți spun adevărul. Șeful meu nu mai există. A murit. Familia l-a luat și l-a îngropat.

Dar eu mă simțeam atât de atașată de locul acesta de muncă, încât nu mi-a venit să plec. Și atunci n-am spus la nimeni că a murit. Leafa nu e mare, dar serviciul e plăcut, camera luminoasă și călduroasă. Rămâi și tu aici și vom trăi liniștiți până la adânci bătrâneți.

Așa am și făcut. Am rămas cu ea în anticameră, unde ne-am întemeiat un cămin trainic. Nu ne deranja nimeni.

Când și când suna telefonul. Ea răspundea:

— Momentan șeful e ocupat. Reveniți sau lăsați numărul de telefon și vă căutăm noi.

Altă dată venea cineva cu o hârtie. Semnam de primire, dădeam un număr și asiguram pe respectivul că va primi răspunsul. Altă dată venea cineva să ceară o audiență.

— Momentan, spuneam, șeful e ocupat. Lăsați un număr de telefon și vă căutăm noi.

Dacă individul insista, îl supuneam la proba formularului cu 85 de rubrici. De obicei, toți se lăsau păgubași la cel de-al 67-lea răspuns. Eu am fost o excepție.

Anii trec. Leafa ne merge. De la o vreme nu ne-a mai deranjat nimeni. Nimeni nu mai sună la telefon, nimeni nu mai vine cu hârtii și nu mai cere audiențe. În iureșul năvalnic al vieții, oamenii au uitat de noi. În curând vom ieși la pensie. Vom avea o bătrânețe liniștită. Uneori, noaptea, când am insomnii, stau și mă întreb: „Oare pentru ce voisem eu atunci să intru în audiență la Ăldesus?”

Galbenă și carpenă

Lăcrămioara a venit pe lume ca o binefacere pentru părinții săi trecuți de prima tinerețe, ființe deosebit de cumsecade și deosebit de iubitoare de copii. I-au zis Lăcrămioara pentru că prea multe lacrimi vărsaseră mama ei, tatăl ei, bunica ei și bunicul ei în momentul când

se născuse, înflorindu-le casa. Încă din primii ani ai vieții, Lăcrămioara s-a dovedit un copil foarte palid. Atât de palid, încât semăna cu o floarea-soarelui sau cu o rapiță. Chiar așa au și poreclit-o colegii și colegele de școală: Rapiță, ceea ce-i producea destule suferințe sufletești.

Mai târziu, când se făcu ea mărișoară, clanul familiei se adună în secret și dezbătu viitorul pe care trebuia să i-l ași guri. Ce facem cu fata, ce meserie îi alegem? aceasta era întrebarea.

— Cred că ar fi bine s-o facem doctoriță de copii, propuse bunicul. E suavă și delicată și-i place să se joace cu păpușile, deși are aproape nouăsprezece ani.

— Nu e bine, se opuse bunica, știți bine cât de palidă și galbenă e la față, cât de sclifosită e la mâncare, ar da un prost exemplu copiilor. S-o facem ingineră constructoare. Să ridice blocuri prin cartiere.

— Doamne ferește, strigă mama ca din gură de șarpe, cum să ridice blocuri, ea, care e atât de firavă, de nu-și poate duce nici ghiozdanul până la școală? Ce ziceți de-o meserie mai bănoasă? De pildă, coafeză sau cosmeticiana.

— Vai, săriră ceilalți, oripilați. În familia noastră, care a avut figuri culturale de prestigiu, să apară o coafeză?!

După o acerbă luptă de principii și idei, membrii maturi ai familiei au decis să-i ceară părerea Lăcrămioarei. Dacă are cumva și ea o preferință? întrebată, galbena june a ridicat din umeri; n-are nicio idee și nicio preferință, s-o lase să se mai gândească, chestiunea nu-i atât de simplă. Bine, au zis părinții, să se mai gândească, să n-o presăm.

Lăcrămioara s-a gândit circa doi ani, vreme în care părinții îi asigurau două luni la mare, pe timpul verii, două luni pe timpul iernii la Poiana Brașov, pentru schi, plus alte bucurii care fac deliciul tinereții. În restul timpului, fata avea un cerc de prieteni și prietene cu care își omora timpul, ba la un ceai, ba la o escapadă. Într-o zi, părinții au fost chemați la Miliție, unde Lăcrămioara se afla cu un prieten, în urma unui scandal organizat într-un bar public. Întrebați cu ce se ocupă fata lor, părinții au răspuns că deocamdată e în pe noada de gândire și alegere, perioadă despre care știe oricine cât de dificilă și pretențioasă e. „Scurtați perioada”, i-au eratuit cei de la

Miliție. Ajunși acasă, părinții i-au pus Lăcrămioarei întrebarea fatală: ce faci? Sensibilă cum o știm, Lăcrămioara a început să plângă, i-a făcut brute, amenințându-i că, dacă o obligă să-și aleagă o meserie care nu-i place, îi blestemă toată viața. Părinții i-au mai dat un răgaz de un an de zile, care s-a prelungit la trei ani, răstimp în care Lăcrămioara ducea o viață eminamente nocturnă, țipând să fie lăsată în pace să-și trăiască tinerețea, că altfel odată se enervează și se mărită cu un tip din Insulele Canare și-i lasă singuri. Dar, într-o dimineață, când Lăcrămioara tocmai sosea de la bar, însoțită până la poartă de către tipul din Canare, tatăl, mama, bunicul și bunica se enervară, își ieșiră din minți, puseră mâna pe ea, îi aplicară o mamă de bătaie, o închiseră în casă, îi confiscată îmbrăcămintea și-i dădură ultimul avertisment: „dacă nu te hotărăști să te apuci de ceva, nu mai ieși din casă până la sfârșitul zilelor, că noi n-avem pensie ca să ne-o toci tu!”

Lăcrămioara a oftat vreme de trei zile înăuntru (a oftat și canarezul pe-afară), după care a solicitat o întrevedere cu părinții.

— Gata, le-a zis ea, m-am decis ce să fac în viață.

— Slavă Domnului, au respirat bătrânii cu toți plămânii.

Ce vrei să te faci?

— Vreau să mă fac poetă!

— Poetă?! Minunat! Meseria nu e prea bănoasă, dar e curată, se face la domiciliu și aduce un frumos prestigiu familiei. Apucă-te de treabă. Scrie prima poezie. Să te vedem de ce ești în stare.

Lăcrămioara s-a gândit o noapte întreagă, cu ochii la stele, după care s-a prezentat în fața părinților, solemnă.

— Uite, zise ea, am început prima poezie, am scris primul vers. E vorba de o poezie autobiografică și se cheamă „Rapița”. Primul vers sună așa: „Sunt ca o rapiță de galbenă”.

Mai departe nu am putut să merg pentru că nu am rimă la „Galbenă”. Dacă îmi faceți rost de o rimă, continui.

După care a tulit-o pe ușă și a sărit direct în mașina tipului din Canare. S-a întors acasă după patru zile și cinci nopți, palidă și nervoasă. A răcnit la ei din ușă:

— Mi-ați găsit rima?

Nefericiții părinți și bunici au tăcut. Nu găsiseră încă o rimă la „galbenă”, deși se dăduseră cu capul de toți pereții și-i citiseră pe

Eminescu și Coșbuc din scoarță-n scoarță. Întrebaseră prietenii, vecinii, nimeni nu le dăduse cuvântul. Se gândiseră să dea un anunț la mica publicitate sau să consulte un specialist, câte nu le trecuseră prin cap, numai să asigure unicei lor fiice un viitor fericit. Între timp, Lăcrămioara dispărea de acasă cu zilele și cu nopțile și-i amenința că, dacă nu-i găsesc rima mai repede, ea se mărită cu un tip nordic, proprietar de fiorduri, și-i lasă singuri la bătrânețe. Dar iată că, într-o noapte, bunica avu o puternică insomnie, se gândi ea ce se gândi și găsi o rimă la „galbenă”. Sculă toată casa și le anunță vestea.

— Am găsit rima! „Carpenă”! Adică femininul de la carpen. Știu și cum vine versul următor: „Sunt ca o rapiță de galbenă / și tare în esență ca o carpenă”.

Unde e fata?

Unde e fata? Fata nu era acasă. Au pornit după ea s-o caute. Au bătut toate barurile și restaurantele, n-au găsit-o.

Au găsit-o la Miliție, arestată, era vârâtă până-n gât într-o teribilă afacere cu valută, chestie de doi ani.

Părinții au început să-și dea cu pumnii în cap. În schimb.

Lăcrămioara nu avea remușcări.

— De ce nu mi-ați găsit rima la timp?

Farfuriștii

Noaptea, pe la trei, sună cineva la ușă, nevastă-mea se duce și deschide, apoi vine și-mi zguduie cu furie trupul adormit.

— Vezi că te caută cineva.

— Cine?

— Vecinu-ăla de la șase. Să nu-l aduci în casă.

Mă duc și-l întreb, cu ochii cât mărgelele:

— Ce e, dom’le?

— Dom-le, zice, vino repede sus, pe terasă, să vezi o farfurie zburătoare. S-a oprit deasupra blocului, e mare cât un lighean.

Chipul lui fremăta de emoție, privirea îi scăpăra. Mă duc pe terasă, în pijama, acolo mai era și nevastă-sa, înfășurată într-o pătură. Mă uit pe cer — stele cu duiumul, plus câțiva luceferi sclipitori.

— S-a dus, ne comunică nevastă-sa în șoaptă. A făcut un tur și pe urmă a luat-o încolo, spre sud. A lăsat o dâră, uitați că se vede. O

vedeți?

Nu vedeam nimic, dar am spus că văd. Nu era prima oară ca tipul mă scula din somn, ca să-mi arate diferite obiecte curioase care se plimbă pe cer. Avea un aparat de fotografiat special și o lunetă cu care le urmărea, plus o bibliotecă în care se aflau numeroase cărți și reviste pe tema OZN-urilor și a ființelor extraterestre, mă chema adesea la el acasă, unde discutam nopți întregi pe această temă fi o roasă.

— Cum poți, domnule, să dormi liniștit, când ăștia sunt gata să vină peste noi? E 'mneata nu simți că suntem într-un groaznic pericol?

— Nu. Până nu văd cu ochii mei, nu simt și nu cred nimic.

— Păi i-am văzut eu! I-a văzut și soția mea, a stat de vorbă cu ei într-o seară, aici, pe terasă. Când am apărut eu, au fugit ca niște lași.

— Păi dacă sunt lași, nu e niciun pericol.

— Păi nu sunt lași, sunt perfizi. Deocamdată stau la pândă și pe urmă dau lovitura. Într-o noapte o să te trezești cu ei în casă. Cum a pățit o mătușă de-a mea.

— Chiar așa?!

— Bineînțeles. Ședea la masă, împreună cu soțul ei, discutau exact despre această problemă, când ușa s-a deschis sân gură, brusc, a intrat un abur de culoare verde, după care au intrat doi indivizi cu patru picioare, trei mâini și un ochi.

— Și ce-au zis?

— N-au zis nimic. S-au așezat la masă, au mâncat, apoi au scos câte două fulgere albastre pe fiecare ochi, după care au tăcut vreo zece minute și-au plecat.

— Și mătușa n-a zis nimic?

— Ba da. S-a dus după ei la ușă și le-a zis: fir-ați ai naibii! Iar ei au rânjit metalic și-au mârâit: gura!

— Crezi c-au învățat deja limba?

— Păi asta-i o problemă pentru ei? Știu tot.

— Și n-a anunțat Miliția?

— Nu. Am sfătuit-o să nu spună la nimeni nimic, pentru că altfel se răzbună. Am făcut eu imediat o informare către Societatea internațională pentru urmărirea și lichidarea ființelor extraterestre, al

cărei membru sunt. Președintele mi-a răspuns personal să continui cercetările. O nepoată de-a mea din provincie, care a locuit un timp la mine, s-a întâlnit cu un *extra* noaptea, în parc. S-a așezat lângă ea, pe bancă, și i-a spus în șoaptă: „Nu mișca, nu striga, vino după mine, că sunt extrași-o pățești”. A urcat-o într-o mașină ciudată, care mergea fără motor, a scos un fulger pe ochi și-a orbit-o, a dus-o undeva, într-un subsol unde se cânta și se dansa, apoi la un hotel de lux, ca dimineața să se trezească în stradă singură, singurică, cu un milițian lângă ea, care când a căutat-o în poșetă i-a găsit o brichetă de aur marca „Ronson”. Îți dai seama ce tupeu din partea lor? Trebuie să facem ceva, nu putem să ne lăsăm. Dumneata, care te pretinzi om inteligent, de ce stai deoparte? Hai să formăm un grup de acțiune, să adunăm fapte și documente și să scriem o carte zguduitoare.

Uite, am documente, am declarații de la martori oculari, am fotografii autentice, facem senzație. Ce zici?

Era cinci dimineața și mi se făcuse un somn cumplit. Plus că urma scandalul cu soția: ea bănuia că toate chemările astea nocturne ale vecinului erau un tertip ca să scap de-acasă.

— Domnule, am spus, până nu văd cu ochii mei, nu cred.

Să văd, să pipăi și pe urmă cred și mă apuc de treabă.

Intru în casă pâș-pâș, nevasta n-apucă să mârâie, că încep să urlu la ea:

— Tu dormi și habar n-ai că…

— Taci, mă scurtă ea, brusc. Treci în pat și lasă că-mi dai tu mâine socoteală!

M-am strecurat în pat ca o pisică și m-am prefăcut că dorm adânc. A doua zi, mă întâlnesc cu tipul la lift.

— Ai citit chestia aia teribilă din revistă? Aia cu co pacul?

— Nu.

— Păi de ce n-ai citit-o? Unui cetățean din Montevideo i-a intrat pe fereastră o frunză de culoare gri, a pătruns în crăpătura parchetului și, în două zile, i-a crescut un copac în mijlocul casei. L-a tăiat o dată, el a crescut din nou, l-a tăiat a doua oară, iar a crescut, n-a avut ce să-i facă, a trebuit să se mute. Dar chestia cu ăla, căruia i-a invadat casa mucegaiul? Dar ăla care s-a trezit cu grădina invadată de melci, niște melci mari cât mieii? Nici asta n-ai citit-o?

Nu citisem nimic. Eram un ignorant.

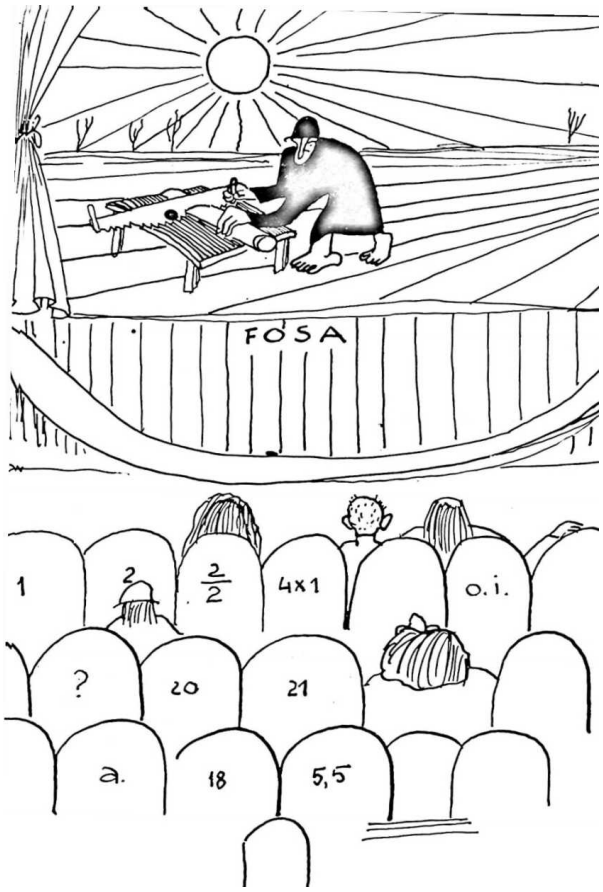

— Ieri mi-a telefonat soacră-mea din Buzău, a continuat el. O farfurie zburătoare a trecut chiar pe sub nasul lor. Pe urmă a aterizat într-o pădure. Un vânător a încercat să tragă în farfurie și i s-a topit pușca în mână. Ce zici? Te mai îndoiești?

— Da, zic, până nu văd…

În aceeași seară am urmărit la televizor, la o oră târzie, serialul „Invadatorii” și am simțit numeroși fiori trecându-mi prin șira spinării. Dacă o fi adevărat? M-am culcat și-am visat toată noaptea indivizi cu degetele anchilozate care mă urmăresc și mă terorizează. Tocmai când unul dintre ei se străduia cu destul succes să-mi smulgă o mână, am auzit soneria de la intrare. M-am trezit scăldat în sudoare, dar fericit c-am visat. M-am dus și-am deschis, năucit de somn. În fața mea, doi tipi cu înfățișări extraterestre. Mi-am zis: încă nu m-am trezit, continui să halucinez. Unul dintre musafiri suflă spre mine și din gură îi ieși un jet de flăcări. M-am retras în prima cameră, ei după

mine. Mi se oprise inima, îmi vâjâia capul. Aveau niște căști metalice pe cap, cu antene în creștet, în loc de urechi niște becuri albastre, iar degetele cele mici de la mâini încremenite. În plus, amândoi rânjeau tot timpul.

Mi-am zis: ăștia au aflat că nu cred în ei și vor să mă pedepsească exemplar. Acum mă vor strânge de gât. Într-adevăr, unul mă înșfăcă de guler și mă lipi de un perete, iar celălalt mă lovea cu ceva în țurloaie. Atâta am apucat să spun:

— Gata, cred…

Când mi-am revenit din leșin, cei doi *extra.* Erau pe jos.

Între timp se trezise nevastă-mea, intrase peste ei cu o mătură și-i cocoșase în bătaie. Peste cinci minute a venit Miliția și i-a luat ca pe niște cârpe, după ce, mai întâi, le-a scos din buzunare un mototol de sute, micile mele economii.

— De-acum n-o să te mai deranjeze vecinul, farfuristul – mi-a spus nevastă-mea, în timp ce-mi acorda asistența medicală și sufletească necesară. Credea că-i merge cu mine, excrocul?!

A doua zi, am expediat, în numele meu și al soției, un raport consistent și o adeziune către Societatea internațională pentru urmărirea și lichidarea ființelor extraterestre, cu mențiunea: „În atenția domnului președinte”.

Amor tâmpit

Directorul direcției pârculețe din cadrul nu știu cărei instituții (în cadrul căreia există, n-aveți nicio grijă, și o direcție a parcurilor mari, una a lacurilor și alta a fântânilor arteziene) avea o secretară bătrână, o femeie minunată, care făcea cafele minunate și care bătea la mașină cu nouă degete de odată (pe al zecelea îl ținea de rezervă), dar care a trebuit să iasă într-o zi la pensie pe chestie de vârstă și de serviciu îndelungat. Cineva, un prieten, i-a recomandat directorului o nepoțică în vârstă de 21 de ani, care, terminând liceul și dând buzna de trei ori la rând în ușa facultăților, s-a întors acasă cu cucuie în cap și s-a pus pe căutat serviciu, orice, numai secretară să fie, plăcându-i ei nespus de mult să vorbească la telefon și să facă cafele. Directorul direcției pârculețe a chemat-o s-o vizioneze personal, a vizionat-o, fata era în mini jupă, avea niște ochi dați

naibii de negri și un păr la fel de negru, tapat cu migală, picioare înalte, sâni potriviți. Gata. A angajat-o pe loc. Salariul cam modest, că n-avea vechime, dar să vedem cum te comporți, mai sunt și prime… Directorul o chema foarte des la el în birou, ca să-și clătească privirile lui bătrâne de o jumătate de secol în privirile ei fierbinți în vârstă de două decenii fragede. Până când, într-o zi, a invitat-o cu el pe teren, într-o inspecție și, întârziind ei într-un părculeț din care lipseau luminile și vizitatorii, i-a luat o mână fragila în mâna sa greu încercată de-ale vieții și i-a declarat că o iubește intempestiv. De-adevăratelea, a întrebat ea, că de aventuri sunt sătulă. De-adevăratelea, a răspuns el. Ca de vadă, a doua zi i-a mărit salariul cu o categorie și au dac fuga cu mașina instituției până la Snagov, unde există un restaurant cu nume haiducesc pe malul lacului și niște căsuțe de închiriat cu ora, cochete ca din basme, așezate chiar deasupra apei. Într-o săptămână amorul lor s-a încins ca incendiul din San Francisco, directorul își petrecea zilele până noaptea târziu cu secretara; du-o la restaurante, du-o la ba ruri, ia-i flori, ia-i bijuterii, până când ea i-a declarat franș: dragă, nu mai pot fără tine, trebuie să facem într-un fel să ne căsătorim. Bine, zice el, e cazul, că nici eu nu mai pot alt fel. Noaptea, târziu, ajungând acasă și vrând să se culce, în drăgostitul director al direcției părculețe și-a adus aminte că are o nevastă în vârstă de 48 de ani, cu care se căsătorise în urmă cu 28 de ani și cu care avea doi băieți și o fată, fiecare ajunși la casele lor, cu situație. Nevasta și-a permis să-i atragă atenția că, de o lună de zile, vine zilnic acasă spre dimineață, mirosind a parfum franțuzesc ca o artistă de teatru și film, că nu a mai adus un ban în cadrul menajului tot de o lună și ce s-a întâmplat cu el? El: nimic, treburi multe. Ne vasta, ca orice nevastă, a simțit dincotro bate primejdia, i-a făcut o vizită inopinată la serviciu, a descoperit pe tânăra secretară, a mirosit parfumul ei, a tras concluzia cuvenită, i-a zis în față tot ce poate să zică o vajnică nevastă unei secretare, secretara a încercat să fie demnă, dar demnitatea i-a fost fatală, pentru că nevasta n-a mai rezistat și s-a repezit cu ambele mâini în coafura ei tapată, a intervenit el ca o fiară, le-a despărțit, urlând că l-a făcut de râs și l-a compromis, deși toată direcția știa ce trebuia să știe. Nevasta nu s-a oprit, l-a reclamat până unde a putut și ea, oral și în scris, dar șeful cel mai

mare (care avea și el o secretară tânără și nostimă) i-a promis că o să controleze situația și o să ia măsuri. Directorul direcției pârculețe a ieșit în acea seară cu secretara la un restaurant mărginaș, construit în stil popular, au discutat la un pui cu mujdei situația pe toate fețele, dar ea nu s-a liniștit (îi bătea inima, de indignare, paca-paca) până când el n-a scos din buzunar un inel de aur cu o pietricică roșie la mijloc și nu i-a promis solemn că rezolvă situația într-un fel și că se vor căsători cât mai curând posibil. Întorcându-se acasă, directorul direcției pârculețe a avut surpriza să-și găsească adunați în jurul mesei conjugale pe cei doi fii cu soțiile și pe fiica cu soțul, convocați de mama și soacra lor.

Directorul i-a somat să iasă afară și să-l lase în pace, să nu se lege de fericirea lui, că e în stare să-i desfieze. De altfel, chiar a doua zi, directorul direcției pârculețe a scos de pe un CEC personal și secret suma de 3.000 lei și a introdus divorț.

La înfățișare, întrebat de ce vrea să divorțeze de mama copiilor săi, directorul a zis că ea e de vină, că și-a schimbat radical caracterul în decursul anilor, e nervoasă foc, îi face viața imposibilă, plus că între ei s-a interpus și o flagrantă nepotrivire de nivel cultural, ea nu-i mai corespunde, plânge la comedii și râde la „Regele Lear” de se prăpădește, vorbește cu „este multe” și-l compromite în public. Judecătorul a respins acțiunea și atunci directorul s-a hotărât să-și lichideze nevasta prin mijloace personale, pentru că secretara zicea că nu mai are răbdare, ea nu mai suportă să se uite lumea la ea chiorâș și s-o vorbească pe la colțuri, ori-ori! Directorul trecu la acțiune și, în aceeași noapte, când sosi acasă, se apucă să spargă vesela și să-i rupă nevestei rochiile, ca s-o bage în boală. În altă zi îi expedie o telegramă falsă prin care era anunțată, la două noaptea, că i-a decedat mama și i s-au sinucis două surori, poate, poate o face un infarct, iar în altă zi, când mergeau pe stradă, se făcu că alunecă și o îmbrânci ca din greșeală sub autobuzul 34, dar bestia de șofer avea frâne bune. În altă noapte, chemă Salvarea și o internă cu forța în spitalul numărul nouă, declarând că e nebună și că a încercat să dea foc la casă și să-l omoare, dar nici asta nu-i reuși. Trecu atunci la fapte și mai energice, făcu rost de un șarpe veninos de la grădina zoologică și i-l puse în pat, șarpele a mușcat-o, dar nu cu toată convingerea și nevasta a scăpat din nou. Disperat,

bărbatul împrumută de la un fost coleg de școală, care lucra în cadrul circului, un tigru nepalez, îl aduse acasă și-l introduse în camera nevestei, dar tigrul era într-o pasă sufletească proastă, n-avea chef să mănânce oameni, a înghițit pisica, s-a săturat și s-a culcat. Disperat că nevasta e mai tare ca oțelul și ca fiarele sălbatice, directorul direcției părculețe a dus tigrul înapoi la circ, i-a dat un picior în spate și a plecat să se întâlnească cu iubita. Iubita n-a venit însă la întâlnire și, tocmai când se plimba el pe străzi, năuc de durere, o văzu într-o mașină decapotabilă în brațele unui străin din țările semicalde. I se făcu rău, se rezemă de un zid, gata-gata să dea în infarct. Colac peste pupăză, venind acasă, el află că a fost retrogradat din pricina delăsării în muncă, fiind coborât ca șef al serviciului ronduri. Cuprins de remușcări, fostul director al direcției părculețe puse capul în poalele vârstnicei și credincioasei lui soții și plânse îndelung. Ea îl mângâie, el o mângâie, prilej cu care observară amândoi că albiseră, între timp, complet. Iartă-mă, spuse el, am fost un tâmpit.

O să spuneți acum că povestea asta ați mai auzit-o undeva, ați mai văzut-o într-un film sau ați citit-o într-o carte. Și ce dacă?

Boul și vițeii

Un bou ca toți boii, adică o ființă blândă, cumsecade și îndeajuns de chinuită de jugul vieții, ajunsese la vârsta bătrâneții înaintate cu oasele obosite și învinse de boală. În adăpostul lui modest de la marginea pășunii, nespus de greu treceau zilele și nopțile, fulgerate când și când de amintirile luminoase ale tinereții și de bucuria gândului că toți copiii lui ajunseseră bine pe alte meleaguri. Văzându-l că tânjește, vaca îi spuse într-o bună zi:

— Măi bărbate, tare te văz bătrân și îngenuncheat de gânduri, fânul proaspăt nu-ți mai prieste, apa rece de izvor

— Nu, aerul nostru curat așijderea. Ia-ți traista și du-te pe la oraș, vizitează-ți feciorii și mai clătește-ți și tu privirea cu peisajul urban. Că știu că ți-e dor de ei, demult nu i-ai mai văzut și demult nu ți-au mai scris, probabil tare vor fi fost și ei ocupați cu treburile lor orășenești.

Boul o ascultă și așa făcu. Într-o dimineață își puse o traistă în băț, în traistă niște nuci și niște gutui pentru nepoți, se urcă în tren și plecă spre București. În Gara de Nord, imediat ce coborî cu greu din personalul 1002, își roti privirea cea blândă și bătrână ca să-i vadă pe cei trei fii, pe care-i anunțase prin scrisoare, cu o săptămână în urmă, că va veni.

Multe și variate persoane mișunau pe peronul deschis ca un ziar, numai cei trei viței ai lui, crescuți cu greu și cu bucățile de mâncare rupte de la gură, nu se aflau. Bătrânul bou nu zise nimic, își luă traista și porni ușurel spre centru, la adresa celui mai mare dintre viței și, totodată, cel mai ajuns. După ce bâjbâi vreo jumătate de zi pe diferite străzi, un pionier fruntaș la învățătură îl luă de mână și-l duse la adresa respectivă.

Boul îi dădu o nucă și-o gutuie drept recompensă, pionierul ezită ce ezită până se hotărî să primească, după care persona jul nostru bovin sună la ușa vițelului cel mare. Să tot fi trecut vreo cinci minute până când acesta deschise ușa și alte cinci până când se căzni să-și compună o mutră plăcut sur prinsă de respectiva vizită.

— Bine veniși, tată, și să știi că abia acum trei minute primii scrisoarea matale, că tocmai vorbeam ieri cu soția că poate vor veni să te întâmpine la gară măgarii ăia de frați ai mei, căci eu tocmai am mașina la gresat.

Nevastă-sa, o vițică trupeșă, era la oglindă și-și punea coada pe moațe, așa că n-a catadicsit să-i răspundă la bună ziua, iar moșul s-a făcut că tușește în clipa când aceasta îi zicea soțului printre dinți:

— Da’ de ce-a venit la noi și nu s-a dus la ăilanți, că ei au mai mult spațiu excedentar?

— Taci, a zis vițelul, că și ai tăi dau buzna când nu te aștepți și lasă că mâine îl duc la ăl mijlociu.

După care vițelul l-a așezat pe bătrânul tată pe un scaun fără spetează, în bucătărie, și i-a zis:

— Tată, noi o să plecăm nițel la un bairam, că suntem invitați, iar mata simte-te ca acasă, stai aici până venim noi, că nu stăm mult.

Au plecat vițelul cu vițica, bătrânul a așteptat ce-a așteptat pe scaun, încremenit, dar când s-a făcut miezul nopții, și-a luat inima în dinți, a spart o nucă, a mâncat-o și s-a culcat pe jos în bucătărie, că pardoseala era cam rece, dar curată.

Când s-au întors, pe la două noaptea, vițelul și vițica l-au trezit să-l întrebe dacă se simte bine și să-l roage ca pe la ora șase dimineața să se scoale, să se ducă să ia niște lapte, să facă piața, să cumpere niște petrosin, să ia o căldare cu apă să spele mașina cea roșie din fața casei *etc.* Pe la prânz, când s-a sculat, vițelul l-a întrebat pe bătrân dacă a făcut toate treburile, dacă e sănătos în general, l-a chemat în bucătărie, i-a pus în față o bucată de pâine, plus două măsline și jumătate, după care l-a scos pe ușa de serviciu, l-a dus până-n fața casei vițelului cel mijlociu și l-a lăsat acolo.

Bătrânul și blândul bou a sunat la ușa celui de-al doilea fiu, i-a deschis noră-sa care nu-și aducea aminte de unde îl cunoaște și l-a luat drept unul din ăia care vând oale, l-a poftit în bucătărie și i-a declarat că fiul lui nu e acasă, e plecat naiba știe unde, probabil are o ședință, după care o să se ducă la un meci de fotbal, că așa are el obiceiul, dacă vrea să-l aștepte n-are decât, că pe ea n-o deranjează, întrucât tocmai trebuie să pice maseuza s-o frământe, căci a început să facă burtică după ultima naștere. Boul a așteptat în bucătărie câteva ceasuri, a mai spart o nucă, s-a ospătat și a ascultat cu urechile lui cam pleoștite de vârstă cum a sunat telefonul și cum nora-sa vorbea cu cineva astfel:

— Dragă, vezi că vita aia de frat-tu, pe care-l știi cât de ordinar este, l-a adus pe tată-tu pe capul nostru și, ori vii și-l iei, ori mai întârzii și-i dau eu ce trebuie de înțeles și așa mai departe.

Boul s-a ridicat imediat și s-a îndreptat spre ușă, în timp ce noră-sa tocmai venise să-i spună că soțul ei și fiul lui nu mai vine acasă, întrucât tocmai l-au obligat pe linie de serviciu să plece în străinătate, undeva în Paraguay, într-o ches țiune urgentă. Boul a ieșit în stradă și a început să se întrebe încotro s-o ia, căci adresa vițelului cel mic n-o știa, iar înapoi la noră-sa nu-i venea să se întoarcă. Chinuit de dilemă, a rămas în stradă vreo trei ore, până când se întoarse din Paraguay fiul cel mijlociu, fiu care se arătă foarte mirat că-l găsește acolo. El se dovedi nespus de serviabil și-l conduse personal acasă la vițelul cel mic, îl introduse în lift, îi arătă pe ce buton să apese și se făcu nevăzut. Vițelul cel mic deschise de îndată, îl pupă cu duioșie pe bot și-l rugă să-l scuze că-l duce în casă pe ușa de serviciu și-l lasă în camera de serviciu în noaptea respectivă, deoarece tocmai atunci îi venise șeful în vizită cu soția,

plus niște cunoscuți și n-are rost să se obosească stând cu ei, care discută numai chestii intelectuale și inaccesibile oamenilor simpli de la țară. Moșul dormi ghemuit în cămăruța de serviciu, din care lipseau patul și aerul, iar a doua zi îi spuse fiului cel mic că are arzătoarea dorință de a-i vedea pe toți cei trei viței deodată, să stea nițel de vorbă, să ciocnească un pahar cu ei și să le ureze multă sănătate din partea mamei lor care-i visează zi și noapte, cum numai o mamă e în stare să-și viseze fiii plecați de-acasă.

Vițelul cel mic zbârnâi din telefoane câteva ceasuri, folosi tot felul de expresii frățești la adresa fraților care se lăsau cam greu invitați și, în aceeași zi, toți cei trei viței se întâlniră cu tatăl lor pe teren neutru, adică într-o bodeguță plină de fum, clienți beți și chelneri murdari. Se scuzară toți trei că sunt foarte grăbiți și comandară un kilogram de vin cu patru pahare. Bătrânul bou începu să lăcrimeze de emoția clipei solemne, se interesă de sănătatea lor, de fericirea lor și de starea lor materială. La a treia chestiune, fiecare dădu din colț în colț, dar când constatară că bătrânul nu le cere nimic, răsuflară ușurați. După ce băură vinul, pe care-l plătiră fifti-fifti, cei trei viței îl mângâiară pe bătrân pe creștet și-i spuseră împreună:

— Tată, ne bucurăm foarte mult c-ai venit să ne vezi, c-o duci bine, că ești sănătos și uite ce te rugăm noi: mata tot ești bătrân și nu te mai interesează aspectele exterioare ale existenței. Ce-ar fi să ne dai nouă pielea matale să ne facem niște încălțăminte pentru iarnă, căci sinteticul ăsta nu ține deloc de cald.

Bătrânul s-a emoționat brusc, ca orice tată când trebuie să facă un sacrificiu pentru fericirea fiilor săi, și s-a lăsat jupuit. După care și-a luat traista, a pornit pe jos la gară, și-a scos bilet cu ultimii gologani și s-a urcat în tren. Câțiva călători cumsecade și-au exprimat mirarea văzându-l fără piele pe el, în prag de iarnă.

— Moșule, ai scăpat cumva de la abator? l-a întrebat unul, ironic.

— Nu, răspunse bătrânul cu candoare, am fost în vizită pe la fiii mei.

Demonstrația

Fiți atenți, am să vă povestesc un basm. În mod curent, basmele sunt niște ficțiuni naive, pentru liniștit copiii, dar nu e mai puțin

adevărat că, uneori, ele colcăie de înțelesuri subtile și înțelepciuni profunde, că oameni în toată firea bagă la cap, de pe urma lor, învățături de minte care le folosesc apoi toată viața. Nu mai departe cazul basmului de față.

Cu un anumit număr de ani în urmă (nu are importanța câți: o mie, două mii, zece mii *etc.*) exista un împărat tânăr care se numea Mazăre și care stăpânea o împărăție care se numea Mazărea. Acest Mazăre împărat era nespus de voinic și de frumos, brunet ca focul, cu ochi albaștri și frizură bogată, sportiv nemaipomenit, alerga suta de metri în zece și zece, sărea la prăjină patru nouăzeci și spărgea cărămida în trei cu o lovitură de carate. În plus, practica limbile străine, astrologia, biliardul și dansurile de orice gen, călărea un cal cu desăvârșire alb, se îmbrăca numai în haine de aur și tetra, era ceea ce se cheamă un gentleman și nu avea părinți sau alte rude din pricina unei epidemii de gripă care făcuse ravagii în palatul său. Împlinind douăzeci și unu de ani, împăratul Mazăre primi sfat din partea consiliului de bătrâni să se căsătorească. De acord, a zis el, dar cu cine? Bătrânii au râs de s-au prăpădit. Păi cum cu cine, când toate împărățiile din jur gemeau de prințese nemăritate și când toate se uitau la el ca la o icoană, făcuseră astenie tot așteptând să le ceară mâna? Drept pentru care Mazăre făcu un tur de orizont prin împărățiile din jur, studie cu amănuntul toate prințesele și se decise, în final, asupra uneia. Asupra celei mai frumoase, veți spune dumneavoastră, ca niște naivi. Ei bine, nu. Mazăre o alese pe cea mai urâtă. Dar urâta e puțin spus.

Respectiva prințesă era o ciumă, o zbanghie, o pupăză, șchioapă și chioară, cu un picior mai lung și altul mai scurt, fonfăită și cu nasul ascuțit ca un morcov. Imensă stupefacție în împărăția lui Mazăre, aristocrația și toată lumea bună se revoltă, indignată. Cum, această ființă monstruoasă urma să fie stăpâna lor, ea urma să dea naștere urmașului tronului?

Mazăre refuză orice explicație, iar un baron care avu curajul să-l interpeleze public fu biciuit public. În cele din urmă, nu avu încotro, trebui să iasă în balconul palatului și să le declare celor câteva sute de gură-cască ce se adunaseră în piață, următoarele: „Am ales-o pe această ființă spre a-mi fi soție întrucât o iubesc; pur și simplu”.

Până aici povestea ar putea să pară cât de cât normală.

De-abia de aici încolo începe ciudățenia. După ce făcu nunta cu urâta, tânărul și frumosul Mazăre o întrebă pe soția sa legitimă dacă-l iubește. La care ea i-a răspuns foarte scurt: nu.

Mazăre căzu ca o cârpă. Cum, adică îndrăznea ea să nu-l iubească pe el, care era cel mai frumos bărbat din lume la ora respectivă, un Cassanova, un Rudolf Valentino, un Florin Piersic, bogat, adulat și răzgâiat? Da, i-a răspuns urâta soție, nu-l iubește, nu simte nimic pentru el. Mazăre începu atunci să-i facă curte, să se plimbe cu ea ore întregi și să-i spună cuvinte frumoase, inclusiv versuri clasice, s-o ducă cu barca pe iazuri neasemuit de frumoase, să-i umple brațele cu nuferi și să-i acopere picioarele cu sărutări, s-o îmbrace cu aur și nestemate. Nimic. Sluta declara că nu-l iubește. De ce?

Nu poate. Nu simte. Treceau anii și Mazăre turba de furie.

Începu să se ia de gânduri și băutură, slăbea și chelea, nu-i mai ardea de nimic. Ce să facă? Cineva îl sfătui s-o ia cu răul.

Se cunosc multe cazuri de femei care iubesc la demență bărbați care le maltratează sistematic. Drept pentru care Mazăre își luă, într-o noapte, brusc, împărăteasa la bătaie.

O bătu cu palmele, cu pumnii și cu picioarele, apoi luă un picior de scaun și o fugări prin tot palatul, strigând: „Mă iubești? mă iubești? mă iubești?” Nici acest sistem nu aduse vreun rezultat favorabil. Atunci Mazăre îi tăie un deget de la mâna dreaptă și urechea stângă. Urâta continua să se încăpățâneze: nu-l iubea. Atunci o închise în turnul cel mai igrasios și o lăsă acolo până la sfârșitul vieții. Când era pe patul de moarte, Mazăre (care ajunsese și el la vârsta de optzeci de ani) veni la căpătâiul ei și o întrebă:

— Draga mea, măcar acum, în ceasul morții, spune-mi adevărul. De ce n-ai putut să mă iubești? De ce? Măcar să mă fi mințit, să-mi fi ocrotit orgoliul, să-mi fi dat o speranță…

— Dragul meu, spuse muribunda cea slută, trebuia, o dată pentru totdeauna, ca voi, bărbații, să primiți o lecție crâncenă, să aflați singurul adevăr pe care încă nu vreți să-l recunoașteți: dragoste cu sila nu se poate.

Imediat după aceasta, muribunda muri. Împăratul Mazăre rămase circa zece zile îngândurat, meditând asupra adevărului pe care i-l spusese răposata. Apoi ajunse la următoarea concluzie: ori să se recăsătorească, provocând o nouă experiența, ori să moară. Altă cale nu exista.

Fiind prea obosit, bătrân și bolnav, Mazăre alese cea de-a doua variantă.

Invitație

— Mă, îmi zice Mitică, tu tot ești burlac, tot n-ai pe nimeni, vii diseară la mine la revelion. N-aduci nimic, vii cu mâna goală, am eu de toate.

Las la o parte alte obligații și mă duc, n-am încotro.

Mitică e acel tip de om care nu poate fi refuzat. Sun și nu-mi răspunde nimeni. Tocmai atunci apare și el pe scările blocului cu niște sifoane în mână, gâfâind.

— Bine c-ai venit, zice, uitasem de sifoane, am împrumutat câteva de la un vecin, du-te repede și le umple. Dar grăbește-te, intră prin față.

Iau sifoanele, îngroș obrazul, trec în fruntea cozii, la sifonărie, le umplu și vin.

— Bravo, zice Mitică, îmi place de tine, știam eu de ce te-am chemat. Dă o fugă până la gară, la mesagerii, că mi-a venit o juma de porc de la Buzău. Îl iei și-l aduci repede încoace, să-l băgăm la cuptor. Fugi, că-mi vin musafirii și ne facem de baftă!

Alerg la gară, mă cert cu funcționarul respectiv pe bază că porcul nu era expediat pe numele meu, scot totuși carnea, caut vreme de jumătate de ceas un taxi și fug repede la

Mitică acasă. Când ajung, Mitică nu era. Aștept la ușă cu încă doi musafiri, vine și el peste un sfert de oră.

— Dom-le, ce gafă era să fac! Uitasem că mi s-a golit butelia de aragaz, noroc cu un vecin cumsecade! Ai adus porcul?

— L-am adus.

— Și de ce i-ai jupuit șoriciul? De ce ești neam de târlă, de ce-mi strici cheful?

— Nu — zic — eu n-am umblat, mă jur, poate că așa ți l-au trimis.

— Pe dracu'! mai bine taci și du-te!

— Unde?

— Cum unde? După vin. Fii atent: tu știi unde e cartierul Berceni, blocurile W și X? Dacă nu, ia harta asta a Bucureștiului și descurcă-te cum oi ști, mie să-mi vii cu dami geana de vin muscat de la naș'. Hai, du-te, că s-a adunat lumea.

Noroc că fusesem inspirat: ținusem taxiul pe loc. Fug în Berceni, caut blocul W7, scara E, ap. 354 și dau de nașul. Nașul, un tip ciufut și cărpănos, nu-și amintea să aibă un fin cu numele de Mitică, și chiar dacă ar avea, când i-a promis el o damigeană de vin muscat? îl iau cu vorba, pătrund cu forța în cămară, reușesc să smulg damigeana și să fug cu ea. Când ajung la Mitică, acesta mă ia în primire de la ușă.

— Mă, dacă mi-ai adus vreun borș, pe cuvântul meu că ți-l torn în ghete. Măcar l-ai gustat?

— Nu, zic eu, îngrozit de spaimă.

Îl gustă Mitică și noroc că-i place.

— Aoleu, zice, era să uit: n-am pâine suficientă, sunt în pom, du-te și ia niște franzelуțe, să fie proaspete, că altfel ți le bag pe gât. Auzi, și fă rost și de niște murături, castraveciori, gogonele, pepenași murați, telină, ce-oi găsi, plus niște portocale la desert. Hai, fugi, că e târziu.

Mitică nu mă întreabă cum mă descurc, dacă am bani la mine, mă aruncă pe ușă afară. Cum m-am descurcat? Vai de capul meu! Noroc cu o mătușă: ea mi-a dat de toate. Și pâine, și murături. Când ajung la Mitică, gata-gata să fiu luat în unghii.

— Unde-ai fost, nenorocitule, până-acuma? Ăștia au mâncat tot porcul fără murături și fără pâine!

Asta nu era tot: băuseră și vinul. Mie nu-mi mai rămăsese nimic. Zdrobit de oboseală, am mâncat o gogonea și am băut un pahar de sifon. Dar n-apuc să-mi trag sufletul, că mă ia Mitică din nou în primire.

— Auzi, tu crezi că eu te-am chemat ca să zaci aici ca o bește? Vezi tipa în verde de pe sofa? E-o verișoară primară de-a mea, a pățit săraca un necaz în plină maturitate, a lăsat-o lepra de bărbat-su, ia-o în primire, ocupă-te de ea, distreaz-o, danseaz-o, spune-i bancuri, fă-o să uite. Hai, du-te.

Și când a zis „du-te!”, mi-a dat un brânci de m-a trimis direct în brațele tipei în verde. Care atât a așteptat: și-a încolăcit mâinile pe după gâtul meu și nu m-a lăsat din valsuri și tangouri două ceasuri, după care m-a tras lângă ea, pe sofa, și a început să-mi povestească, pe scurt, viața ei, cum a fost ea o minune de copil și o splendoare de fată care gemea de talente, dar care n-a avut pic de noroc în viață, că după ce-a rămas cuminte și nemăritată până la treizeci de ani, i-a găsit Mitică pe unul care părea de perspectivă, simpatic al naibii la prima vedere, intelectual și brunet, dar care, după câteva luni, s-a dovedit o lichea patentată, i-a decimat toate economiile și s-a dus… Dar, mă rog, morții cu morții, viii cu viii, e adevărat ce i-a spus Mitică, în sensul că și eu sunt burlac și că aș dori să-mi unesc singurătatea cu a ei? încerc să o liniștesc, dându-i de înțeles, cu sinceritatea și finețea care mă caracterizează, cum că ne despart prea multe diferențe, una fiind cea de vârstă, la care persoana sare ca arsă și începe să țipe ca din gură de șarpe cum că am jignit-o de moarte, ca un bădăran și necioplit ce sunt. Mitică vine, mă ia de guler și mă duce spre ușă ca pe o cârpă.

— Bine, mă nenorocitule, după ce că te chem la mine, să ieși și tu în lume, după ce te îndopi ca un spart cu de toate, îmi jignești și rudele? Cară-te acasă, bețivule!

Ajuns în stradă, încerc să mă dezmeticesc: adică asta meritam eu din partea lui Mitică: o jignire în public?!

Aruncarea pe ușă afară?! Doar că nu plângeam de ciudă și de rușine.

Peste o clipă, mă aud strigat de la balcon. El e. Fug înapoi, sus. Nefericitul are remușcări și vrea să-și ceară iertare, și-a dat seama că m-a nedreptățit.

Sus, Mitică mă aștepta în ușă, cu sifoanele.

— Tot n-ai fost bun de nimic, du măcar sifoanele astea înapoi, casa a doua pe dreapta, suni la parter și zici frumos mersi. Șterge-o!

După care îmi închide ușa în nas.

De-atunci nu ne-am mai văzut. A trecut un an. Acum câteva zile, cine mă sună? Mitică.

— Mă, zice, nu vii sâmbătă seara pe la mine?

— Nu, zic, e ziua mea de naștere, am musafiri.

— Ce vorbești? Păi atunci vin și eu.

— Vino.

Abia îl aștept. Pe cuvântul meu de onoare dacă nu-l pun să spargă lemne! O căruță, un vagon! Buturugi! Numai buturugi!

Povestea câinelui

Într-o zi, intru într-un bufet lăturalnic cu intenția sa beau bere și să privesc un peisaj uman pitoresc. Singur la masă, cu berea în față, îmi cheltuiam într-un chip cât se poate de plăcut și needucativ timpul liber. La un moment dat, vin doi tipi cu înfățișări oarecare și mă întreabă dacă nu s-ar putea așeza și ei la masa mea, în vederea consumării unor beri și mici. Poftiți, zic, că nu aștept pe nimeni. Tipii comandă două beri, apucă halbele în mâini, ciocnesc și își urează reciproc cu glas tare: „să fie rău”! Hm, fac eu pe dinăuntru, ce urare o mai fi și asta și despre ce rău o fi vorba? Mai trec două minute, tipii iar ciocnesc halbele și iar își urează reciproc și cu glas tare: „să fie rău”!

Vreau să mă retrag, prudent, la altă masă, dar îmi fac curaj și-i întreb: dom’le, ce fel de urare e asta, că n-am mai auzit-o până acum? Unul dintre ei zice: e simplu, dom’le.

eu i-am vândut dânsului un câine, acum bem aldămașul și-i urez să fie rău. Doar n-oi vrea să-i urez să fie bun, că el d-aia l-a cumpărat, ca să fie rău. Și află că e foarte rău.

Dom-le, zic, nu te supăra, am întrebat, căci omul, vorba ceea, cât trăiește, întreabă. Ciocnesc și eu o halbă de bere cu ei și începem, din vorbă-n vorbă, să ne lansăm în tot felul de povești cu câini: spun ei un caz cu un câine care i-a salvat
viața stăpânului său, fugind repede la farmacie și cumpărându-i pastila fără de care s-ar fi prăpădit, zic și eu un caz cu un câine care și-a salvat stăpânul de o nevastă infidelă, pe care a urmărit-o și a prins-o în flagrant delict, trecem pe urmă la bancuri (tot cu câini), mai luăm câte un rând, când îmi vine deodată ideea și întreb: dar unde-i câinele? Câinele era afară.

Afară?! Păi bine, dom'le, întreb, păi afară plouă, bate vântul, e o vreme ce nu s-a pomenit de infectă, cum puteți să lăsați bietul animal afară? Lasă că e călit, zice vânătorul, a trecut el și prin ocazii mai grele.

Așa sunt de felul meu: mai bine să sufăr eu decât să văd un animal chinuindu-se, fie el și pasăre de orice gen, iau haina de pe mine, îmi iau bucata de la gură, banul din buzunar și-i sar în ajutor. Cer repede o friptură în sânge cu garnitură și mă duc la câine afară.

Mă așteptam să dau de un monstru, de un dulău ciobănesc, de un caniș sau altă huidumă și, când colo, găsesc legat de ușa localului un cățeluș mic și amărât, care scheuna și tremura ca un nenorocit. Cum mă vede, dă din coadă, îl iau în brațe, îl mângâi, îi ofer friptura, el o înghite hulpav (era flămând mort), intru în local și le zic celor doi: cât face câinele ăsta? Ei se uită unul la altul și cumpărătorul zice: o sută de lei, că e de rasă străină. Scot o sută, o pun pe masă, iau câinele și plec, strigându-le din ușă: nerușinaților, așa se poartă un om cu un câine?

Ajung acasă, sun la ușă (era spre miezul nopții), nevasta deschide, mă vede și mârâie: să nu intri cu javra, că-ți dau cu ea în cap! Vrei să-mi îmbolnăvească pisicul? într-adevăr, uitasem de pisic. Ar fi păcat să-l necăjesc, pentru că e tare nostim și hazos, se cere pe balcon și bate la mașina de scris, cot la cot cu mine. Ce să fac cu câinele? Afară nu puteam să-l las singur, m-am plimbat cu el în brațe până dimineața, vorbind de una, de alta, prilej cu care ne-am legat

sufletește. A doua zi dimineața mă duc la proprietăreasă și-i zic: doamnă, uitați ce s-a întâmplat, m-am decis să ocrotesc acest câine, vreau să-i fac o cușcă în curte. Eu n-am nimic împotrivă, zice, dar trebuie să aveți aprobare. Aprobarea cui? Aprobarea ICRAL-ului. Perfect, iau câinele în brațe și plec la ICRAL. Aici, stau de vorbă cu un funcționar: așa și-așa, am cumpărat un câine, vreau să-l îngrijesc, vreau să-i construiesc un coteț. Unde? în curte. În ce loc? Indiferent. Faceți o cerere, căci trebuie să vină o comisie la fața locului, ca să stabilească amplasamentul. Dar cine vă face cotețul? Nu știu, zic, nu cunoașteți o instituție specializată? Ba da, am eu o cunoștință la Trustul de construcții și reconstrucții nr. 95, mergeți acolo. Mă duc la trustul respectiv, iau legătura cu un tip care mă întreabă cum vreau să arate cotețul, dacă să fie capitonat, zic că nu, că am eu o mesadă și i-o cedez. Păi atunci mergeți la un știu ce serviciu să vă facă un plan, ca să pot să dau devizul în lucru, mă duc la serviciul respectiv, dar funcționarul respectiv nu găsea dosarul cu instrucțiunile interne privind construirea pentru cetățeni a cotețelor pentru câini, vino mata mâine. Și cu câinele ce fac, mata nu vezi că e ger afară și ce val de aer polar se îndreaptă spre noi*? Păi* ține-l în casă! Păi ce, câinele e făcut să stea în casă? Eu vreau coteț. Vino mata mâine.

Mă duc acasă, tratez cu nevasta să-l ținem în baie, îi facem acolo un culcuș, dar pe la miezul nopții sunt sculat în smucituri: javra ta schelălăie tot timpul, a trezit copiii, a trezit-o pe bunică, a trezit pisicul, ia-o și ieși cu ea. Iau cățelul în brațe și plec cu el pe stradă, văd lumină la un prieten care suferă de insomnie, intru la el și discutăm toată noaptea despre animale, iar dimineața trec pe la ICRAL. Funcționarul, foarte amabil, îmi spune că n-a reușit să trimită comisia, a fost ocupată, dar într-o zi, două se face. Între timp grăbiți cu constructorii. Mă duc pe la trust, instrucțiunile n-au fost găsite, dar mi se arată un proiect de deviz în valoare de patru mii două sute lei. Așa scump? Păi nu vreți să aibă căldură și apă curentă, adică un adăpost trainic și confortabil, că parcă ziceați că vă e drag animalul. Da, dar nici chiar așa, că apă curentă nu am nici eu tot timpul, ca să nu mai vorbim de căldură. Vreau un coteț simplu. Simplu? Pai noi nu facem, dom'le, cotețe simple, noi suntem între prindere serioasă. Du-te la o cooperativă meșteșugărească.

Iau câinele în brațe și mă întorc la ICRAL, iau comisia cu mine și merg la fața locului, stabilim amplasamentul, după care-i invit la o bere, nu erau mulți, doar vreo șapte, ne luăm cu vorba, facem o consumație bogată, de vreo două sute, spunem povești cu câini și mă întorc, seara, acasă. Nevasta îmi face o concesie: să dorm eu cu câinele într-o cameră separată, într-un pat separat. Ce să dorm, că toată noaptea cățelul a mârâit și scâncit în somn, cine știe ce visa, pe la două i-am pus un somnifer în mâncare și am închis și eu ochii nițel.

A doua zi l-am luat cu mine la serviciu, nu puteam să-l las acasă, nevastă-mea era în stare să-l dea pe mâna ecarisajului. Îl țineam ascuns într-un sertar, până m-a prins șeful: cu asta te ocupi dumneata? Și — jap cu o sancțiune, plus bășcălia colegilor. Încep să umblu apoi prin București după o cooperativă prestatoare de servicii la domiciliu, sunt minat de colo-colo, dau și anunț la mica publicitate („Cumpăr coteț confortabil”) — nimic! Până la urmă, exasperat, încep să-i încropesc eu un coteț, cum mă pricep, proprietăreasa mă reclamă la ICRAL, ICRAL-ul vine, mă amendează și-mi dărâmă construcția, mă iau de gât cu unul, vine Miliția, îmi mai dă o amendă, iar nevasta îmi zice: te duci și cari car toți în gară, eu nu-ți dau bani pentru amenzi și pentru javra ta nenorocită. Scos din minți, fac o reclamație la un for mijlociu, în care demasc birocrația anumitor instituții prestatoare de servicii; adică, dacă eu vreau să fac un coteț pentru un câine, trebuie să-mi pierd un anotimp întreg pe drumuri, ce e bătaia asta de joc? Nu mi se răspunde la memoriu, între timp făcusem și o astenie din cauza nesomnului, așa că iau cățelul în brațe și mă duc la bufetul în care îl cumpărasem, aștept vreo două ore și-i văd pe cei doi clienți ai mei intrând.

Le spun povestea și cădem la învoiala:

— Dom-le, ne mai dai o sută și-l luăm înapoi.

Accept, tipii iau câinele, îl duc afară, îl leagă de ușa localului și se pun pe băut banii mei. Beau și eu o bere cu ei și, când plec, îmi iau la revedere de la câine.

— Dragă, îi zic, asta-i situația. Ai văzut și tu: bunăvoință am avut.

„Puterea dragostei”

Tatăl și mama își așteaptă fiica să se întoarcă de la cinematograf. Fiica întârzie. Nimeni nu poate descrie îngrijorarea care-i cuprinde pe un tată și o mamă când fiica lor întârzie la cinema. Nici chiar eu. Ei se plimbă prin casă și-și dau pumni în cap: de ce au lăsat-o, de ce, când în cartier a existat cazul unei croitorese a cărei fiică s-a dus la cinema și a fost găsită după trei zile ca vai de ea? Dacă… în sfârșit, soneria.

Fiica a sosit cu o întârziere de aproape două ore. E îmbujorată. În urma ei intră un tânăr cu o înfățișare foarte ciudată și foarte timidă. Ce e cu acest tânăr? Fiica dă explicații: din întâmplare au stat alături la film, apoi s-au plimbat prin parc, s-au îndrăgostit și…

— Mamă, să nu te sperii, noi doi am hotărât să ne căsătorim.

Mama și tatăl cad pe scaun, leșinați. Ei, care fuseseră, la vremea lor, prieteni platonici cinci ani și logodnici activi patru ani, nu puteau pricepe cum a fost posibil ca în câteva ore fiica lor să cunoască un tânăr, să se îndrăgostească de el și să decidă căsătoria. Nu, așa ceva ei nu puteau înțelege, ei simțeau că înnebunesc, că-și pierd mințile.

— Dar cum e posibil, cum e posibil? urlă tatăl, aproape dement.

— Tată, încearcă să fii demn, îl sfătui fiica. Nu uita că eu sunt o ființă modernă, un om al ultimului pătrar al secolului douăzeci. Uneori, pentru o mare iubire nu e nevoie decât de o privire. Nu uita de Romeo și Julieta.

— Te rog, urlă mama. Fără exemple din literatură! Dacă vrei să discutăm cu exemple, ia-le din viață.

— Din viață l-am luat pe el, spuse fata, simplu. Îl iubesc. Mamă, ce sublim e acest sentiment!

Tatăl și mama se priviră reciproc. Gluma se îngroșa. Ce era de făcut? îl priviră atent pe tânăr: individul părea suspect: îi tremură o mână, i se mișca o ureche și avea un singur ochi. Dar măcar cine era, câți ani avea, ce meserie avea, ce școală urmașe?

Tânărul își înălță o sprânceană și-și flutură o ureche.

— Ce e aceea școală? întrebă el.

— Școala e acea instituție unde copii și tinerii învață tot felul de lucruri folositoare despre și pentru viață, răspunse tatăl, după care i

se adresă mamei: fii atentă, tipul nu știe nici ce e aceea o școală, trebuie să fie un mare derbedeu, abia acum observ că e îmbrăcat în pantaloni scurți.

— Dragă, zise mama către fată, băiatul acesta nu mi se pare normal, are partea dreaptă mai jos decât cea stângă.

— Mamă, mie mi-e drag și cu acest defect. Câte femei superbe nu au iubit pătimașe bărbați fără o mână, un picior, o ureche, un nas sau o gură? Crezi că Napoleon era mai frumos decât el?

— L-ai întrebat cum îl cheamă, dacă are părinți, de unde e?

— Când era să-i pun atâtea întrebări și ce rost avea?

— Totuși, nu știi nimic despre el? Nimic? Te măriți cu un necunoscut? Cu un individ de pe altă lume?

Fata izbucni în râs.

— Ați ghicit: e de pe altă lume. De pe altă planetă. E extraterestru.

Cei doi părinți căzură de pe scaune. Apoi se îngălbeniră de spaimă. Extraterestru! Doamne, să nu le facă ceva, să nu-i strângă de gât, să nu considere că l-au jignit… Deveniră mai prudenți și mai amabili, nu cumva să-l enerveze.

— Ia loc, dragă, nu sta în picioare, îl pofti tatăl. Când ați venit, cum ați călătorit, cum ați…

Tânărului i se aprinse o lumină în frunte și le povesti, pe scurt, că e de pe planeta numărul cutare, că a venit împreună cu familia sa formată din doi părinți și patru sute zece frați și surori și că se duc să-și facă concediul în nu știu ce galaxie și că s-au oprit aici doar în trecere. Curios, tatăl continuă cu diverse întrebări, voia să știe mai multe despre el, despre familia lui, despre existența lor de extratereștri.

— Și voi sunteți mamiferi? Adică copiii cine-i naște:

femeia sau bărbatul?

— Depinde cine are timp, răspunse tânărul, sec, ceea ce pe mamă o făcu să râdă.

— Interesant, interesant, zise tatăl. Scuză-mă că te întreb și alte lucruri despre voi. De pildă, despre relațiile dintre părinți și copii. Ascultă copiii sfaturile părinților, au respect față de cei care i-au născut și crescut? Te întreb aceste lucruri, deoarece am citit într-o carte științifico-fantastică despre o planetă unde copiii se nasc mai înțelepți decât părinții lor și, pe măsură ce îmbătrânesc, părinții

primesc educație din partea copiilor. De pildă, la voi, copiii, când vor să se căsătorească, cer consimțământul părinților?

— Nu. Invers.

— Adică părinții cer consimțământul copiilor?! Foarte interesant, foarte interesant. Dar, dragul meu, dacă voi, după câte înțeleg, nu aveți școli, de unde acumulați învățătura necesară pentru viață?

— Ne naștem cu ea.

— Bravo! înseamnă că sunteți niște ființe extrem de evoluate. De altfel, tot în cartea pe care am pomenit-o se spunea că pe planeta respectivă ființele respective au buzunarele pline cu pastile pentru toate cele șapte arte. Dacă vor să vadă un film, iau o pastilă, închid ochii și văd filmul în ei înșiși. Dacă vor să vadă o anumită piesă de teatru sau să citească o carte, procedează la fel. Și la voi e tot cu pastile?

— Nu. La noi e cu prafuri.

Tatăl și mama erau încântați. Tânărul făcuse o impresie bună. Era isteț, nu vorbea mult, părea dintr-o bucată. Ce dacă arăta cum arăta, ce dacă era de pe altă planetă? S-ar putea ca fata lor să fie fericită cu el. De altfel, ea încă de mică avea o vocație cosmică, se uita mereu după stele, sărea de pe balcon, făcea planorism. În fond, de ce n-ar fi ea pioniera căsătoriilor interplanetare, de ce să nu intre în manuale și în dicționare?

— Draga mea, rosti tatăl, solemn, aveți consimțământul nostru. Duceți-vă și faceți-vă Wassermann-ul.

Aici se ivi prima încurcătură: tânărul nu avea sânge.

Așa erau ființele pe planeta lor. Mă rog, o să dea ea sânge de două ori. A doua încurcătură: el trebuia să plece de îndată, familia îl aștepta îngrijorată, era pilotul principal al astronavei, fără el nu puteau decola. Dar nu-i nimic, se duce cu ei până în galaxia respectivă și se întoarce imediat, după care se va stabili aici cu fata și vor întemeia o familie trainică și cu mulți copii. Ce înseamnă că se va întoarce imediat, cât va dura asta? s-au interesat părinții. O sută de ani, a răspuns tânărul, lăsându-i încremeniți. Da, o sută de ani. De ce au rămas atât de uimiți? I-au explicat că o sută de ani e mai mult decât o viață de om, dar el n-a înțeles nimic. La ei, ființele erau nemuritoare. Deci și el era nemuritor. Ce conta la un nemuritor o sută de ani?

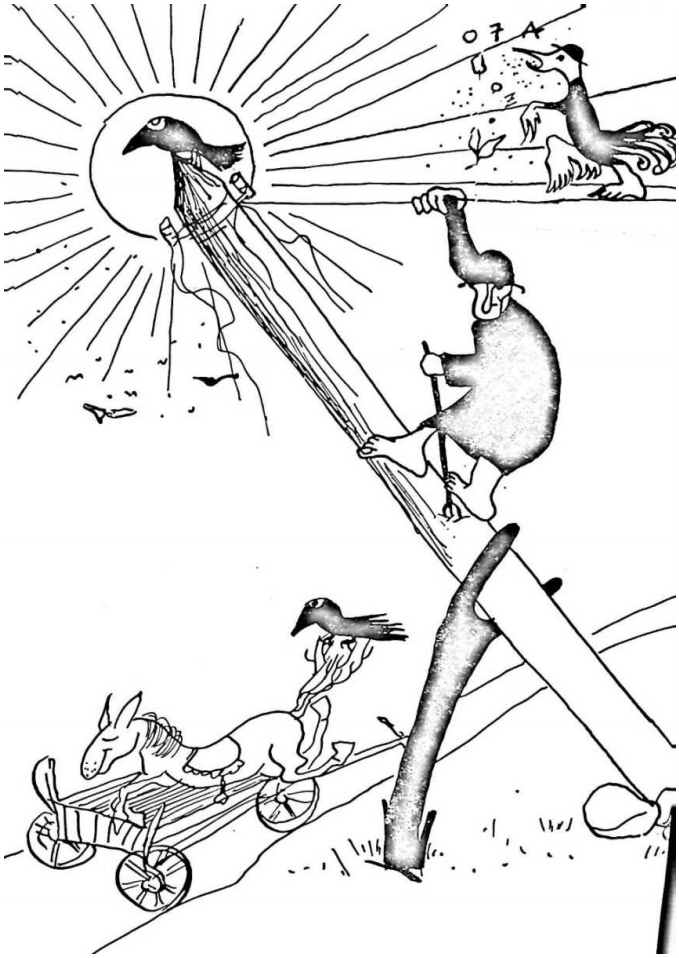

Părinții cugetară ce cugetară, după care deciseră să-și retragă consimțământul. Nu, fiica lor nu putea să-l aștepte o sută de ani, îi cerea un sacrificiu prea mare. Le pare rău, dar așa ceva nu se poate.

Atunci sări fata și strigă, pătimașă:

— Dragul meu, nu asculta ce spun ei. Eu te voi aștepta!

Voi învinge toate granițele biologice și te voi aștepta. Îți voi dovedi că fidelitatea unei pământene îndrăgostite nu cunoaște limite și că demnitatea ei e mai presus de orice. Mergi sănătos și să nu uiți nicio clipă că aici, pe această planetă, o inimă omenească bate numai pentru tine. Drum bun! Te aștept peste un secol. Grăbește-te!

Tânărul plecă. În urma lui se lăsă o tăcere îndelungată.

Într-un târziu, tatăl o întrebă pe fată:

— Cum se numea filmul la care v-ați cunoscut?

— „Puterea dragostei”, îi răspunse aceasta, gânditoare.

Tatăl îi șopti mamei, la ureche:
— Fir-ar ea a naibii de artă!

Refacerea vieții

Gigei avea un chioșc de covrigi și răcoritoare, iar Getuța era croitoreasă. În plus, sau și căsătorit, nenorociții. El tânăr și cu părul ondulat, bine hrănit cu briantină, ea tânără, blondă naturală și îmbrăcată toată în nailon și tetra, s-au cunoscut la mare, pe vremea unui minunat apus de soare, în fața Cazinoului din Constanța. Ea se făcea că se uită la apus, el se prefăcea că admiră amurgul, dar, de fapt, privirile lor se lipiseră; săru-mâna, bonjur și, în cinci minute, își consumaseră deja un sfert din biografie. Singurei la mare.

liberi ca niște pescărușii, s-au lansat direct în local, pune-le pe șprițuri, fripturi, mici și confesiuni. Ea zicea că n-are obligații față de nimeni, a fost ceva mai demult, dar ceva trecător, ceva de care nu vrea să-și aducă aminte, cu un tip în care a crezut ca o nebună și pe care l-a iubit ca o fiară, dar care s-a dovedit un ordinar, el zice că e, de asemenea, liber, că a avut, e drept, o încurcătură cu una care s-a dovedit fără caracter, o infectă care l-a turnat la organe că face covrigi cu susan din material plastic și organele l-au trimis la prelucratul stufului pe vreo doi anișori, după care, întorcându-se, i-a zis: du-te, să nu te mai văd în ochi, că fac dalac. Și fiindcă tocmai începuse programul orchestrei, el o luă la dans și o făcu un tangou direct pe uvertură, răstimp în care îi zise: dragă, ce mai încolo și-ncoace, văz că ne potrivim, hai să ne refacem viața. Hai, a zis ea, că nu mai pot să stau nici eu așa, la infinit. S-au dus la masă, au mai cerut o baterie și au început să discute situația în detaliul ei. Tu ai divorțul? Dar tu? Nu-l aveau. La coniacul de final deja nu mai existau secrete între ei, ea i-a mărturisit despre o aluniță de pe pulpa dreaptă (maică-sa, când fusese însărcinată cu ea, poftise la o măslină) și de un copil mărișor de vreo zece ani jumate, făcut cu ordinarul pe la cinșpe anișori, când abia își terminase studiile elementare și era o nevinovată, un băiețel reușit foc și scăpărător la minte ca un chibrit, n-are probleme cu tabla înmulțirii, copil pe care-l crește ea, că posibilități are, știe să tragă la mașina de cusut și să brodeze, de face coadă tot cartierul la ea. Nu s-a lăsat nici el mai

prejos și a recunoscut că are doi copilași blonzi-blonzi, pe care-i crește ea, infecta, și pentru care el îi plătește pensie alimentară lunar, plus că nu e trimestru să nu le ducă ceva bomboane și biscuiți. Păi, dragă, zise ea, de ce să-i plătești lu'* aia pensie, dacă zici că n-are caracter, mai bine iei unul din copii și-l ținem noi, că unde crește unul, crește și doi.

De la local, direct la ciorbița de burtă și de-acolo la gară, că li se cam terminaseră bănuții. La București, Getuța declară că ei îi place lucrul clar și limpede, să lămurească situația chiar în ziua respectivă, să n-o mai lungească, hai la infecta acasă să luăm copilul și să te muți la mine, că am apartamentul meu cu dependințe și nu mi-e rușine cu ce câștig. Se duc ei acasă la ea (nevasta dintâi, care era la serviciu, fiind bufetieră la „Ciocârlia"), dau buzna înăuntru, înșfacă un copil (care s-a nimerit și care era mai îmbrăcat în momentul respectiv) și-i lasă vorbă maică-sii prin celălalt că să-și mai pună pofta în cui după pensie alimentară, la muncă! Când să iasă în stradă dau ochi în ochi cu ea, care venise inopinat acasă, anunțată de o vecină; trăsnete și fulgere — ordinarule, ordinaro, lasă copilul că te mușc, trag de băiat unul într-o parte, altul în alta, să-l rupă în două, până la urmă, Getuța, croitoreasa, o înmoaie pe dezlănțuita mamă cu o lovitură la carotidă, o lasă lată pe trotuar, lumea strigă ca la foc — și s-au dus. Copilul țipa pe drum ca din gură de șarpe, taci, că eu te-am făcut, eu te omor și-ți dau fondante dacă-i zici și dânsei mamă. Tărășenie mare, miliție, tribunal, descurcă-i dacă poți! Că Gigei se despărți se de ea de câțiva ani, în fapt, dar nu băgase divorț (bagă tu, ba bagă tu), iar între timp începuse și ea, nevastă-sa, să-și refacă viața cu un vecin, salariat la ADAS, persoană, serioasă, care-și lăsase și el nevasta pe motiv că era cam bolnăvicioasă și melancolică. În cele din urmă, intervine o mătușă energică din partea adasistului (de meserie organizatoare de cunoștințe, logodne, nunți și înmormântări), mijlocește ea o întâlnire în patru la bufetul „Tic-Tac", adică între Gigel, Getuța, adasistul și ea. La început, schimburi de înjurături de mamă și amenințări fățișe (lasă că spun eu chestia cu siropul și păhărelul cu fund dublu, lasă că te torn și eu cu chestia cu chifteluțele de cartofi vopsiți cu carne), el că nu dau copilul, că vreau să-i acord o educație solidă și de ce să-ți plătesc eu ție pensie alimentară, ca să pui pe tine tot felul de boarfe, ca o pațachină, ea

că nu las nici moartă copilul, să știu că mă judec până-n pânzele albe, intervine

Getuța, intervine și adasistul, cum că hai, dom'le, împăcați-vă, să ne refacem cu toții viața și, după trei rânduri de șprițuri, ajung la un acord: îți las copilul, da' plătești divorțul și-mi dai un purcel de sărbători, vezi să nu fie prea gras, că-l vreau pentru carne, untură n-am voie să consum.

Între timp, zburând vremea, Getuța făcu și ea un copil cu Gigei, ceea ce se întâmplă și de partea cealaltă, iar la botez se invitară reciproc, și mai discutară din nou chestia divorțului, că Gigei nu se grăbise cu taxa.

Tot între timp, Getuța se dovedea o harnică croitoreasă la domiciliu și o mamă energică și dreaptă: copilul provenit de la „ailaltă" era omis sistematic de la spălat, mâncat și culcat, băiatul fugea aproape zilnic la mama lui bună, dar mama lui bună îl trimitea înapoi la tat-su, că ea avea acum unul mic în brațe făcut cu adasistul, dacă tat-tu te-a vrut, el să te crească. Văzând situația confuză din jur, băiatul dăduse naibii școala și luase altă pasiune mai utilă: învăța mărcile de mașini străine și colecționa pachete goale de țigări americane. Acasă se făcuse rău, se înhăitase cu celălalt, fratele vitreg mai mare, începuse să-l strice și pe el, iar Getuța zicea că nu mai poate, o să-și ia lumea în cap. Nu era zi să nu-l scoale pe Gigei cu urlete de genul acesta: dragă, vino repede că copilul tău s-a unit cu al meu și-l bat pe-al nostru! Gigei sărea și-i lua la bătaie cu cureaua de la panta loni și de aici alt scandal monstru, că de ce dai în al meu mai tare și-n al tău mai moale? Atunci s-au înțeles în felul următor: pe-al meu îl bat eu, pe-al tău îl bați tu și pe-al nostru îl batem împreună, ca să n-avem discuții.

Într-o zi, din întâmplare, Gigei se întâlnește pe stradă cu „fosta", iau o bere și niște mici împreună și încep să zică de una, de alta: că Getuța e nervoasă și rea, ține toți banii ascunși la ea și-și ajută numai neamurile ei, că adasistul nu aduce banii în casă, are patima curselor de cai, plus că sforăie de nu poți închide un ochi, ce mai încolo și-ncoace, hai să ne refacem iar viața împreună. Gigei se duce acasă, își fură lucrurile și cecul, vine la prima nevastă, schimbă yala și-i pune valiza adasistului la ușă, Getuța constată era darea mârșavă, vine, urlă ca o fiară, le lasă copilul la ușă, amenință cu

proces și pensie alimentară, adasistul urlă și el ca din gură de șarpe, că dacă nu-i dă și televizorul sparge ferestrele și așa mai departe…

Preșul

Persoană liniștită și burlacă, cu idealuri moderate și aspirații potolite, am și eu tabieturile mele. Nu cresc câini, pisici și flori, dar îmi place curățenia. Garsoniera mea e o farmacie.

În fața ușii am un preș pe care mă șterg cu deosebită grijă.

E un preș de lână pură, roz bombon, cu picățele albastre.

Preș de lână pură?! Unora ar putea să li se pară un lux exorbitant. Un preș de lână pură în secolul sinteticului?! îi privește. Mie-mi place să mă șterg pe ceva plăcut și de bună calitate. Vreau să-mi simt tălpile picioarelor mângâiate de ceva molcuț, liniștitor, duios.

O vreme, vecinii mei de bloc nu au dat atenție acestui amănunt. Cu timpul, însă, ei au început să se întrebe: „de ce se șterge acest tip pe un preș de lână pură? De ce-și permite el un asemenea lux? Pe cine vrea să sfideze?” Mi s-au pus aceste întrebări cu ocazia adunării generale de dare de seamă și alegeri din cadrul blocului. Am dat un răspuns sec și decis: unul dintre principiile mele de viață este acela de a mă șterge pe ceva plăcut și de bună calitate. Nimeni nu mă poate opri să mă șterg pe un preș de lână pură, dacă eu doresc aceasta. Președintele comitetului de bloc a trecut răspunsul meu în procesul verbal al ședinței, fără niciun comentariu. Simțeam, însă, din privirile colocatarilor diferite sentimente nefavorabile la adresa mea.

A doua zi, întorcându-mă de la serviciu, descopăr pe pre să-l din fața ușii urmele unor picioare străine. Erau urme disproporționate, produse, fără îndoială, de picioarele dizgrațioase ale unei brute. Da, ale unei brute! Cineva, un om al cavernelor, se șterse pe preșul meu, lăsând două pete monstruoase, două bucăți de mocirlă, două mormane de noroi cleios și scârbos. Am luat o probă și am studiat-o. Bruta călcase mai înainte, intenționat, pe un teren de cernoziom îngrășat proaspăt cu bălegar de grajd. Care dintre vecinii mei putea fi în stare de o asemenea mârșăvie fără margini, de o asemenea neomenie? Nu mi-a fost prea greu să-l dibuiesc. Femeia de serviciu m-a informat, contra unei atenții în bani, că bruta nu poate fi

altcineva decât domnul de la etajul șase, un tip meschin și invidios, pe care, probabil, l-a scos din minți faptul că eu îmi permiteam să țin în fața intrării un preș de lână, comod și aspectuos. Nu cumva chiar el era tipul care-mi pusese acele întrebări insinuante în cadrul ședinței de bloc?

Am făcut imediat investigațiile necesare pentru a afla cine e, de unde provine și cu ce se ocupă. Cine credeți că era tipul? Un navetist oarecare, care făcea serviciul la o între prindere agricolă din apropierea Bucureștiului. Pleca dimineața și se întorcea seara. Era limpede: numai el putea să aducă pe picioare un noroi tip Bărăgan, pe care să-l depoziteze apoi pe prețul meu. „Ei bine, domnule navetist, am urlat ca o fiară, cu mine nu-ți merge, am să mă răzbun cumplit !” Toată ziua am zăcut în pat, cu febră. Întâmplarea mă scosese din minți. Mi-era rău, mi se umflase ficatul cât o pernă. Cum s-a înserat m-am așezat la pândă în spatele ușii.

Trebuia să-l prind și să mă conving. La orele douăzeci și două și zece am început să freamăt ca o pădure de conifere.

Era ora la care navetistul se întorcea acasă. I-am auzit pașii de afară, din stradă. A intrat în lift, a urcat până la etajul șase, apoi a coborât pe scări până la patru. L-am văzut prin gaura cheii apropiindu-se de ușa mea. A ezitat o clipă, s-a uitat în dreapta și-n stânga, ca orice răufăcător de rând, după care s-a repezit sălbatic, cu bocancii lui năclăiți cu cel mai autentic noroi rural, și s-a șters apăsat pe prețul meu. Pe prețul meu de lână! S-a șters o dată, de două ori, de trei ori, de patru…

Mi s-au înmuiat picioarele. M-am rezemat de zid. Nu mai aveam respirație, inima îmi sărea din piept. Apoi mi-am revenit și am meditat toată noaptea cum să mă răzbun pe ticălos.

În noaptea următoare l-am pândit cu doi martori onești și obiectivi (persoane din bloc, pensionari cu excelentă reputație) și un fotograf oficial de la cooperativa „Prestarea în imagini”. Surprins asupra faptului, adică văzut și fotografiat, navetistul a luat-o la fugă pe scări, nu înainte însă de a primi în ceafă urletul meu de satisfacție: „La tribunal, nemernicule, la tribunal!” Chiar a doua zi dimineață, m-am prezentat la tribunal cu toate documentele și i-am expus judecătorului de serviciu cazul.

— Domnule, vreau să-l pedepsiți pe ticălos!

— Îmi pare foarte rău, mi-a spus judecătorul, dar pentru cazul dumneavoastră nu există articol. N-avem unde-l încă dra. Vă înțeleg, ați fost lezat, dar n-avem unde-l încadra.

— Vreți să spuneți că nu există o lege care să-l pedepsească pe acest nemernic care se șterge pe preșul meu seară de seară? Nici măcar un articol? Nici măcar un paragraf?

— Nu.

Ei bine, nu aveau o astfel de lege, un astfel de articol…

Am consultat și un avocat. Într-adevăr, legile de azi prevăd absolut totul, dar pedepsirea unui imbecil care se șterge pe preșul altuia, nu. Orice răufăcător poate fi pedepsit, el nu!

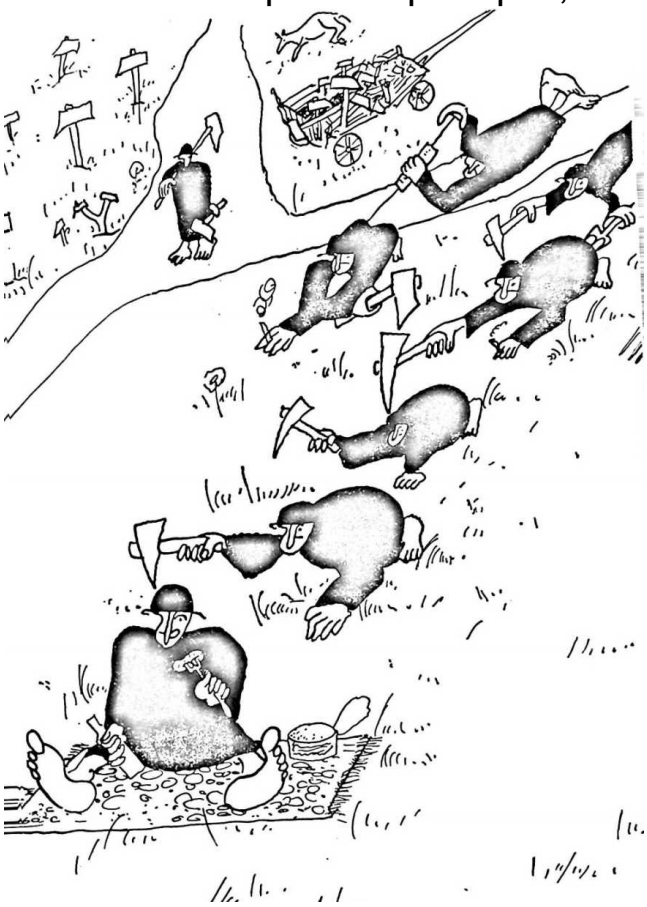

— Ei bine, domnule, i-am spus judecătorului, am să-mi fac singur dreptate.

— Vă rog, mi-a răspuns el, politicos.

Chiar în ziua respectivă, întorcându-mă acasă, am luat mai întâi liftul, am urcat la șase, m-am șters pe preșul nave tistului (după ce mai înainte călcasem prin toate băltoacele), apoi am coborât liniștit

în garsoniera mea. Bineînțeles, individul și-a dat seama că a fost pedepsit și a turbat de furie.

Am simțit asta după sălbăticia cu care se ștergea pe preșul meu în seara următoare, de parc-ar fi vrut să-l sfâșie sau să-l sugrume. L-am privit, nu i-am zis nimic. A doua zi am călcat anume într-o băltoacă de ulei de mașină și m-am șters sistematic și temeinic pe preșul lui. Știam că asta o să-l scoată din minți, și așa s-a și întâmplat. Tipul a venit cu un cuțit și mi-a tăiat preșul în două. Perfect. A doua zi am luat un satâr și i-am tăiat preșul în trei. Știam că asta o să-l scoată din minți, și așa a fost. M-a pândit pe scări și s-a luat după mine. Eu am fugit la etajul patru, apoi m-am oprit, brusc, și l-am întrebat:

— Ce dorești, brută?

— Nimic, a rânjit el. Doar să mă șterg pe preșul tău de lână pură până la sfârșitul vieții. Am acest hobby.

— Bine, i-am răspuns, șterge-te!

Și chiar atunci a coborât și s-a șters pe preșul meu, de față cu mine. Din clipa aceea, relațiile noastre au cunoscut un ritm îndrăcit.

El mi-a desfăcut preșul, fir cu fir, lăsându-mi în fața ușii un ghem de ațe.

Eu i l-am făcut pe-al lui bucăți-bucăți și i l-am împrăștiat pe scară.

El mi-a spart parbrizul Fiat-ului.

Eu i-am decupat cu foarfecă un metru pătrat din Trabantul lui.

El mi-a dat cu o scândură în creștet.

Eu i-am aplicat un par în moalele capului.

El mi-a rupt o mână, eu i-am rupt un picior.

El mi-a scos un ochi, eu i-am scos un dinte.

El mi-a tăiat o ureche, eu i-am tăiat buza.

El mi-a scurtat nasul, eu i-am scurtat bărbia.

Duelul continuă. Să vedem cum o să se termine.

Important e că totul s-a săvârșit până acum în cea mai desăvârșită liniște, niciunul n-a zis nici măcar „au”. Nimeni, absolut nimeni din bloc nu a intervenit. Vecinii ne privesc și tac. Niciunul dintre noi nu s-a adresat justiției. Nici măcar sectoristului. Din moment ce ne putem face singuri dreptate, n-are rost. N-are rost să deranjăm autoritățile.

Dacă ele nu doresc să se amestece, să nu se amestece. Mai ales că obiectul urii noastre nici nu mai există. În sensul că nu mai ținem

preșurile în fața ușii. Le ținem înăuntru. Adică ne ștergem pe picioare după ce intrăm, fiecare pe preșul lui.

Sunt totuși foarte curios să văd cum se va termina povestea asta. Sunt curios. Mâine îmi cumpăr o armă de vânătoare.

Fotbalul e un joc de bărbați

Vestea că pe Lumea Cealaltă va avea, în sfârșit, loc meciul de fotbal Paradis-Infern a scos pur și simplu din minți pe toți gazetarii sportivi de pe Pământ. Erau, slavă

Domnului, și aici destule evenimente după care le lăsa gura apă (numesc doar campionatul mondial de fotbal al fecioarelor blonde din Australia, campionatul european de fotbal pentru ambliopi, campionatul american de fotbal pentru ne văzători și campionatul de fotbal pentru piticii din Patagonia), dar altceva era să fii de față la un meci în care se întâlneau reprezentanții cu crampoane ai celor două mari puteri ale Universului. Dificultatea începea în clipa efectuării formalităților. Hai să zic că nu era moarte de om să completezi niște formulare și să faci niște vaccinuri, dar exista o cerință care pe foarte mulți i-a făcut să dea înapoi. În momentul în care trebuia să treci granița, individul aflat la ultima barieră, Marele Vameș, avea obligația să-ți dea una în cap și să te treacă în neființă; altfel nu puteai ajunge pe Lumea Cealaltă. Ca să nu lungesc vorba, aflați că singurul care s-a dovedit capabil să depășească aceste încercări am fost eu. Ce-am avut și ce-am pierdut, mi-am zis, fie ce-o fi, mă duc, nu scap ocazia asta nici în ruptul capului. Iată-mă, deci, față în față cu Marele Vameș, care, în câteva clipe, ceac-pac, mi-a eliberat sufletul de trup și m-a lăsat să trec Dincolo.

Călătorie normală și oarecum agreabilă, mai ales că la o cotitură m-am cuplat cu un grup de suflete simpatice și vesele, provenite de la o nuntă sfârșită cu tam-tam. De unde vii, unde mergi, ba una, ba alta, vai ce noroc pe mata, frumoasă meserie ai, bată-te să te bată, să ne trimiți o vedere, în sfârșit, am ajuns.

Nu-mi cereți să vă fac o descriere a ținuturilor de pe Lumea Cealaltă, pentru că reporterul sportiv numai de culoarea locală și alte fleacuri nu are timp să se ocupe în astfel de ocazii. Imediat cum am ajuns acolo am bătut la poarta Infernului, interesat să aflu primele

amănunte despre reprezentativa dracilor, în legătură cu care circulau niște anecdote date naibii. Dracul de serviciu aflat la poartă s-a arătat oare cum surprins că un ziarist sportiv cere să intre de bunăvoie în Iad, deoarece ceilalți colegi ai mei care se aflau înăuntru erau obligați să-și facă foc cu propriile lor articole sub cazanele în care fierbeau fără apă. I-am spus că sunt în misiune și m-a condus în marea sală a cazanelor, la Satana. Acesta ședea într-un fotoliu de sârmă ghimpată și supraveghea mersul focurilor și al aprovizionării cu smoală. Situația nu era prea strălucită, părea nervos, dar m-a primit totuși cu bunăvoință, de unde am dedus că setea de publicitate e tot o treabă drăcească.

— Maestre, i-am spus, am venit să mă interesez despre pregătirile echipei dumneavoastră pentru meciul cu Paradisul. Aș vrea să stau de vorbă cu antrenorul.

Satana a făcut un semn către dracii care îi umpleau pipa cu hașiș să se îndepărteze și mi-a spus, pufăind:

— Dragul meu, antrenorul echipei sunt chiar eu. O să ți se pară poate bizar, dar decât să las treaba asta pe mâna unuia care să mă enerveze — că sunt foarte nervos, fii atent — am luat-o în mâinile mele bătrâne și păroase. Dacă te interesează un interviu în exclusivitate, dă-i drumul, că-mi place.

— Maestre, cititorii mei ar fi interesați, în primul rând, să afle ce criterii au stat la baza selecționării jucătorilor.

V-ați ghidat după calitățile lor fizice sau tehnice?

— Dragul meu — că-mi place să fiu intimist cu ziariștii

— Află că niciuna, nici alta. Baza a fost calitatea morală.

Fotbalul e. Un sport nobil și dacă e nobil, el trebuie să dea prilejul unei înălțări sufletești, nu-i așa?

— Păi sigur.

— Ei bine, în echipa mea au intrat elementele cu trecut verificat, păcătoșii cei mai de încredere, soți care și-au ucis soțiile în chip bestial, copii care și-au otrăvit părinții, nepoți care și-au strangulat bunicii paralitici și doi sinucigași din dragoste la prima vedere. Imediat după selecționare i-am scos de la cazane și i-am trimis în cantonament. Chiar acum am un antrenament cu ei, așa că ești invitatul meu.

Am plecat cu Satana spre cantonamentul reprezentativei Infernului, eu mergând pe picioare, el fiind purtat pe cozile a zece draci, împletite în formă de hamac. Cantonamentul fotbaliștilor satanici — poate o să vă mire, poate n-o să vă mire — era un bar de noapte, unde o orchestră numeroasă bătea infernal din tobe și urla din goarne, iar dracii beau alcool din sticle și butoaie, dansau cu drăcoaicele sau jucau pocher pe ochi. Adică, de ce pe ochi și nu pe bani — am întrebat eu, și mi s-a răspuns: păi banul nu e ochiul dracului?

Satana s-a arătat mulțumit de felul cum se desfășura programul cantonamentului, s-a interesat dacă nu cumva a ațipit cineva în timpul nopții, ca să-l ia în șuturi, i s-a spus că nu, după care le-a ținut fotbaliștilor următorul spici:

— Dragile mele lepădături și secături. Să vă ia mama mea dacă n-o să învingeți, la mine, în Iad, să nu vă mai întoarceți, în Rai să rămâneți, că am boală să-l oftic pe babacu' (e vorba de Dumnezeu — nota mea), cu busuiocarii lui cu tot.

Mă, că dacă nu bateți, vă scot la spălat veceuri un catralion de ani, cârpe de bucătărie vă fac și fitile de lampă. Acum mergem la antrenament, după care mă stabilesc asupra formației. Marș!

Dracii au luat-o la trap spre terenul de antrenament, care se afla într-o sală alăturată, special amenajată. Antrenamentul n-a durat decât două minute, pentru că toți jucătorii erau dați naibii de pregătiți, era un non-sens să-i obosească de pomană. Antrenamentul fiecărui component al lotului a constat din următoarele exerciții: 25 de înjurături de mamă scrâșnite printre măsele, 50 de autopumni în fălci în fața oglinzii, scuiparea în față a unui manechin ce întruchipa viitorul adversar, ruperea în două a unui butuc de stejar dintr-o singură lovitură cu șpițul și o sută de lovituri cu capul într-un zid de beton armat. Mulțumit de rezultatul antrenamentului, Satana a anunțat formația care urma să evolueze a doua zi: Drac I, Drac II, Drac III, Drac IV, Drac V, Drac VI, Drac VII, Drac IX, Drac X, Drac XI și Drac XII. De ce nu juca Drac VIII? Pentru că ieri dimineață, mi s-a spus, a fost prins bând apă pe burta goală.

Mulțumindu-i Satanii pentru amabilitatea cu care m-a primit, am părăsit imediat Infernul pentru a face o vizită în Paradis.

Încă înainte de a intra acolo, am aflat că situația echipei angelice era grav avariată de diferite disensiuni interne. M-am convins că e așa, văzându-l pe Sfântul Petru, în ghereta lui de la poartă, destul de indispus.

— Sfinte, i-am spus, știam că ați fost numit selecționer, ce căutați aici?

— Să fii dumneata sănătos de când am fost destituit.

Atotputernicul a zis că sunt prea moale cu îngerii, că am adus aici obiceiuri pământești, și l-a pus pe Gavrilă să-i mâne la antrenament cu sabia de foc. Dar l-a schimbat și pe el cu Ilie, care n-a rezistat decât un sfert de ceas și acum la cârma echipei este însuși Atotvăzătorul. Du-te repede, că-i prinzi la antrenament.

Fug într-un suflet pe aleile Raiului și dau de echipă pe o poieniță acoperită cu albăstrele și puf de păpădie. Dumnezeu-antrenorul stătea într-un cărucior tras de o motocicleta și urmărea antrenamentul cu un ochi, cu celălalt fiind spre televizorul care transmitea de pe Pământ o partidă de cap cică între America și Europa. Formația Paradisului (înger I, înger II, înger III, înger V — căci înger IV fusese scos din lot din cauza unei luxații la aripioara stângă — înger VI, înger VII, înger VIII, înger IX, înger X, înger XI, înger XII) făcea și ea un antrenament intens, care consta din: bătăi ușoare din aripi, puparea pe gură a unui adversar imaginar, reverențe grațioase în fața unui public imaginar și exerciții de prezentare a scuzelor în fața adversarului după înscrierea golurilor.

Solicitat de mine, Dumnezeu a făcut pentru cititori următoarea declarație:

— Nu ne interesează rezultatul decât în cazul în care vom câștiga. Jucătorii mei au indicația să joace un fotbal cultural-artistic, un fotbal-metaforă, elevat din punct de vedere spiritual, care să îndemne spectatorul spre frumos și dragoste față de aproapele său. Deși unele organe de presă ne-au acuzat de idealism, noi credem în principiul „fotbal pentru fotbal”, fotbalul cu tendință fiind invenția renega tului Satana.

Pentru că venise vorba despre presă, m-am apucat imediat să răsfoiesc unele ziare apărute chiar atunci. Mi-a plăcut faptul că gazetarii de pe Lumea Cealaltă duceau o polemica de idei foarte virulentă. În primul rând, se punea întrebarea dacă e necesar sau nu

un arbitru, dat fiind că se întâlneau forțele supreme ale Universului și că ideea Marelui Arbitrar era în mâinile lor. „Ar fi o formalitate strigătoare” — scria în articolul său de fond „Iadul liber”, iar „Glasul Paradisului” confirma chiar din titlu: „Așa e!”

O altă chestiune în suspensie era cea privind mingea. Cu alte cuvinte, se punea problema dacă să se joace cu o minge propriu-zisă sau numai cu ideea de minge. De aici se mergea mai departe și se susținea chiar ca terenul însuși să fie sub formă de idee, pentru că meciul însuși slujea Marea Idee.

În sfârșit, sosi ziua meciului. În piața care despărțea Paradisul de Infern, destul de încăpătoare, veniseră cu mult timp înainte spectatori și spectatoare, adică draci, drăcoaice, îngeri și îngerițe, fiecare ocupând peluze separate, fiecare purtând obiecte de produs zgomot și pancarte cu îndemnuri mobilizatoare. Mi-am notat de pe aceste pancarte câteva lozinci interesante, nu atât pentru forma, cât pentru conținu tul lor:

„Hai, dracilor, mai cu spor
Că e vai de capu’ lor!
Că voi aveți stofă.
Iar ei sunt în cofă!”

Sau:

„Fie dracul cât de negru îngerul e un integru.
El știe cum să se lupte
Și din victorie să se înfrupte”.

Cu câteva minute înainte de meci, anunțați de trâmbițe, surle, țimbale și răcnete de „ura”, au sosit și cei doi mari patroni — Dumnezeu și Satana. Aceștia au dat mâna cu toți jucătorii, i-au gâdilat sub bărbie, le-au oferit diferite sfaturi folositoare și au luat loc apoi împreună în loja principală.

La ora dinainte fixată a început meciul. Obișnuit cu așa-zisele meciuri de fotbal de pe Pământ, mi-a fost destul de greu la început să mă deprind cu alergătura aceea turbată a unsprezece îngeri și unsprezece draci după ceva care nu se vedea, adică după o idee de minge. În orice caz, încă din secunda unu a partidei mi-am dat seama că echipa angelică a luat meciul în mână și că se află în plină ofensivă.

Ceea ce m-a intrigat oarecum, cunoscând antecedentele, era stilul de joc foarte diferit al celor două echipe. Astfel, dacă dracii se încadrau în limitele admise ale sportivității, îngerii, pe care îi văzusem la antrenament făcând exerciții de pupare și mângâiere a adversarului, deveniseră brusc niște fiare sălbatice, care se dedaseră la cele mai ignobile gesturi. Am notat, de pildă, în secunda doi, o ciocnire între înger IV și Drac II, ultimul ieșind din această scurtă afacere cu un ochi scos, o ureche smulsă și cu coada fracturată. În secunda trei, înger IX l-a trântit la sol pe Drac I, cel care apăra ideea de poartă, l-a jucat temeinic în picioare, după care i-a aplicat un șpiț în locurile sensibile, în timp ce Atotvăzătorul și Atotantrenorul striga cu o satisfacție neînchipuit de crudă: „Așa! Așa!” Bineînțeles că, în această fază confuză, n-a fost prea dificil pentru îngeri să introducă ideea de minge în ideea de poartă — și să fi văzut atunci ce bucurie demențială era în peluza Paradisului, ce chiote, ce pupături, ce faceri în necaz și ce sâc-uri din partea îngerițelor la adresa dracilor.

Căpitanul reprezentativei Infernului s-a prezentat imediat la Satana și l-a întrebat scurt:

— Ce facem, metri, că ăștia ne rupe?

— Nu răspundeți la provocări, a șoptit stăpânul Răului.

Cert este că în secunda cinci dracii au făcut ce-au făcut, s-au năpustit cu toții spre poarta îngerilor, Drac XII a lovit ideea de minge cu cioturile lui de coarne atât de fulgerător, încât aceasta a intrat ca un satelit natural în ideea de poartă.

— Ce porcărie! a strigat Dumnezeu. A fost ofsaid.

De aici a început cataclismul. Un caft gigantic s-a încins între jucători, cu capete în dantură și picioare în burtă, cu pârâituri sinistre de oase și cranii, mușcături de nas, gât și urechi, plus înjurături dintre cele mai murdare, încă necunoscute pe Pământ. După care au început să se bată spectatorii între ei și spectatoarele între ele. Îngerii le smulgeau dracilor bărbile, dracii le smulgeau îngerilor penele din ari pioare, cei doi antrenori supremi și-au ieșit și ei, firește, din minți, Satana l-a apucat pe Dumnezeu de barbă, Dumnezeu l-a prins pe Satana de coadă și a început să dea cu el de caldarâm până când acesta a strigat: „Gata, dom’le, ajunge!”

și dacă meciul a durat doar cinci secunde, răfuiala s-a prelungit până târziu după miezul nopții, când fiecare tabără și-a luat rămășițele și s-a întors acasă.

În aceeași seară, am scris un reportaj intitulat: „Afară cu huliganii din fotbal”, în care condamnam jocul barbar al celor două echipe, insistând asupra faptului că aceasta înseamnă un rău exemplu pentru lumea de pe Pământ. Am pre dat reportajul la Oficiul poștal al Raiului, pentru ca a doua zi să aflu că textul nu a fost transmis pe Pământ și că Dumnezeu dorește să stea de vorbă cu mine pe această chestiune.

Cum am intrat la Dânsul, am început să urlu:

— Protestez!

Atotvăzătorul s-a uitat cu un ochi la mine și cu altul în textul din fața lui și a mârâit:

— Măi acesta! Tu crezi că te-am primit aici să mănânci borș pe seama noastră?

— Doamne, nu permit să…

— Ce nu permiți, mă muritorule? ăla e fotbal ce faceți voi? Baletu’ ăla de domnișoare? Fugăriți nouăzeci de minute o bășică pictată și, când se împiedică unul, urlați ca la o crimă de drept comun. Mă, învățați fotbal ca lumea, că veniți aici, și e vai de capul vostru, ai văzut cum se pune la noi osul la bătaie. Ieși afară!

Până să apuc să ies, m-a luat un sfânt din gardă de guler, m-a târât afară și m-a aruncat ca pe o otreapă pe poarta Raiului.

În aceeași seară, eram înapoi acasă. Toți prietenii s-au repezit să mă întrebe:

— Cum e, domnule, pe-acolo?

— Cum să fie? le-am zis. Ca pe lumea ailaltă…

Păcatul vitezei

Nunta era în toi, nici vorbă să se ajungă la potroace, de-abia trecuseră la pilaf, când mirele și mireasa se retraseră, însoțiți de glumele mesenilor. Să vă trăiască, s-aveți parte de nepoți, că frumușei și reușiți sunt amândoi, că eu n-am avut parte, ah, Doamne, rău m-ai pedepsit, lasă, măsuță, nu merită să-ți aduci aminte, era un vagabond, bine c-ai scăpat de el.

Să trăiască mirii și să fie într-un ceas bun! Să trăiască mirii!

Foaie verde avrămeasă, ai, ce mireasă frumoasă! Ionele, vezi că începe darul, fii atent cât dau alții, nu sări calul, cum ai obiceiul, că sarmalele erau afumate, dă portofelul la mine. De la nașu opt sute și un aspirator „Record”, de la Dumnezeu mai mult, să trăiască! Vezi, dac-au avut soliști, dă și lumea mai mult, nu ca la noi, până scotea unul suta parcă-și rupea o mână… De la unchiul Costică… Costică și mai cum? Șase sute și o vază! Vază de ce? De cristal… Să trăiască…

Între timp, mirele și mireasa își fac bagajele, nerăbdători, ajutați de o mamă și două mătuși, pleacă în voiaj de nuntă.

Ia și costumul gri, ia-l și p-ăla maro, ia și rochița tricotată…

Bijuteriile? De ce să luați bijuteriile, să vi le fure? Să ne scrieți o vedere de pe unde treceți. Vă scriem. Cum merge darul? Merge, da’ nașul, ce să mai vorbim… De aspirator aveam nevoie? Că nici nu e nou. Și să mergeți încet, mamă, nu vă grăbiți dacă e umezeală, e periculos, că tu de-abia luași carnetul și știi că dăduși de trei ori și căzuși, lasă să v-o ia toți înainte, na încă două sute pentru amenzi. Dă cinci, că poate avem și pană.

Bagajele sunt gata, mirii echipați pentru voiaj, „Dacia” 1300 e încălzită și-i așteaptă la scară, nunta iese să-i petreacă, cu lăutarii: mulți ani trăiască și drum bun în luna de miere!

Pupături și ultimele sfaturi: să nu răciți, să nu tușiți, să nu vă obosiți, să nu vă certați, să nu uitați mașina deschisă, vedeți unde țineți banii și, mai ales, nu mergeți repede, țineți pe dreapta, nu depășiți la curbe, dați prioritate pietonilor, mer geți încet, nu goniți, lăsați să v-o ia toți înainte. Mirele se urcă la volan, mireasa alături, coaja de lămâie lucește rotundă pe parbriz. Pa, drum bun, bâr — și mașina a luat-o din loc.

Nuntașii se întorc să continue cheful, socrii încep să se mustăcească și le fac semn lăutarilor: imediat după potroace băgați marșul, că ăștia se lungesc.

Între timp, mirii au ajuns la Arcul de Triumf, de-aici drumul se deschide în fața lor ca o câmpie, ea se întoarce spre el, i se așază cu coafura pe umăr și-i zice, incitant: iubi, ac’ să te văd. Mirele își umflă pieptul și se lasă cu toată talpa piciorului pe accelerator, mașina se apleacă nițel pe coadă și își ia avânt, Casa Scânteii se

apropie de ei mâncând pământul, ușor la dreapta și, cât ai bate din palme, fântâna

Miorița rămâne pe stânga, se miră și ei ce ușor merge mașina, reușit motor. O sută pe oră la podul Constanța, o sută zece la aeroport, ia vezi, iubi, cât ia la maximum, și băiatul apăsă pe pedală vârtos, hai c-am călcat-o pe coadă, a ajuns la o sută patruzeci, zboară Snagovul, Săftica, Tâncăbești și Potigrafu, Doamne, ce fericiți sunt, lumea ca lor! El 19 ani, ea 19 ani, frumoși ca niște cadre, sănătoși ca niște ionatane pârguite, năuci de dragoste, că se cunoșteau și îndrăgeau de mici, de la creșă, au fost colegi de oliță, apoi la elementară, la liceu, părinții erau vecini și prieteni, făceau vacanțele împreună, admiterea la facultate au dat-o împreună și au căzut tot împreună. Nu-i nimic, au zis părinții, nu vă faceți inimă rea, hai să vă căsătoriți, că viitorul vi-l faceți voi și mai târziu, acum avem de toate, să scăpăm de-o grijă. Și, ca să le treacă complet supărarea cu admiterea, le-au făcut o surpriză, adică le-au luat o mașină nouă, abia rodată, să se ducă să se plimbe, să vadă lumea, măcar ei să aibă o tinerețe fericită…

Localitățile rămân în urmă ca mărgelele, soarele dimineții se joacă în privirile lor sclipitoare de atâta bucurie și libertate, mai repede, mai repede, strigă ea, beată de plăcere, înconjurându-i gâtul cu mâinile, el se întoarce și se pupă lung, lung, în timp ce apasă pe pedală până la refuz, în neștire, vrăjit de beția sublimă a clipei. Autovehiculul nu mai are încotro, se lasă pe spate, își ridică botul și-o ia în sus, ca aeroplanul, prin văzduh. Când își revine din sărut, ea bate din palme, chicotind de fericire: ia uite, iubi, zburăm prin aer, plutim, ah, ce frumoși sunt nourașii.

Sfânta Vineri, zâna cea bună și ocrotitoare, care tocmai moțăia în postul ei de la răscrucea principală a Cosmosului, îi zărește pe sub pleoapă, tresare și scuipă: ptiu, bată-vă să vă bată, cum de-ați ajuns aici și unde zburați ca vântul? Și – zbugheo după ei! Zboară ea, zboară și ei, prinde-i dacă poți, zână bătrână, cu încheieturile ruginite de reumatism. Se uită baba la ceasul vitezometru de la picior, vede că fuga lor e mai iute ca a ei, nu e altă soluție, trebuie să facă o minune și să-i oprească, își scoate periuța de dinți din trusă, o aruncă în fața lor, periuța se preface într-o deasă pădure de conifere, dar turbatul vehicul, cu cei doi fericiți înăuntru, își face pârtie printre

copaci și zboară mai departe. Mai tare, mai tare, strigă mireasa, năucă de fericire, pupându-și iubitul după ureche.

Zâna gâfâie, nu se mai poate ține după ei, și atunci mai face un sacrificiu: scoate oglinda din poșetă și-o aruncă dinaintea lor, oglinda se preface într-un lac cu pești și broaște, dar mașina zboară peste luciul apei ca o nălucă. Mai tare, mai tare, strigă mireasa, iar Sfânta Vineri, în bunătatea ei fără margini, mai face o minune: își demontează diamantul de la inelul de pe deget și-l aruncă în fața celor doi fugari bezmetici, deși piatra era o amintire intimă de la Sfântul Joi.

Nestemata se preface într-un Ceahlău de granit, dar mașina face un viraj brusc, ocolește muntele și fuge mai departe turbată. Sfânta Vineri se oprește, sleită de oboseală: na, că iar i-am scăpat! Dar n-apucă să zică cuvântul, că se întâmplă nenorocirea.

Ce nu putuseră să facă pădurea, lacul și muntele, reușește udătura lăsată de un îngeraș care-și săvârșise și el mica lui nevoie unde-l apucase. Mașina dă de bălticică, derapează, mi rele, ca un nepriceput, frânează, mașina se dă de-a berbeleacul și praful se alege de ea. Sfânta Vineri ajunge imediat la locul catastrofei și se ia cu mâinile de cap: bucăți de fier amestecate cu bucăți de om. Vai, vai, așa de tineri și s-au prăpădit! strigă sărmana bătrână. Și ce gândește ea, în nesfârșita ei bunătate? Să mai încerce o minune. Începe să adune bucată cu bucată din ce-a mai rămas din cele două persoane, o mână de ici, un ochi de colo, un picior, un ficat, un nas, coase ici, lipește dincolo și reușește să încropească o singură ființă, cam zbanghie și ceacâră, dar măcar, își zise ea, neferi câți! de părinți să se mai aleagă și ei cu ceva. Suflă apoi asupra improvizatei arătări și o însuflețește. Aceasta se scu tură ca după un vis, se uită chiorâș la Sfânta Vineri și-i zice cu arțag: de ce nu te-ai dat la o parte, babo? Din cauza ta am derapat, luate-ar naiba de hoașcă! Și, niciuna, nici două, se repede în grămada de fiare arse, ia volanul care rămăsese intact, încalecă pe el și fuge printre nori. Baba cea bună se uită și zice, scârbită:

— Mai merită să faci minuni în ziua de azi?

Mugurel

În fața comisiei de repartizare a absolvenților facultății, Mugurel a venit însoțit de mama, tata, unchiul, mătușa, bunicul și bunica, ultima fiind transportată într-un cărucior semitranzistorizat. În clipa când Mugurel a fost chemat să i se înmâneze numele unei comune din marginea țării, unde era repartizat, rudele s-au repezit asupra președintelui comisiei ca un stol de ulii, gata să-l ia în gheare. Vai, au început ele să urle, cum îndrăzniți să-l luați pe Mugurel de lângă noi, să ni-l smulgeți de lângă pieptul nostru, ce inimă de piatră aveți? Cum o să se ducă el la țară, singur-singurel, anemic și firav cum e, injectat săptămânal cu gamaglobulină și în dopat cu Calciu Sandoz, cine să-l îngrijească, să-l spele, să-i facă cafeluța de dimineață, să-l pieptene, să-i zică „bună dimineața, scumpule”, să-i dea sfaturi folositoare și să-i șteargă pantofii de praf? Și noi cum o să rămânem singuri fără el, că e unicul copil, iar bunicuța lui, dacă nu-l vede o zi, face tensiune maximă și nici nu concepe să-l lase să plece de lângă ea.

Dar președintele era neclintit ca o stâncă. Mugurel se rezemase de un zid, năuc, cu numele comunei în brațe. Fundătura. Vai, cum îl pedepsise viața! Să ajungă într-o fundătură!

Cine l-a pus să urmeze zootehnia, cine l-a pus? El, care are pregătirea culturală pe care o are, care e mort după muzica folk și pop, după concertele soliștilor străini de la Sala Palatului, care a frecventat toate discotecile, să ajungă într-un sat prăpădit! Când era în clasa întâia elementară avea deja patru meditatori și era decis să dea examen la engleză. Pe urmă meditatorii s-au înmulțit, corijențele creșteau și ele, a terminat liceul la 23 de ani, a încercat patru ani pe la toate limbile străine, inclusiv latina și greaca veche, pentru ca, în cele din urmă, să intre provizoriu în zootehnie, la îndemnul unui unchi de provincie, blestemat fie acel unchi și crește-i-ar o cloșcă în pălărie.

Situația era tragică: dacă nu pleca la post, Mugurel și ai lui erau obligați prin lege să plătească costul anilor de studii.

Într-o dimineață de toamnă, scârboasă și mohorâtă, rudele l-au condus la gară, îndoliate, prilej cu care s-au dat cu capetele de peroane, au plâns în hohote și au blestemat cu glas tare.

Lumea credea că băiatul pleacă pe front sau la o moarte sigură.

N-au trecut decât două zile și Mugurel a expediat deja prima telegramă din comuna Fundătura: „Mamă stop e groaznic stop plouă și nu au cafea filtru stop vă pupă al vostru Mugurel, stop”. Mama, însoțită de un unchi și două mătuși, a plecat imediat spre Fundătura, ca să vadă la fața locului situația copilului (acum în vârstă de 30 de ani) și să-i ducă un aparat de făcut cafea filtru. Între timp, sosise încă o telegramă urgentă: „Tată, stop e înfiorător stop ăștia n-are la bufetul comunal țigări Kent și bere străină stop ce mă fac stop”. Tatăl a luat trenul următor, târând un geamantan plin cu țigări americane și două lăzi cu bere „Radeberger” la gheață.

Când a ajuns familia la Fundătura, dimineața, când se crăpa de unsprezece, Mugurel tocmai se trezi cu greu din somn, făcu cu greu un ochi și începu să plângă la sânul mamei în hohote: „Închipuie-ți, dragă, n-am putut să dorm toată noaptea din cauza cocoșilor: când ațipeam începeau să cânte mai tare ca «Sincronul», m-au îmbolnăvit de astenie!” Mama tată imediat cu țăranul-gazdă să taie toți cocoșii, acesta zicea că-i taie, dar ce face cu ai vecinilor, care și aceștia cântă de patru ori pe noapte. În fine, după ce au aranjat cu niște meșteri locali să-i facă lui Mugurel un duș special și semi-manual, să-i capitoneze ușile, pereții și ferestrele, rudele au plecat înapoi cu inimile strânse. Bietul Mugurel! După care s-au dus în audiențe la toți miniștrii și miniștrii adjuncți, rugându-i cu lacrimi în ochi să le mute băiatul în București sau, dacă nu se poate chiar în București, măcar la Băneasa sau Otopeni, poate să fie chiar la aeroport, cumpără ei câteva vite și le donează statului ca să facă o mică fermă lângă oraș, numai să fie aproape de ei, că e fragil, mititelul, iar bunicuța se usucă de dorul lui.

Odiseea audiențelor a durat câteva luni, fără niciun rezultat. Nimeni nu voia să înțeleagă o mamă îndurerată. Între timp, rudele au plecat să-i facă o nouă vizită lui Mugurel.

Au sosit într-o dimineață pe la ora șase. Mugurel nu era în cameră și musafirii au încremenit. Oare i s-o fi întâmplat ceva, o fi la spital?! Când colo, îl găsiră la grajduri, cu un taur în brațe, căruia îi făcea o injecție în burtă. Mama a leșinat, iar mătușile au luat-o la fugă. „Vai, Mugurel, cum ai ajuns tu să faci o asemenea oribilitate, să ții o asemenea fiară la pieptul tău, tu, care erai sensibil ca o mimoză?”

Dar asta nu era nimic. Nenorocirea o aflară după aceea: Mugurel își anunță familia să nu se mai zbată, că el nu mai vrea să plece de la țară, s-a îndrăgostit de o învățătoare șatenă, s-a obișnuit cu oamenii, cu animalele, cu aerul, asta e…

Rudele au venit acasă și s-au repezit spre bunică, plângând în hohote: „Bunicuțe, l-am pierdut pe Mugurel! Se căsătorește cu o peizană!”

Inventatorul

Printre indivizii bizari care îmi scriu sau mă vizitează zilnic la domiciliu (citez: unul care mi-a propus să-i stilizez un „Tratat despre vorbirea articulată la papagali”, altul care m-a numit secretar al „Comisiei pentru încetarea persecuțiilor Spitalului nr. 9 împotriva mea, care sunt perfect sănătos, și pentru eliberarea copilului meu, Gicu, răpit de bestiala mea fostă soție”, alta care îmi scria scrisori de dragoste cu degetul pe capota mașinii mele, demult nespălată *etc.*), vine unul recent și-mi zice:

— Dom-le, vreau să te fac om!

Ceea ce nu m-a surprins, pentru că mulți încercaseră asta și s-au lăsat păgubași.

— Păi cum? îl întreb.

— Simplu, îmi zice, eu sunt inventator, te iau colaborator și luăm premiul Nobel în dolari pe din două.

Ei da, mi-am zis în gând, un premiu Nobel în dolari nu mi-ar strica, mai ales din punct de vedere al prestigiului și al relațiilor cu confrații. Or, cum cu literatura mea nu am cine știe ce șanse, din cauza limbii de restrânsă circulație în care scriu, poate dau lovitura pe tărâmul științei și tehnicii.

— Gata, zic, hai să ne punem pe treabă. Despre ce inven ție e vorba și ce trebuie să fac eu?

— E vorba de mai multe, una mai genială ca alta, dar dumneata ai o singură misiune: să faci propagandă în jurul lor și să mă subvenționezi din punct de vedere material până când voi convinge statul să le ia în primire.

— E în regulă, zic, în materie de propagandă mă pricep, iar în ceea ce privește statul, stau eu de vorbă cu el și-l conving. Dar să ne luăm de treabă, simt cum m-a apucat deja freamătul.

Plecăm imediat la el acasă și, pe drum, mă apucă un fel de îngrijorare: dacă tipul nu e nebun și chiar e inventator, mă pune să-l subvenționez, nu iau premiul Nobel (concurență mare) și pierd banii? Vechea mea meschinărie răbufnise și-mi părea rău, mai ales că tipul era destul de sobru, avea părul lung, ceva mustață și fuma pipă. Când am ajuns acasă mi-am dat seama că, într-adevăr, nu e un impostor, se pricepe la invenții — și asta, în primul rând, pentru că n-

am pătruns înăuntru pe ușă, normal, ci printr-o masivă gaură din perete.

— Asta, îmi explică el, e de la ultima experiență, făcută aseară. Încerc să pun la punct o instalație pentru obținerea vidului pe cale artificială, am scos mercurul din zece termometre, l-am pus la fiert, am exagerat nițel cu temperatura și am avut un eșec temporar.

În aceeași clipă ne iese în față soția lui, o ființă tânără și distinsă, cu rochia sfâșiată, acoperită de funingine și diferite răni.

— Soția mea, o recomandă el, care a participat la ultima experiență în mod direct și care este o colaboratoare fidelă.

Respectiva soție se uită la mine cu o milă nesfârșită, milă pe care nu o mai citisem decât în privirea mamei mele, cu mulți ani în urmă, când am anunțat-o că nu mă fac contabil, ci scriitor.

— Domnule, îmi zise ea, dacă ai familie, nevastă, copii și o meserie, nu te băga, vezi-ți de treabă, o să ajungi la pepeni.

— Doamnă, zic, nu încercați să mă descurajați, sunt dispus să merg până la capăt.

Între timp, cineva bătea la ușă, violent:

— Vezi, îi spuse soția, c-au venit de la ICRAL să ne evacueze, ne-au reclamat vecinii c-am dat blocul într-o rână, ce facem?

Cei de la ICRAL erau la ușă, într-adevăr, dar nu aveau curajul să intre. M-am dus eu și le-am explicat: tovarăși, lăsați omul în pace, e un mare inventator, va deveni o celebritate, va lua premiul Nobel, veți avea de-a face cu posteritatea, dați-l naibii de bloc, ce contează o magherniță când e vorba de o idee de geniu? Indivizii s-au intimidat și au plecat, dar am zărit niște vecini care pândeau pe culoare cu ciomege, mături, topoare și cuțite, ca să ne hăcuiască.

— Nu-i nicio problemă, mi-a răspuns inventatorul, avem o ieșire de refugiu, și mi-a arătat o imensă gaură în acoperiș, locul pe unde mercurul o zbughise în văzduh, odată cu vidul, la cea de-a doua încercare.

Inventatorul m-a condus prin cele două încăperi și mi-a arătat laboratoarele lui, cu tot felul de retorte, eprubete, alambicuri, containere și vase, apoi m-a dus în bucătărie, o bucătărie total automatizată, în care se afla o oală în care fierbeau trei feluri de mâncare deodată și o bandă rulantă pe care farfuria venea singură până în sufragerie, se lăsa con sumată, după care se retrăgea în

chiuvetă și se spăla singură și de bunăvoie. Eram realmente impresionat, i-am și mărturisit chestia asta, după care ne-am retras să stăm de vorbă pe îndelete, în timp ce în sertarul biroului său fierbea un ibric automat care fabrica la minut și la rece, sub influența unei raze laser, cafea turcească. Am început să-l ascult.

— Dom-le, nu mai e cazul să-ți explic eu dumitale că orice inventator e și poet, tot ce inventez o fac de dragul invenției, pentru că asta e pasiunea vieții mele, nu mă las până când nu inventez tot ce-a mai rămas de inventat. De fapt, nu de dragul invenției, ci de dragul oamenilor. La un moment dat, într-o noapte, pe la ora două și jumătate, mi-am pus întrebarea: oare amărâta asta de umanitate nu merită și ea un gest frumos din partea mea, oare nu pot face și eu ceva pentru ea ca să-i meargă mai bine? Și m-am gândit atunci să inventez ceva care să-i facă bucurie, ceva care să-i fie de folos, obligând-o să-mi rămână veșnic recunoscătoare.

Din păcate, oamenii din jurul meu sunt mărginiți, dragul meu, incapabili să înțeleagă binele pe care vreau să li-l fac, inclusiv nevastă-mea; am nevoie de ajutor, am nevoie de bani, am nevoie de propagandă, trebuie să se scrie în presă, să se vorbească la televiziune, să se facă vâlvă. Uite ce m-am gândit să fac: să rezolv definitiv problema crizei de verdeață din orașe. Și mata ești orășean și eu sunt orășean și știm ce turbată nevoie avem de iarbă, de

copaci, mai ales de conifere. Care e ideea mea? Fii atent! Să aduc pădurile din munți în oraș, adică la domiciliul omului. Dacă nouă ne e greu să ajungem până în păduri, să vină pădurile la noi! Te vei întreba, desigur, unde se pot planta păduri în oraș? Pe străzi și bulevarde? Nu. Prin parcuri? Nu. Pădurea să fie la îndemâna omului, sub nasul lui, să iasă din casă în pijama și să intre direct în codru, la răcoare, să audă păsărică cântându-i la ureche. M-am gândit — nu te mira! – să plantez pădurile chiar pe terasele blocurilor. Fiecare bloc cu pădurea lui de conifere. Aducem pământ, aducem copaci, aducem puieți și facem păduri suspendate. Nu ne oprim aici: aducem veverițe, aducem urși, aducem lupi, bursuci, facem și pajiști cu narcise, aducem și oi, facem niște stâne pitorești în mijlocul orașelor, cu tot specificul lor. Îți dai seama ce idee uluitoare am și ce geniu zace în mine?

— Dar haiduci nu aducem? întreb eu.

Tipul se uită chiorâș la mine.

— Dom-le, eu vorbesc serios, te rog să nu glumești. Iei legătura urgent *al* municipalitatea, cu Ministerul Economiei Forestiere, cu cine mai trebuie și să începem treaba. N-avem timp de pierdut.

— E clar, trebuie să începem treaba și vom da lovitura.

Dar, zic, dumneata te pricepi la problemele astea forestiere, la pomi și conifere? Pentru că treaba e destul de delicată…

— Păi cum să nu mă pricep, când sunt de meserie inginer silvic? 1 Am terminat anul trecut și m-au repartizat la Bihor, în inima codrilor. În Bihor?! le-am zis. Lasă că vă aduc eu Bihorul în Capitală, îl fac eu să vină la mine. Bineînțeles, asta rămâne între noi, n-are rost să afle ei, că pe urmă interpretează altfel, își închipuie cine știe ce.

— E-n regulă — zic eu, edificat — chiar acum mă duc să scriu un articol, să lansez ideea. Ești aranjat.

Am ieșit repede prin tavan și am fugit spre Casa Scânteii, am scris articolul, excrocul a fost demascat, luat de guler și trimis în codrii Bihorului, la locul repartizat.

Păduri pe blocuri! Ce aiureală! în fond, de ce păduri, și nu grâu, porumb sau ovăz? Sau lacuri cu pește…

Înțeleptul

Într-o localitate oarecare, nici prea mare, dar nici prea mică, o localitate din acelea în care toți oamenii se cunosc între ei, știind ce face, ce nu face, ce mănâncă și ce nu mănâncă fiecare, într-o astfel de localitate, zic, trăia un înțelept.

Era bătrân, firește, chiar foarte bătrân, trecut de o sută de ani, pentru că toți înțelepții sunt, în mod obligatoriu, bătrâni, iată o ciudățenie greu de explicat. Adică de ce tocmai la vârsta senilității, când unii oameni dau în mintea copiilor, alții devin înțelepți și se ocupă cu darea sfaturilor? Deși era centenar, bătrânul de care vă vorbesc nu era câtuși de puțin un cumpătat și un vegetarian, fuma pipă și bea alcool, bucurându-se de o sănătate excelentă, făcea gimnastică, plus plimbări zilnice de circa zece pași.

Cunoscut în toată localitatea ca înțelept, bătrânul primea vizite de dimineața până seara. Cine avea un necaz, o frământare, o îngândurare, o presimțire sau o durere, fugea la înțelept. Înțeleptul avea un nepot-ucenic care lua mai întâi taxa, tăind chitanța, și abia după aceea venea omul la el și-și spunea oful. Venea, de pildă, un croitor, om în puterea vârstei, cu nevastă și copii, croitor care avusese o noapte de insomnie și care acum voia să știe de la înțelept ce e viața. Înțeleptul trăgea din pipă, se gândea ce se gândea, după care închidea ochii, își strângea tâmplele cu palmele, se concentra și răspundea cu privirea înălțată către tavan:

— Dragul meu, viața este ceva ca un iepure. De ce?

Pentru că fuge tot timpul, speriindu-se de propria ei umbră.

Croitorul pleca acasă, fericit, în drum se oprea la cârciuma și, în aceeași zi, toată localitatea afla ce e viața și cu ce seamănă ea. Altă dată venea la înțelept un cizmar care voia să știe ce e fericirea. Înțeleptul făcea cu cizmarul următoarea experiență: îl punea să-și introducă în casă toate animalele pe care le avea în ogradă, adică porcul, câinele, oile, caprele, plus toate păsările, încât omului îi venea să-și ia lumea în cap.

Apoi, a doua zi, îl sfătuia să le dea afară, iar a treia zi îi dădea definiția după care venise: fericirea este ca astăzi să-ți fie mai bine decât ieri. Și toată localitatea fierbea de satisfac ție. Sau venea un funcționar de la primărie, întrebând ce trebuie să facă pentru a intra în voia șefului său ierarhic, care-l persecuta sistematic, ba chiar îl și jignea, poreclindu-l târțiță.

Înțeleptul îi dădea sfatul următor: ori de câte ori avea să-l întâlnească pe șeful său, pe stradă sau în alte locuri publice, funcționarul să se repeadă asupra lui și să-l sărute pe obraji, pe ochi și pe gură, ca și cum ar fi prieteni la cataramă. De nimic nu au mai mult oroare șefii decât să fie sărutați în public de către subalterni. Funcționarul proceda în felul acesta și persecuția lua sfârșit, spre satisfacția familiei sale și a localității. Sau venea la înțelept un tip care juca toată ziua zaruri, copeică și leapșa (firește, pe bani) pentru a afla ce e norocul.

Înțeleptul lua o pereche de zaruri, le arunca de mai multe ori pe masă, demonstrativ, obținând de fiecare dată șase-șase, după care îi declara clientului respectiv:

— Dragul meu, norocul este ceea ce-și face omul cu mâna lui.

Într-o zi, veni la înțelept un individ care se ocupa cu creșterea gâștelor, plângându-se că i-au murit zece gâște din motive cu totul necunoscute.

— Și câte gâște mai ai? se interesă înțeleptul.

— Patruzeci.

— Încă e bine, zise el. Uite ce trebuie să faci: să le pui în mâncare piper și muștar din belșug.

A doua zi, gâscarul veni din nou la înțelept, plăti taxa corespunzătoare și spuse:

— Înțeleptule, mi-au mai murit zece gâște, am mai rămas cu treizeci. Ce sfat îmi dai?

— Pune-le în mâncare orez și sare.

A treia zi, gâscarul veni din nou și spuse:

— Am făcut cum m-ai învățat tu și mi-au mai murit zece gâște. Acum mai am doar douăzeci.

— Încă nu e rău, zise înțeleptul. Pune-le tinctură de iod în mâncare, și mai vedem.

A patra zi, gâscarul veni galben la față: îi mai muriseră zece gâște, mai avea doar zece. Învățatul îl sfătui să le facă masaje sub aripi și respirație gură la gură. Gâscarul așa procedă, iar a doua zi se înfățișă la înțelept negru la față.

— Înțeleptule, zise el, mi-au murit și ultimele gâște. Ce sfat îmi dai?

— Dragă, zise înțeleptul, eu sfaturi ți-aș mai da, dar nu mai ai tu gâște.

Disperat, gâscarul se duse acasă și se puse pe crescut rațe.

Dar care era culmea? Că și rațele îi mureau. Se puse atunci pe crescut bibilici, curci, găini și porumbei, dar și acestea îi mureau, secerate de o boală secretă. Gâscarul ajunsese muri tor de foame, împreună cu nevasta și cei patru copii ai săi.

Cuprins de disperare, el începu să se gândească la moarte, adică la sinucidere, voia să-și pună o frânghie de gât sau să se arunce în străfundul unei ape. Dar ce va fi după aceea cu el, se întreba gâscarul în nopțile lui de nesomn, unde se va duce sufletul lui, ce se va alege din gândurile și sentimentele lui? Drept pentru care și-a vândut cămașa de pe el, a plătit încă o dată taxa la înțelept și l-a întrebat:

— Înțeleptule, eu nu mai am nicio nădejde pe lume, te rog să-mi spui ce este moartea?

Înțeleptul a rămas pe gânduri vreme de un ceas. Nimeni nu-i mai pusese, în întreaga lui carieră de înțelept, o între bare atât de crâncenă și neomenească.

— Deocamdată nu știu, a răspuns el, extrem de trist, dar am să încerc să aflu. Vino mâine.

A doua zi, când veni, gâscarul îl găsi pe înțelept mort.

Pe chipul lui, atât de senin și liniștit în timpul vieții, se citea o nesfârșită încordare și disperare intelectuală.

Ucenicul îi înapoie gâscarului taxa pe care o depusese cu o zi înainte. Așa-i spusese înțeleptul.

Teribilismul

Ei, fir-ar să fie, nu e deloc simplu să educi un copil în așa fel încât totul să iasă bine, să fii și tu mulțumit, și el, și societatea, să fii în pas cu ultimele cuceriri ale pedagogiei mondiale și cu concepțiile filosofice ale rudelor și vecinilor.

Iau ca exemplu teribilismul, ca să nu merg prea departe. Ce e teribilismul? O chestiune de temperament sau de educație?

Mozart, care cânta la pian de-i sfârâiau degetele și dădea con certe, câștigând un ban frumos, la vârsta de cinci ani, era un copil teribil. Dar tot un copil teribil era și Al Capone la vârsta de patru ani, când a dat prima sa lovitură gangsterească, prădându-și bunicul și bătându-l măr. Un nepoțel de-al meu a fost prins de mama sa bărbierindu-se cu briciul la vârsta de doi ani. „E teribil copilul ăsta al meu, nu știu cum o fi ieșit așa!” spunea ea cu o mândrie evidentă.

Chiar așa: de unde provine teribilismul unor copii? Cercetări de laborator de ultimă oră încearcă să ne convingă că aceasta s-ar datora pur și simplu cumințeniei părinților.

Teoria susține că tații și mamele blânde, potolite și la locul lor, dau naștere în serie la tot felul de copii zvăpăiați, care clocotesc de temperament și se țin numai de drăcii. Toate cumințeniile, sfioșeniile și reținerile părinților se răzbună prin copii, la mijloc fiind o chestiune de refulare. Adică, ceea ce nu au făcut părinții fac copiii — și invers. De ce, de pildă, geniile nu nasc la rândul lor genii? Copiii unui mare fotbalist din orașul Pitești habar n-au să dea în minge, iar progeniturile unui cioban din Vrancea nu pun gura pe brânză. Sau de ce fiul marelui filosof german Kant n-a îmbrățișat meseria tată lui, preferând să se facă băcan?

Adevărul este că aceste probleme sunt puțin studiate din punct de vedere științific și, din această pricină, suntem bântuiți de empirism. După părerea mea sinceră, teribilismul copiilor este o chestiune de pură educație. Am văzut un copil neînchipuit de rău și obraznic, care-și teroriza părinții și care, intrat pe mâna unui bunic cu mână forte, s-a lecuit cu ajutorul bătăii într-o singură vacanță de primăvară, deși mai înainte de aceasta încercaseră cu un homeopat. Copiii teribili se dezvoltă cu precădere pe terenuri morale prielnice, adică în medii familiale puse pe concesii și îngăduințe. Iată cazul copilului

unui prieten de-al meu, de profesie pedagog, specialist în materie. Copilul acesta se numește Puiu și a fost con ceput și crescut de către părinții lui la bătrânețe, după numeroase Sovate și tratamente cu izotopi. Îl cunosc pe Puiu de la naștere, i-am urmărit zi de zi evoluția și pot spune că vorbesc în deplină cunoștință de cauză. La vârsta de un anișor alerga de-i sfârâiau piciorușele și vorbea limba natală la perfecție, cu o dicție tulburătoare (spunea cuvântul „exhaustiv", dintr-o răsuflare). În același timp, el își uimea părinții, rudele apropiate și musafirii, urcându-se pe diferite mobile, de preferință șifoniere, și aruncându-se de acolo direct în cap. Prima oară, mama lui a leșinat de spaimă și a chemat medicul, dar tatăl era de cu totul altă părere. După părerea și concepția lui de specialist, copilul trebuia lăsat în pace. „Dacă are el plăcere să cadă în cap, lăsați-l să cadă, înseamnă că simte această nevoie, nu vreau să-i impun niciun fel de restricții.

Pe mine nu m-au lăsat părinții să fac ce vreau și mi-am distrus personalitatea". Tatăl era adeptul teoriei „autoeducației", pe care tocmai o lansase într-o revistă de specialitate. „Fac un experiment, zicea el, să vedem ce iese". De pildă, îl sur prindea în curte mâncând pământ. „Foarte bine. Dacă-ți place să mănânci pământ, mănâncă". Pe la patru ani, Puiu avea obiceiul să stea în balcon și să arunce în capul trecătorilor cu diferite obiecte solide sau lichide, ca de pilda cerneală, sarmale, pantofi de damă, murături *etc.* Unii se supărau, făceau scandal, alții se amuzau, mai ales că Puiu era destul de nostim, avea părul bălai, ca un înger, o strungăreață haioasă, știa să înjure ca un om mare și să spună bancuri indecente de față cu femeile. Când aveau musafiri, Puiu devenea senzația serii.

La o onomastică, de pildă, toți cei care s-au dus la baie au fost curentați cu curent electric sau au primit câte un lighean cu apă vopsită în cap (petele n-au mai ieșit), iar la plecare a legat o sfoară pe scări, încât ne-am prăbușit unii peste alții, zdrobindu-ne oasele. Repezindu-mă și aplicându-i pe loc două palme, tatăl lui s-a indignat: „Dragă, te rog foarte mult să faci educație copiilor tăi!"

La școală, Puiu nu s-a dovedit prea înzestrat la învățătură, dar era celebru pentru năzdrăvăniile sale (i-a pus piedică profesoarei, a furat catalogul și a schimbat notele, a adus un șarpe viu în clasă *etc.*).

Părinților li s-a pus în vedere, dar ei au mers mai departe în ideea lor, având în acest sens și o discuție teoretică în contradictoriu cu directorul școlii, urmată de jigniri și reclamații reciproce.

La treisprezece ani, Puiu era stăpânul familiei, nu mai sufla nimeni în fața lui în casă, fuma cu taică-su un pachet de țigări pe din două, se îmbrăca după ultima modă, avea motoretă, costum de scafandru, barcă cu motor, schiuri de zăpadă, schiuri de apă, armă de vânătoare și armă subacvatică.

La șaisprezece ani era șef de gașcă, speriase cartierul și a fost eliminat din școală. La șaptesprezece făcuse o demonstrație de carate într-un bar și ajunsese la casa de corecție. La optsprezece se stabilise acasă, renunțând pentru totdeauna la școală, nu suporta restricțiile. Îl întrețineau părinții. Puiu îi amenința ba că se face aviator, ba parașutist, ba cascador, ba marinar de cursă lungă, ba explorator de jungle, până când s-a trezit că a împlinit treizeci de ani și că e prea bătrân ca să se mai apuce de ceva.

Într-o noapte, m-am trezit cu prietenul meu, pedagogul, sunându-mă la ușă. Era palid și cu sânge pe față. „Dragă – îmi spuse — sunt consternat. Puiu, pe care știi cât l-am iubit și cum i-am făcut toate capriciile, a ajuns să dea în mine. L-am întrebat de ce nu muncește și m-a lovit. Ce mă sfătuiești să fac?”

Am stat de vorbă toată noaptea, încercând să descoperim cum de-a ajuns Puiu unde-a ajuns și cine e de vină că experimentul pedagogic a eșuat. Spre dimineață, prietenul meu a plecat acasă înseninat.

— Dragă, mi-a declarat el, la ușă, ai dreptate. Voi schimba total sistemul de educație. Voi deveni sever.

Drept pentru care a doua zi s-a dus la tribunal și l-a dat în judecată pentru vătămare corporală.

Nepotrivire de caracter

Nelu și Mimi nu se mai potrivesc la caracter. La această concluzie au ajuns împreună, brusc, într-o seară, în timp ce beau o bere nu tocmai rece la un bufet mărginaș, slujit de un ospătar murdar și adormit. Cu o seară înainte avuseseră o discuție violentă, în cadrul căreia se folosiseră vorbe grele spuse din rărunchi, înjurături de rude apropiate, și chiar câteva palme concrete și zgomotoase. Acum, evocând cauzele și împrejurările care duseseră la scandalul cu pricina (scandal care a avut ca urmare venirea comitetului de bloc la fața locului, pentru a protesta, și a Miliției, pentru a-i amenda), cei doi deveniseră melancolici și meditativi. Ce s-o fi întâmplat cu ei de nu se mai înțeleg de loc de la un timp, de ce unul o fi trăgând hăis și altul cea, ce blestem o fi la mijloc, pentru că la început se iubiseră realmente și păreau a se potrivi ca două picături de cico…

— Dragă — zice Mimi, trăgând aprig din „Kent”-ul lung de-o șchioapă — eu cred că ne-a blestemat cineva, altfel nu se explică faptul că ne-am denaturat noi menajul atât de brusc și de fără motive. Știi bine că nu aveam ce să-ți reproșez mai nimic, niciodată, nu mă supăram că veneai aproape în fiecare seară după miezul nopții sau chiar în zori, știind ce multă treabă ai tu la local, ca ospătar, până când faceți borderourile, până când puneți deoparte ce-i al vostru și ce-i al șefului. Lucrez și eu în comerț și știu foarte bine ce răspundere ai atunci când manipulezi marfă și bani lichizi.

Mai ales că în timpul concediului erai tot timpul cu mine, mă distrai nemaipomenit, mă duceai la baruri, în plimbări cu mașina și chiar în plimbări peste hotare. Și atunci ce s-a întâmplat cu noi?

— Nu știu — zice Nelu, învăluindu-și chipul gânditor în fumul de „Marlboro” — nu înțeleg nici eu ce s-a întâmplat cu noi. N-are ce să fie la mijloc decât un blestem, vorba ta, și mă întreb cine a putut să ne blesteme în așa hal, pentru că noi n-am avut niciodată nimic cu nimeni. Adevărul e că și eu am fost destul de mulțumit de tine, mai ales că ne-am luat din dragoste sinceră, ne-am întemeiat în câțiva ani un cămin cu tot ce trebuie, pornind doar de la lingură și furculiță. Adică mi-a plăcut mult la tine faptul când mi-ai spus că nu dorești copii, vrei doar să avem de toate în casa noastră, să nu ne lipsească nimic și să ne distrăm, ceea ce și eu am gândit la fel. De ce să mă

chinui să cresc un copil, care mai târziu, când o fi el mare și eu bătrân, să se poarte cu mine ca o japiță, fir-ar mama lui a dracului să fie, adică să nu pot scoate de la el nici jumătate din banii pe care i-am cheltuit cu creșterea lui? Prefer mai bine să mă distrez și să nu duc lipsă de nimic, să nu am nicio grijă și să fac ce vreau. Deci, e clar că nu din cauza copilului ne-am luat noi la ceartă în ultimul timp. Atunci poate din cauza serviciu lui tău?

— Păi cu ce te-a putut deranja pe tine serviciul meu, căci știi foarte bine că eu nu am avut niciodată probleme cu chioșcul meu de răcoritoare, care a mers ca pe apă și că sufrageria de-acolo a provenit, plus frigiderul, plus covoarele, plus ghiulurile, că te-ai mirat și tu câte se pot face dintr-un sirop de zmeură.

— N-ai înțeles ce-am vrut să spun. Am vrut să spun că, dimpotrivă, te-ai lăcomit prea mult, aveai plusuri prea mari și zilnice și din cauza asta ți-o luai în cap. Adică uneori îmi făceai reproșuri că eu aduc prea puțin și tu prea mult, ceea ce a dus la discuția aceea în contradictoriu de acum o lună, când ți-am îmbrăcat bustul în pumni, iar tu te-ai enervat și ai început să arunci cu diferite obiecte pe fereastră, cum ar fi argintărie, aurărie, rufărie, magnetofoane și altele, de s-au sesizat unii vecini față de cât belșug am reușit să adunăm noi doi, atât de tineri și doar în câțiva ani de căsnicie. În plus, ai mai avut tu un defect care m-a supărat foarte mult: ai fost lacomă. De ce a trebuit să cumperi trei magnetofoane într-o zi, cine poate asculta trei benzi deodată fără să se astenizeze? Le-ai cumpărat, le-ai pus pe toate trei în funcțiune și uite că vecinii s-au sesizat. Plus covoarele alea scumpe și vechi de pe vremea otomană. Ce ne trebuia nouă colecție de covoare, că doar nu suntem muzeu național!? Deci, recunoaște și tu, ăsta e defectul tău de bază, care ne-a dus în pragul despărțirii: lăcomia.

— Da, dar am fost lacomă pentru binele nostru comun și pentru menajul nostru personal. Dar tu? Tu, care arunci cu banii pe fereastră și faci pe marele mahăr, de parcă ai fi proprietar pe din două pe comoara lui Monte Cristo?! De ce, atunci când am făcut noi voiajul acela pe litoral, ai intrat în cazinou ca un prinț dintre cele două războaie și ai cerut șampanie străină și icre negre, iar dacă le mâncai tu sau eu, n-aș fi zis nimic, dar tu ai început să hrănești cu icre negre cățelul acelei individe îmbrăcate în roșu și dacă nu eram

eu gata să mă reped cu ghearele în peruca ei brunetă nu te potoleai. Bineînțeles, cine a trebuit să te cunoască, te-a cunoscut, a informat unde trebuie și s-a ales praful. A trebuit să dăm statului o groază de bani, munca noastră de trei ani, eu ziua și tu noaptea. A trebuit să vindem mașina, mobila, covoarele…

Noroc c-am mai rămas cu ceva bijuterii. Ca pe urmă, după ce-am pățit ce-am pățit, să faci tu, Nelule, figura cu judecătorul, care niciodată nu m-aș fi așteptat de la tine să fii atât de imprudent. Adică, după ce i-ai promis zece mii șpagă, de ce te-ai dus chiar tu personal să-i înmânezi, știind bine că în astfel de ocazii se procedează prin mandatar? Ca să te demaște cu Miliția de față și să iei și doi ani? Asta-ți trebuie ție acum?

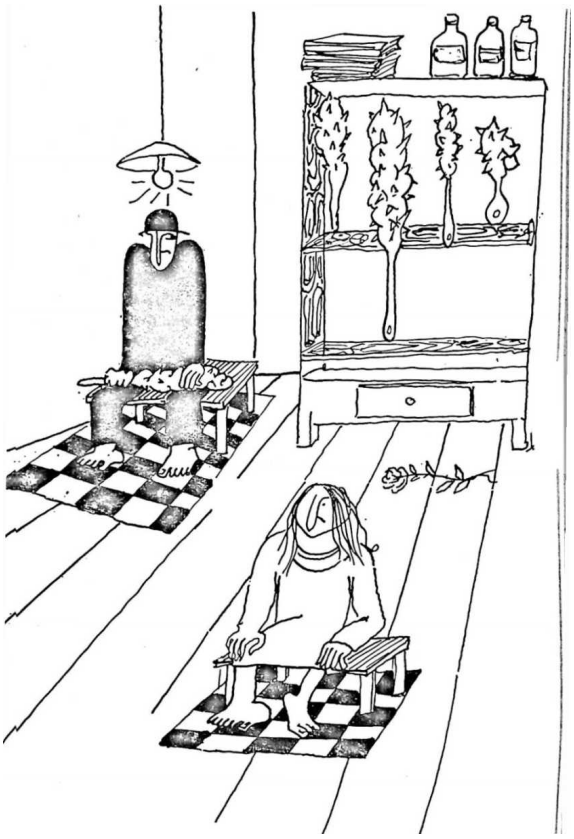

— Mimi dragă — zice Nelu, îngândurat — nu-i nimic, am greșit și eu, ai greșit și tu, nu ne-am potrivit, eu am un anumit caracter, tu ai un anumit caracter, e prea târziu ca să mai reparăm lucrurile. Eu mă duc să-mi ispășesc pedeapsa, tu rămâi și ocupă-te de formele de

divorț, că sper că n-ai tupeul să-mi spui că vei fi în stare să oftezi doi ani după mine, superficială și ordinară cum ești, că doar știi bine că te-am luat de la fostul tău bărbat exact în perioada când era și el înăuntru. Așa că vezi ce faci cu divorțul, ca atunci când ies să fie totul în regulă, să pot începe și eu o viață nouă, evident, tot în cadrul comerțului de stat. Îmi pare rău că mă despart de tine, să mor dacă nu regret sufletește, pentru că am realizat lucruri frumoase împreună, păcat că le-am pierdut. Ei, asta e viața, hai că-nchide localul…

Plătind consumația, cei doi au ieșit în stradă, după care, la o răscruce, s-au despărțit definitiv, fiecare apucând-o pe drumul său, el îngândurat, ea îngândurată.

Vântul rece și tăios dădea acestei scene stropul de tragism care-i lipsea…

Lupul și năravul

Un cioban avea o stână — nimic extraordinar și anormal până aici, de-aia era, în fond, cioban, ca să aibă oi, și nu vaci sau capre de lapte, pentru că, dacă ar fi avut vaci sau capre, nu mai era cioban. Simplu ca bună ziua. În afară de oi și un măgar de serviciu, ciobanul mai avea și un tranzistor pe care-l purta legat pe după gât (așa cum văzuse el într-un film românesc contemporan) și la care asculta zilnic muzică populară, ușoară și simfonică, plus buletinul de știri și meteorutier.

Fiind cioban modern, el habar n-avea să cânte din fluier, dar asta e altă poveste.

Cum zona respectivă avea un pronunțat caracter turistic, pe la stână poposeau destui excursioniști și excursioniste, fie pentru a gusta un caș proaspăt contra cost, fie pentru a se fotografia în mijlocul oilor, cu ciobanul și măgarul alături, tot contra cost.

Într-o zi, niște turiști își exprimară dorința să se fotografieze și alături de tradiționalii câini ciobănești, și ciobanul rămase și el surprins de faptul că nu avea câini ciobănești.

Chiar așa, se întrebă el, cum de nu am eu niște câini în preajma mea, ca să mă apere de o eventuală primejdie și ca să respect

tradiția? Drept pentru care își procură de îndată câteva exemplare, pe care le angajă pe mâncare și adăpost.

Câinii păreau ființe serioase și credincioase ciobanului. În plus, deprinseseră repede diferite apucături turistice, adică să stea în două labe, să nu miște din coadă când se apasă pe butonul aparatului de fotografiat, să lingă mâna, să se cu dure etc., gesturi de pe urma cărora scoteau un ciubuc frumos.

Dar, pe măsură ce trecea timpul, câinii începură să se prăsească, devenind o haită în adevăratul înțeles al cuvântului.

Și cum sezonul turistic se sfârșea repede, ei nu aveau nimic de făcut mai tot anul, adică ziua dormeau la umbră, iar noaptea lătrau la Lună, fără niciun motiv serios, fenomenul ca atare rămânând și până în ziua de azi un mister: nimeni nu știe cu ce îi enervează pe câini liniștitul astru, de ce nu latră ei la Venus sau Marte, de ce tocmai la Lună?

Ciobanul începu, deci, să-și pună problema cu ce să hrănească această haită parazitară, de la care nu avea niciun folos. În cele din urmă, el se hotărî să le dea în fiecare zi câte un ciolan, lăsându-i să-l împartă singuri, după principiul: cine poate, oase roade, cine nu, nici carne macră. Din chestia asta ieșeau însă tot felul de certuri și chelfăneli zgomotoase între câini, plus reclamații zilnice. Mai ales cățelandrii cu personalitatea în formare se simțeau mereu frustrați și nedreptățiți, mârâiau fără încetare și creau stări de încordare și disensiune.

Astfel încât ciobanul și-a pus la un moment dat problema: ori mai rărește câinii, ori mărește ciolanul, pentru că altfel nu mai avea liniște.

Într-o zi, el adună în spațiul din fața bordeiului toate elementele canine ca să discute situația. Mai întâi își expuseră punctul de vedere cățeii, plângându-se de abuzurile câinilor mai mari care, în momentul în care se arunca ciolanul, îl luau și fugeau cu el prin cine știe ce coclauri, îl rodeau bine și, când le venea și lor rândul, îl găseau atât de lustruit, de parcă i-ar fi dat cineva cu smalț. Pe de altă parte, dulăii cei mari pu ne-au și ei întrebarea: de când și de unde a apărut pretenția ca un cățel să fie egal cu un câine, când se știe clar că, în rândul animalelor, a domnit întotdeauna legea celui mai puternic?

Ciobanul, care nu avea studii economice corespunzătoare, ca să rezolve științific problema repartiției ciolanului, și-a pus bunul lui simț ancestral în funcție și a zis:

— De azi înainte, ca să nu mai existe mârâială, ciolanul se împarte după principiul meritului, și nu al lătratului, că de lătrat sunteți buni cu toții, aveți niște glasuri de parcă ați fi făcut conservatorul „Ciprian Porumbescu”. Nu mai sunt dispus să vă hrănesc ca să-mi stați ziua la umbră și noaptea să lătrați la Lună și să-mi fragmentați mie odihna. Nu v-am an gajat de dragul pitorescului și al tradiției, ca să distrați turiștii și să vă trageți cu ei în poze, ci ca să-mi păziți stâna. Ei bine, azi-noapte, în timp ce voi dormeați ca niște beșnițe, un lup a venit și mi-a sustras mielul cel mai gras, pe care voiam să-l sacrific la întoarcerea fiului meu nerătăcitor, care se află în armată. În concluzie: nu-mi mai convine să vă ofer zilnic un ciolan barosan, cu măduvă și sită, iar lupul să se hrănească din oile și mieii mei. De azi înainte, ciolanul îl primește numai cel care prinde lupul și recuperează mielul sau măcar blana. Pe ceilalți îi privește, îi scot din porție.

Câinii rămaseră bușbe. Ciobanul îi luase neașteptat de tare, se terminaseră, care va să zică, frumoasele zile de trândăveală și târnoseală. Puși la treabă, împânziră pădurea, care încotro, în căutarea lupului răpitor. Toți se întoarseră seara cu labele goale, sleiți de puteri, în afară de unul mic și pricăjit, o jigodie care nu se bucura de niciun fel de prestigiu în fața confraților. Acesta adusese blana mielului și un angajament scris din partea lupului cum că nu va mai ataca stâna în viața lui, să știe de bine că moare de dorul cărnii.

Ciobanul l-a mângâiat între urechi pe viteazul cățelandru, i-a oferit ciolanul și l-a întrebat, duios:

— Cum ai rezolvat tu, jigodel, chestiunea asta cu lupul, tu, care arăți așa cum arăți?

— Stăpâne, îți spun, dar să nu afle ceilalți, că mă sfâșie. I-am promis lupului că dau cu el, zilnic, ciolanul pe din două.

— Treaba ta, a zis ciobanul, te privește, dacă lupul nu mai fură miei, poți să dai cu el ciolanul și pe din trei.

Ceilalți câini turbau, bineînțeles, de furie și invidie, văzându-l pe jigodel luând zilnic ciolanul și dispărând cu el în pădure, unde zicea că se duce să-l consume în liniște.

— De ce, îl întrebau dulăii pe cățelandru, nu mănânci ciolanul aici, în fața noastră, ca măcar privirile să ni le săturăm și noi?

— Nu, răspundea jigodel, cu ironia care-l caracteriza, mie îmi place să iau masa la umbră, în tihnă și în cântat dulce de păsărele.

Și pleca cu ciolanul în gură. Dulăii, ce și-au zis: hai după el. S-au dus, l-au urmărit, l-au pândit și l-au prins asupra faptului, adică mâncând ciolanul cot la cot cu lupul, l-au chelfănit de nu i-a mai rămas smoc de păr în blană și l-au adus de gât în fața ciobanului, ca să-l demaște, cerând revenirea asupra hotărârii luate în privința ciolanului. Ciobanul n-avu încotro, dădu iar ciolanul întregii haite, ca să-l împartă după vechiul principiu.

În schimb, lupul, văzând că înțelegerea cu jigodel căzuse, a venit iar pe furiș la stână, în timp ce clinii dormeau duși în culcușurile lor, și a mai sustras un miel. Ciobanul, constatând situația, s-a enervat și a zis: ia să terminăm noi odată cu adunătura asta de javre și jigodii, care nu știu decât să doarmă și să viseze ciolanul zilnic, ia să-i mătrășesc eu pe toți.

Și așa a făcut. Pe unii i-a alungat cu ciomagul, iar pe alții i-a valorificat personal, jupuindu-i și transformându-i în diferite obiecte fine de marochinărie. După care a înconjurat stâna cu niște sârme, a procurat niște baterii, a trecut curentul electric prin sârme și, când a venit lupul noaptea ca să producă paguba, a dat cu botul în sârme și l-a apucat pe loc o bâțâială de parcă dansa twist. Dimineața, când ciobanul l-a găsit leșinat, lupul a făcut pe supăratul.

— Bine, dom'le, mă lucrezi cu curent electric, ce metodă barbară mai e și asta? Preferam să mă deșeli cu ciomagul, preferam să mă sfâșie câinii, orice… Respectă și dumneata tradiția.

— Lupică dragă, i-a răspuns ciobanul, nu te supăra, dar dacă tradiția mă păgubește, prefer avantajul tehnicii. Vezi ce faci, că dacă te mai prind a doua oară, te transform imediat în palton de blană pentru ciobăniță.

— E clar, a zis lupul, plecând. Mă fac vegetarian. Doar n-o să mă apuc acum, tocmai eu, să mă încontrez cu progresul tehnic?!

Vecinii

Nitam-nisam, în garsoniera din blocșorul de pe strada X, numărul 5, s-a mutat un tânăr. Locatarii au rămas perplecși, căci ei, în timpul acesta, umblau ca turbații pe la toate forurile competente să pună mâna pe respectiva garsonieră în care tocmai decedase o bătrânică lipsită de rude, căreia ei nu-i dăduseră nici măcar o cană cu apă, dar despre care declarau acum că au îngrijit-o până în ultima clipă a vieții ca pe propriul lor copil. Cum, să nu se poată ei extinde în garsoniera pe care o pândeau de ani de zile și să vină aici un intrus? Cine e tânărul, de unde provine, ce pile a avut și ce învârtește? Nimeni nu știa nimic. Noul locatar era de sta tură potrivită, îmbrăcat potrivit, cu o figură potrivită și cu o privire nespus de limpede și blândă. Saluta politicos pe toată lumea, inclusiv copiii, și nu scotea o vorbă. În schimb, ținea toată noaptea lumina aprinsă.

Seara, locatarii se adunau în curticica blocului și se forfecau unii pe alții până târziu. Fiecare știa despre fiecare cât câștigă, ce are în casă, în cămară, în portofel, în șifonier și în noptieră, ce-a zis el, ce-a zis nevasta, ce note au copiii la școală, cum râde fiecare, cum plânge, cum înjură, ce înjură, cum scuipă și ce scuipă. Nimeni nu știa însă nimic despre tânărul mutat de curând. Mă rog, că le luase garsoniera de sub nas (când fiecare avea o mătușă sau un nepot de adus din provincie) mai treacă-meargă. Dar să nu știe ei nimic, nimic despre el? Unde lucrează, ce lucrează, cât câștigă, ce rude are, ce mănâncă, ce bea și, mai ales, ce face toată noaptea de ține lumina aprinsă? Problema a fost ridicată oficial în prima ședință a comitetului de bloc. Vicepreședintele comitetului, un pensionar de boală în vârstă de 40 de ani, de profesie fost astenic, a ținut un referat prin care a demonstrat că această situație nu poate dura la infinit, iată, printre ei a venit un locatar nou, au trecut deja două săptămâni și ei nu știu nimic despre el. Drept pentru care s-a propus ca femeia de serviciu să-și ia treburile în serios și să observe tot ce e de observat în legătură cu noul locatar, urmând să întocmească apoi o notă informativă. Imediat, aceasta a început să mătură, să spele și să șteargă praful numai pe ușa tânărului, a descoperit o crăpătură în ușă, a lărgit-o la maximum și privea, zilnic, înăuntru. A venit, după câteva zile, cu un raport precis: individul e suspect. În sensul că

dinăuntru se aud tot felul de zgomote suspecte. Comitetul a autorizat femeia de serviciu să pătrundă în garsonieră prin orice mijloace și să vadă situația cu ochii ei. Femeia a sunat a doua zi la ușă și i-a spus tânărului că ea ar dori să-i măture prin casă voluntar, la care locatarul a răspuns sec: mulțumesc, mătur și singur. Ceea ce i-a scos din minți pe membrii comitetului de bloc, care au făcut imediat două note informative: una către ICRAL, în sensul că locatarul nu-și îngrijește locuința, adică nu mătură, și una către IDEB, în sensul că locatarul con sumă curent electric cu nesăbuință, tocmai acum, când se pune atât preț pe economii. ICRAL-ul și IDEB-ul, ca două instituții vivace ce sunt, au răspuns prompt după trei luni cum că: prima se deplasează la fața locului numai în caz că locatarul își demolează locuința, iar a doua apreciază că un locatar are dreptul să consume chiar și jumătate din producția de curent a țării, cu condiția să aibă contoar și bună voința de a plăti.

Comitetul de bloc s-a întâlnit din nou în ședință plenară și a hotărât să continue investigațiile cu mijloace proprii. În acest sens, fiica uneia dintre locatare, o tânără persoană de încredere, lucrătoare de noapte la braseriile hotelurilor „Lido” și „Athénée Palace”, a fost însărcinată să-l acosteze pe tânărul locatar, să se insinueze înăuntru și să observe tot ce e suspect. Tânăra l-a atacat pe junele locatar în plină seară, mărturisindu-i în șoapte lascive și languroase — în timp ce-i răsucea pe degete, cu un gest intim, cravata — că de mult îl simpatizează în taină și că tot demult ar vrea să schimbe cu el o vorbă între patru ochi, văzându-l băiat inteligent și dorind ea nespus de mult să-și completeze cultura generală. Tânărul i-a zâmbit suav și s-a retras: „mulțumesc, nu servesc”.

Într-o ședință fulger a comitetului de bloc s-a luat din nou cazul în discuție sub toate aspectele lui, prilej cu care un vechi locatar, care trecuse în tinerețea lui înflăcărată prin câteva pușcării renumite și care fusese reabilitat și cooptat în comitet, a lansat ideea că tipul de aceea se sustrage cu atâta fanatism de sub controlul blocului, deoarece face…(pauză — membrii comitetului au rămas cu gura căscată) bani! Face sute, asta e! A mai fost cândva în cartier unul, tot așa: ardea curentul toată noaptea și, când l-au luat, avea o sacoșă plină cu sute. Comitetul a făcut un plan de investigații. A doua zi, însuși primul vicepreședinte al comitetului de bloc

(președintele era onorific) s-a prezentat în fața ușii tânărului suspect și i-a cerut întreținerea. Locatarul a scos o sută, i-a înmânat-o, prim vicepreședintele a prins-o cu o pensă, i-a chemat imediat și pe ceilalți membri ai comitetului și au studiat-o vreme de o zi la patru lupe. Suta era nouă-nouță, mirosea a cerneală, era limpede, s-a redactat imediat o notă informativă către Miliție. Au așteptat o zi, nu mai aveau răbdare (de ce nu-l saltă?), au dat telefon. Da, li s-a răspuns, suta e nouă-nouță, dar e făcută la Banca Națională.

Membrii comitetului de bloc turbau. Ce face suspectul, cine e suspectul, de ce e atât de însingurat și de distant cu ei, de ce nu bârfește, de ce nu cere cu împrumut de la vecini, de ce nu primește vizite și nu face chefuri până dimineața și de ce ține lumina aprinsă toată noaptea? Seară de seară se adunau țațele și țățoii în curtea blocului și începeau să-l doar face, dar pe ce bază? Nu aveau elemente.

În sfârșit, într-o zi a venit Salvarea și l-a luat pe tânărul locatar. Era palid și-l ducea un medic de braț. E clar, au zis vecinii, e ofticos, îl ia dracu'. Dar, iată, peste două zile, ziarele îi publicau fotografia sub un text semnat de un academician. Tânărul cutare a făcut o descoperire științifică de mare valoare, e un savant, o mândrie, un exemplu de dăruire și sacrificiu. Cinste lui! Membrii comitetului de bloc au încremenit. Să aibă ei ca locatar un savant, o mândrie, un exemplu, o celebritate și să nu știe nimic? Au cumpărat imediat prin colectă un buchet de zambile și au fugit la spital să-l felicite.

Medicul nu le-a dat voie să-l vadă, dar ei dădeau buzna, se înghesuiau la ușă, cum să nu-i lase să-l vadă și să-l felicite pe tânărul care e mândria blocului, pe care ei l-au ocrotit și ajutat ca pe copilul lor?

În cele din urmă, primul vicepreședinte al comitetului de bloc a năvălit înăuntru pe fereastră și i-a declarat savantului, cu lacrimi în ochi:

— Dragul meu, în numele comitetului de bloc, te pup!

Atât pot deocamdată: să te pup…

Și l-a pupat.

Cine fură azi un ou…

Mă aflam într-o zi în sala unui tribunal (aș putea să vă spun, eventual, pentru ce anume, dar n-am chef) și, cu această ocazie, am asistat la un proces interesant. Interesant pentru mine, ca literat și publicist, care culeg tot felul de povești și întâmplări, de ici, de colo, ca să-mi scot pâinea săptămânală, nu pentru dumneavoastră, care știți atâtea. La un moment dat a fost adus în fața onoratei curți un individ cu o figură destul de cumsecade, în puterea vârstei, bine hrănit, mulțumit de el însuși și care purta pe față chiar o anumită veselie. Cu alte cuvinte, aspectul lui exterior dădea de înțeles că tribunalul se află în fața Nevinovăției însăși, că totul e o glumă sau o neînțelegere. Deși se afla îmbrăcat într-un costum de culoarea și forma gratiilor, care ar putea indispune orice ființă normală, el zâmbea în dreapta și-n stânga, a trimis sărutări pe vârful degetelor familiei și a strâns cu un gest voios mâna avocatului său.

S-a trecut la citirea actului de acuzare. Din cele spuse de procuror, am înțeles următoarele: individul fusese lucrător cu o mică funcție de răspundere în cadrul unui abator, mai precis, măcelar. La un moment dat, el a furat un bou (procurorul s-a exprimat mai elegant, precizând că „l-a sustras”).

A dus boul nu știu unde, l-a tăiat și l-a vândut. Interesant este cum a furat boul. În timp ce nefericita cireada era îndreptată spre locul de sacrificare, unul dintre boi, cel mai gras și mai barosan, a luat-o ca un dement la fugă, adică și-a părăsit colegii și a dispărut aiurea. Din piesele aflate la dosar reieșea că individul s-a dus să-l caute, l-a găsit, l-a adus înapoi, dar nu era, de fapt, boul care fugise, ci un alt bou.

Adică, vorba vine bou, pentru că arăta ca o capră, era o aschimodie slabă și mică, mai mult coada și coarnele de el, abia avea un sfert din greutatea boului fugar. Cert este că, în urma unei descinderi care s-a făcut de către organele de resort la domiciliul individului, s-a găsit pielea boului fugar, iar carnea a fost găsită și ea la o rudă care tocmai avea o cumetrie. Organele de resort nu au putut să studieze fripturile pe care respectivii tocmai le consumau, împreună cu cartofi prăjiți și în compania individului infractor, dar s-au aplecat cu grijă asupra restului de carne macră care se afla la

rece și a reieșit din analize că boul fusese drogat. Drogat?! veți întreba. Doar nu era un bou sportiv? Da. Boul a fost injectat cu o substanță care te face să-ți iei câmpii, și așa s-a făcut că animalul a luat-o ca dementul la fugă, a ieșit din cireadă și a dispărut după colțul străzii, unde avea întâlnire cu complicii săi.

Până aici, nimic deosebit, au fost hoții și mai spectaculoase, ba chiar mai de haz, căci pungașii dispun, în general, de suficientă fantezie și umor. Însuși avocatul apărării a recunoscut că totul este perfect adevărat și a subliniat (m-am întrebat în folosul cui) inteligența și îndemânarea cu care a lucrat clientul său această pungășie, invocând un argument care a impresionat oarecum sala: faptul că boul a fost drogat, a subliniat omul barei, l-a ajutat pe acesta să păsească pe lumea cealaltă fără suferință, căci un animal drogat își pierde sentimentul morții, ceea ce dovedește din partea acuzatului o anumită omenie, fapt de care curtea trebuie să țină seama.

S-a dat apoi cuvântul acuzatului. Ei bine, de aici începe, de fapt, povestirea noastră.

— Da, onorată curte, a spus acuzatul cu voce limpede și calmă, sunt vinovat, eu am furat boul. L-am furat și l-am tăiat. Nu atât pentru a-l valorifica și a-mi însuși pielea și carnea care se afla sub ea, cât pentru a-i scurta chinurile. Căci sărmanul bou era drogat. Or, dumneavoastră știți foarte bine din presa cotidiană ce urmări nefericite au asupra ființei drogurile. Mulți tineri din țările occidentale ajung niște epave umane din cauza hașișului, iar sportivii care se droghează își scurtează vertiginos cariera și-și pun viața în pericol. Deci, dacă se degradează din cauza drogurilor un om, care e om, atunci închipuiți-vă în ce hal ar fi ajuns bietul bou. Deci, nu faptul că l-am tăiat este important, ci faptul că l-am drogat.

Pentru asta vă rog foarte mult să mă pedepsiți în chip exemplar. Mă veți întreba, însă, de ce l-am drogat. Evident, ca să-l fac să fugă din cireadă și să-l fur. A fura — veți zice — ce faptă urâtă și nedemnă! Evident, aveți dreptate, nimic mai urât, nimic mai nedemn pentru un om, pentru un cetățean, decât furtul. Și dacă aș fi furat de la un particular, mai treacă-meargă, dar am furat de la stat, din avutul obștesc, care era sfânt. Sunt vinovat, stimată curte, și vă rog să nu aveți nicio milă față de mine, dacă mă iertați dumneavoastră,

nu mă iert eu. Dar acum vă rog să-mi lingă duiți câteva clipe să fiu emoționat. Emoționat până-n adâncul sufletului. Acum am să vă spun adevărul. Or, adevărul pe mine întotdeauna m-a emoționat. Aproape că-mi vine să plâng. Vă rog să fiți atenți.

Se pune întrebarea de ce am furat. De ce am furat eu, care întotdeauna am respectat avutul obștesc ca pe mama mea și l-am iubit ca pe copilul meu. Ajungând aici, datinii voie să vorbesc puțin, cu modestele mele mijloace intelectuale, despre om în general. Ce este omul? Sunt convins că nu vă veți încumeta să răspundeți, și bine faceți, pentru că, de fapt, cu ce se ocupă filosofii de două mii de ani, decât să se întrebe ce este omul, fără succes? Cu alte cuvinte, omul este un mister, omul este o enigmă, un necunoscut. Singur, singurel în Univers, chinuit de infinit, obsedat de angoasa timpului și a morții, vai de capul lui, săracul! În plus, el e supus fatalității. Fatalitatea — adică acea putere misterioasă a naturii de a face din om ce vrea — este dușmanul nostru de moarte, de ea n-avem cum să scăpăm. Am să vă dau un exemplu, dar vă rog să nu vă emoționați, că și-așa sunt eu destul de întors pe verso. Într-o zi, nevastă-mea mă trimite la piață să fac cumpărături: zarzavaturi, legume și alte chestii, printre care și niște ouă. Iau zarzavaturile și zic să iau și niște ouă. Erau ouă la „Alimentara”, dar zic să iau de la micul producător, poate sunt mai proaspete. Singurul mic producător care se afla în piață era o babă. Știți dumneavoastră, acele babe de la țară, care vin la piață cu ouăle înfășurate într-un frumos și pitoresc ștergar cusut cu motive naționale. N-avea multe, numai zece. Zic: babo, cât dai ouăle, dom’le? Ea zice: doi lei, dom’le. Eu zic că e mult, ea zice că dacă nu-mi convine n-am decât să iau de la stat, eu zic că sunt prea mici, parc-ar fi de bibilică, între timp pipăi ouăle și, brusc, las unul să-mi alunece pe mânecă, zic că nu cumpăr și plec. Baba nu și-a dat seama că i-a dispărut un ou, probabil nici nu știa să numere până la zece, iar eu ajung acasă. Pe drum, parcă-mi pierdusem mințile, eram în culmea fericirii, mă mândream ca un idiot că i-am furat babei oul.

Îi spun și nevestei (că e în sală și puteți s-o întrebați): „Dragă, ce zici de mine, am furat un ou de la o babă!” Ea s-a apucat cu mâinile de bigudiuri, că tocmai se pregătea să ieșim în seara aia la un local, și mi-a zis, îngrozită: „Animalule (că avea obiceiul, când era

nervoasă), te-ai nenorocit! Tu nu cunoști proverbul, că doar lucrezi în branșă?" „Care proverb?" întreb. „Păi, zice, ăla care spune că cine fură azi un ou, mâine va fura un bou. Du-te repede și dă oul înapoi".

M-am dus imediat la Piață, dar baba plecase. Evident, am realizat imediat în ce nenorocire intrasem și m-am dat cu capul de pereți. Nu mai aveam ce face, fatalitatea pusese laba pe mine. Căci proverbele nu sunt altceva decât legile fatalității, domnilor, dacă te-ai încadrat într-un proverb, musai să faci ce spune, altfel ești pierdut. Vorba ceea: de ce ți-e frică, tot nu scapi, sau ce ți-e scris, în frunte ți-e pus.

Trebuia, deci, neapărat să fur un bou. De unde? De unde bou în București? Totuși, mi-am zis, dacă sunt unii care cresc câini, porci, pisici, găini, foci, ciori și sticleți în casă, de ce n-ar fi unul care să crească un bou în apartament? Așa că am dat un anunț la ziar: „Caut un bou urgent pentru furat, natur, indiferent de vârstă sau culoare, telefonați la…"

Niciun răspuns. Ce mă fac, îmi ziceam, că trece timpul și trebuie musai să fur un bou. Atunci m-am urcat în „Opelul" meu personal, cumpărat din micile economii realizate la cosnița, și am dat o fugă în prima comună de lângă București. Am cercetat curte cu curte. Niciun bou. Vedeam biciclete, copii, rațe, motorete; boi — nu. Întreb pe un țăran: „dom'le, dar boi n-aveți pe-aici?" „Nu, zice el, că ne-am mecanizat. Da' pen' ce vă trebuie, ca să-l pozați său să-l pictați?" „Da, zic, vreau să-l fotografiez color". „Atunci vedeți că mai are o jigodie Mitică al' Tăfleață, ăla din cap' satului". Mă duc la omul respectiv, el nu era acasă, intru în curte și hai să fur boul. Când să ies cu el, se reped niște câini să mă sfâșie, apare și Mitică al' Tăfleață și începe să mă alerge cu un par.

Fug eu, fuge și el, un kilometru, doi, trei, simt că m-ajunge, scot o sută din mers, i-o las din mers, el o ia din mers, mă înjură din mers și eu îl salut din mers. Zic: cine-o mai încerca să fure un bou de la țăran, bou să se facă. Vin acasă și nevastă-mea îmi zice: „Măi, tembelule, ce-ai căutat tu la țară, când știi bine că lucrezi la abator și că vouă vă trec zilnic prin mâini atâția boi? De ce nu furi unul de-acolo?"

„Păi cum, zic, cum să-l fur?" Mă sfătuiesc cu un coleg de-al meu, adică chiar omul care lua cirezile în primire, și el zice:

„Îl faci pe unul din boi s-o ia razna, îl prinzi și-l furi, și-mi aduci pe urmă altul înapoi, indiferent cum o fi, să iasă la număr, că e metodă veche, o știu din bunici”. Așa am și făcut. Am ochit boul cel mai zdravăn și mai frumos, i-am făcut o injecție cu un stimulent, boul a luat-o la goană, eu l-am prins și asta a fost. Dar ce era în sufletul meu când am făcut chestia asta, numai eu știu. Simțeam că-mi crapă obrajii de rușine, îmi venea să mor. În clipele acelea aveam o ură de moarte împotriva fatalității și a proverbelor, îmi ziceam tot timpul în gând: fir-ați ale naibii de proverbe și cine m-a pus pe mine să fur un ou, mai bine mă ouam eu, că sunt și recidivist! Pe cuvântul meu dacă nu aveam lacrimi în ochi. Și-acum am, de-abia mă țin să nu plâng. Spuneți-mi, stimați judecători, cine a inventat proverbele astea nenorocite care te obligă să ajungi din om neom?

Individul isprăvi și începu să plângă. Plângeau și cei care se aflau în sală. Avocatul hohotea, curtea nu s-a putut stăpâni nici ea, s-a emoționat și s-a retras, ștergându-și lacrimile cu poalele robelor. Când s-a întors, a anunțat sentința: trei ani închisoare.

La care individul s-a ridicat, indignat, și-a zis:

— Dom-le, dar asta-i culmea!

Și așa era.

Țara lui Papură-Vodă

Nici prin cap nu ne trecea nouă, salariaților combinatului pentru împletituri complexe din papură, să facem o vizită în străinătate. Iată însă că, într-o bună zi, îmi sosi următoarea telegramă din partea directorului general de re sort din minister: „Vino urgent”. Atât eu, în calitate de director, cât și celelalte cadre de conducere sau de specialiști, am căzut brusc pe gânduri. Eram extrem de îngrijorați.

— E clar, a zis șeful serviciului control tehnic de calitate — și în clipa respectivă ne-am gândit cu toții la ultimul scandal înfiorător izbucnit în urma lansării pe piață de către combinatul nostru a unui lot de poșete de damă împletite din papură, poșete care, din cauză că papura nu fusese bine uscată, intrau imediat în putrefacție, producând o duhoare insuportabilă, astfel încât o cumpărătoare s-a exprimat în presă că, atunci când poartă o poșetă fabricată de noi, parcă ar avea agățată de braț o mlaștină.

În seara aceleiași zile am pornit spre București având inima cât un purice. Situația producției era atât de dezastruoasă, încât mă puteam aștepta la orice.

Toată noaptea am stat la fereastra vagonului și am meditat adânc: „Doamne, dacă ne desființează, ca nerentabili, nu de mine mi-e milă, ci de colectivul pe care l-am crescut”.

O singură speranță aveam: că cel ce mă chemase îmi fusese coleg de bancă la liceu. Va uita el, oare, în aceste împrejurări grele pentru combinatul nostru deficitar, că i-am suflat de atâtea ori la teze, că îi împrumutam adesea stiloul și guma și că ne citeam reciproc scrisorile de dragoste?

La sosire, în Gara de Nord, am dat un bacșiș gras ha malului și am strecurat zece lei în buzunarul unei țigănci. E o superstiție de care nu mă pot dezbăra: dacă dau bacșiș dimineața, îmi merge bine toată ziua.

După ce m-am ras la frizeria „Lido”, am intrat proaspăt și vesel în biroul directorului general. Acesta mi-a întins mâna cam posac, ceea ce m-a făcut să arborez și eu o figură gravă și întristată.

— Știu că stați foarte prost cu producția. Cel puțin studiați experiența străină la nivelul tehnicii mondiale? m-a întrebat.

— Da, tovarășe director general, o studiem sistematic.

Avem două abonamente colective la revista „Les împletitures des papures”.

— Uite, pentru a vă scoate din situația grea în care vă aflați, am hotărât să vă creăm posibilitatea să faceți o călătorie de studii în țara lui Papură-Vodă. Sunteți de acord?

— Tovarășe director general, vă mulțumesc în numele harnicului nostru colectiv și vă asigur că…

— Bine. Mâine să-mi comunici componența delegației pe care ai s-o conduci.

Vestea cea minunată a ajuns ca fulgerul în combinat și orășel. La sosire, în gară, toți salariații mă așteptau cu flori.

Am fost dus pe brațe până la mașină. O bucurie indescriptibilă se putea citi pe chipurile cadrelor de conducere, care au năvălit apoi în biroul meu.

— Acesta e un semn de caldă apreciere, nu? mă întreba adjunctul, cu lacrimile șiroind pe obraji.

— Liniștiți-vă! le-am spus, sobru. Liniștiți-vă! Acum trebuie să trecem la treabă.

Și, imediat, am procedat la alcătuirea delegației. Ca să nu iasă niciun fel de vorbe, adică să nu se spună că sunt subiectiv și părtinitor, am numit în delegație toate cadrele de conducere, adică toți șefii și toți adjuncții, inclusiv un fruntaș în producție, cu scop stimulativ. Am stabilit apoi, tot împreună, mijlocul de locomoție pe care urma să-l folosim.

După discuții sincere și uneori în contradictoriu, s-a ales va genul de dormit. Și deoarece s-a ajuns la concluzia că de legația noastră, formată din douăzeci de persoane, nu umple un vagon întreg, s-a ivit spontan propunerea de a lua și soțiile cu noi. Deși la început am fost șocat de îndrăzneala ideii, mai târziu am susținut-o și eu, pe considerentul că, decât să mâncăm hrană rece pe drum și să ne îmbolnăvim de stomac, e mai indicat și de preferat să avem soțiile lângă noi, soții care pot oricând improviza ceva cald, la reșou. În al doilea rând, mi-am zis, altfel se vor comporta din punct de vedere moral delegații, știind că în apropierea lor se afla ochiul necruțător al nevestelor.

În sfârșit, după pregătiri care au durat o lună de zile și în timpul cărora membrii delegației au fost scoși din produc ție, am plecat. Călătoria a decurs în mod plăcut și a durat două săptămâni, vreme în care am privit peisajele în colectiv, am făcut auziții la radio în colectiv, am jucat pietre în colectiv, am spus glume în colectiv, distrându-ne de minune.

Am ajuns în țara lui Papură-Vodă într-o minunată dimineață de vară, cu mult soare și cer senin, ceea ce a produs o desăvârșită bună dispoziție în sufletele delegației noastre.

După ce ne-am instalat cu toții într-un hotel confortabil și plăcut, ocupând un etaj întreg, am făcut o plimbare de agrement prin oraș. A doua zi, la propunerea uneia dintre soții, am hotărât să vizităm în mod organizat muzeele orașului, precum și celelalte monumente de artă, urmând ca, între timp, un membru al delegației noastre să se ocupe intens de organizarea vizitei de documentare la fabrica de papură din localitate. Vizitarea organizată a muzeelor și celorlalte monumente de artă nu ne-au luat decât patru zile, după care, la propunerea unei alte soții, am făcut o raită de câteva zile prin

magazine, fie pentru a face diferite cumpărături personale (fâșuri, rujuri, baticuri *etc.*), fie pentru a ne interesa de prețuri și a face diferite comparații și comentarii.

Abia în ziua a opta colegul nostru ne-a anunțat că, după ce a bâjbâit o săptămână pe străzile orașului (nefericitul era și miop), a descoperit, în sfârșit, fabrica de papură pe care trebuia s-o vizităm. A doua zi ne-am și prezentat acolo, dornici să ne însușim experiența și tehnica prelucrării papurii la nivel mondial. Am fost primiți cu amabilitate și cu aceeași amabilitate plimbați prin diferite secții. Din păcate, câteva dintre soții s-au plâns că au picioarele umflate, iar altele că se plictisesc, ceea ce ne-a determinat să scurtăm vizita și să mulțumim gazdelor pentru amabilitate. La hotel, seara, încercând să recapitulez cu membrii delegației învățămintele culese, am constatat, cu oarecare enervare, că niciunul din harnicii mei colaboratori nu cunoștea limba în care se dăduseră explicațiile în timpul vizitei în fabrică și că niciunul dintre ei nu și-a notat absolut nimic.

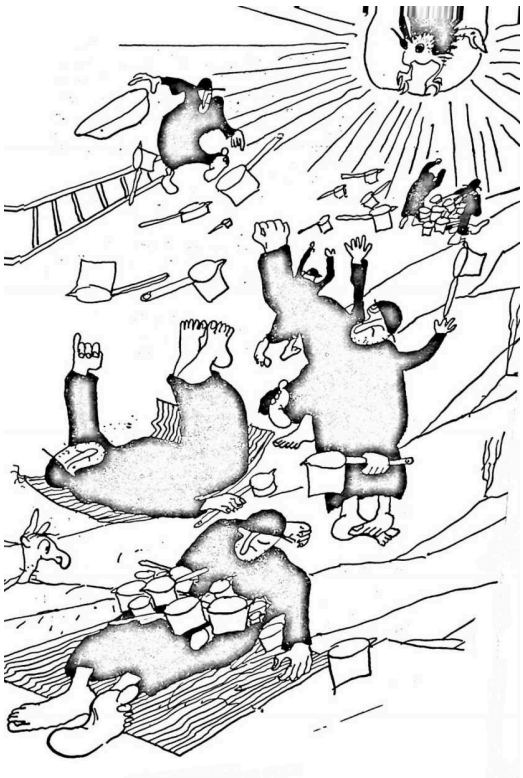

— Bine, măi tovarăși — le-am reproșat eu, pe bună dreptate — că nu știți limba e o lipsă obiectivă; dar de ce nu v-ați notat nimic din cele văzute și auzite? Putem noi, oare, atunci când facem o călătorie importantă de studii, cheltuind valută-forte, să ne bizuim doar pe memorie?!

Toți și-au plecat capetele, vinovați, și o clipă mi-a fost chiar milă de ei, mai ales că asistau și soțiile la această scenă neplăcută. În sfârșit, nu avea rost să repetăm vizita la fabrică, căci ne făceam de rușine, așa că le-am dat liber încă o zi pentru cumpărături personale.

În ultima zi am fost cu toții să facem o vizita protocolară lui Papură-Vodă. Marele suveran al papurii era îmbrăcat într-o hlamidă de papură, ședea pe un scaun de papură și fuma țigări de papură. El ne-a întrebat ce impresie ne-a făcut țara lui, iar noi i-am răspuns că, din punct de vedere al papurii, ne-a făcut o impresie corespunzătoare. După care i-am mulțumit pentru amabilitate și ne-am retras.

În aceeași seară, delegația noastră s-a îndreptat spre patrie.

Pe drum, am petrecut de minune, distrându-ne în colectiv cu ajutorul diferitelor jocuri de societate, povestind diferite impresii culese *etc.* Odată ajunși acasă, am împărtășit pe larg experiența câștigată întregului colectiv, colectiv care a primit astfel un mare ajutor în muncă.

De altfel, foarte curând, împletiturile noastre de papură luară un mare avânt.

Omul cu pila

La ora șase dimineața, când somnul cetățeanului capătă dulceața aceea vecină cu moartea, sună cineva la ușă. Deschid și mă aflu în fața unui bărbat care poartă pe chip o nesfârșită bunăvoință și o încredere oarbă în mine și care aduce cu el aerul acela vag romanțios al unui orășel de provincie trecut recent în rândul municipiilor. Omul mă îmbrățișează, mă pupă, îmi pune o gâscă în brațe și o damigeană în mână și se insinuează înăuntru. Cică vine din partea lui văru' Dinu, știu despre care văr e vorba? Nu? E un văr de-al doilea, de fapt, care nu e, de fapt, chiar văr cu mine, dar e căsătorit de fapt cu o verișoară de-a mea și are un mesaj din partea lui, ceva important, altfel n-ar fi venit așa de dimineață. Desfundă damigeana și umple două pahare, vorbește tare și-mi scoală toată casa. Desface portmoneul și scoate un bilet scris pe o filă de caiet de aritmetică pe care se află, în loc de ștampilă, o perfect rotundă pată de molan.

Citesc biletul: „Dragă Ionele, vezi că vine persoana la tine din partea mea și servește-l tu cum trebuie, bagă-i o pilă, că e de-al nostru și știe să recunoască dacă e cazul. Te pupă toți ai noștri și mai dă și tu pe la noi, că s-a limpezit vinu'".

Gâsca scapă din bucătărie și o ia razna prin casa, intră în camera copiilor, are o revelație bizară și începe să gâgâie de parcă ar anunța sfârșitul lumii.

Ce vrea omul, cu ce se-l servesc? Are un necaz, nu e mare lucru pentru mine, un fleac, nițică bunăvoința să am. Fi-su era nu știu ce magazioner la nu știu ce magazie, naiba știe cum s-a făcut că a uitat o țigară aprinsă lângă un bidon cu benzina, care bidon a sărit în văzduh și a ars magazia ca o lumânare, cu, marfă de vreo sută de mii în ea. Ce urma să fac eu. Să mă duc la tribunal, să umblu nițel prin dosar și să aranjez în așa fel încât să reiasă din piese că magazia a fost, de fapt, trăsnită de un trăsnet și așa a luat foc, să suporte ADAS-ul, că de-aia e ADAS. Bine, zic, dar vremea cum e afară? Vremea era cam senină, dar ce contează asta la relațiile mele, la poziția mea și la cât de respectat și de stimat sunt în respectivul municipiu, unde mă cunosc până și copiii? Orișicât, zic, dar de unde să scot eu fulgere din senin, că nu mă pricep, dar omul

zice că, dacă vreau, mă pricep, să las totul și să vin cu el, că-mi plătește trenul și tot ce consum, că mă roagă foarte mult vărul Dinu și că el, omul, nu pleacă fără mine, chiar dacă știe că se pune de-a curmezișul în fața ușii.

N-am încotro, dau la o parte aniversarea soției, o las melancolică la fereastră, cu gâsca în brațe, și plec cu omul. Discut acolo cu cine trebuie și aflu că fi-su, magazionerul, nu aruncase el țigara chiar la întâmplare, că nu era nebun dar tocmai trebuia să-i pice în control niște revizori și când au venit aceștia, au controlat cenușa și scrumul. Deci pica complet chestia cu fulgerul. Totuși, zice el, n-aș putea să vorbesc eu cu tov. Topor de la meteorologie să schimbe buletinul meteorologic și să zică cum că în ziua respectivă ar fi putut să fulgere chiar dacă era senin? Bine, zic, lasă că aranjez eu cu Topor, că-l cunosc și, profitând de neatenția lui, fug la gară, el după mine, sar din mers într-un marfar și scap. Ajungând acasă, dublez broasca la ușă și dau dispoziție să nu se mai deschidă la nimeni.

Dar peste o săptămână, la ora cinci și un sfert dimineața, când tocmai visam ceva frumos și color, sună cineva la ușă.

Întreb, zice că e poșta, aveți o telegramă, nu vă speriați că e de bine, deschid și am în față aceeași persoană. Hai că te-am păcălit, zice el, și intră cu o găină la subțioară, o porumbacă simpatică a naibii: cum s-a văzut înăuntru, parcă era la ea acasă, s-a urcat direct pe televizor și s-a scuturat de purici. Ce-am aranjat cu Topor? Zic: nimic, e încăpățânat, o ține pe-a lui, cică senin a fost, senin rămâne, nu schimbă nimic. Nu mă lăsa, zice aducătorul porumbacei, că mama lui ar suferi groaznic dacă l-ar închide pe bietul copil, are tensiune și există o soluție: să vorbesc cu un doctor care să-l declare pe magazioner nebun și iresponsabil, că tot se uită el cam cruciș și o ia cam razna primăvara, când apar asteniile. Du-te, zic, că încerc. Nu, zice, aștept aici. Pe la prânz reușesc să-l scot afară, zicându-i că nu se poate deocamdată și să revină mâine.

Nu mai dau drumul la ușă o săptămână, stau ascuns sub plapumă și, când ies, ies numai pe fereastră. Dar cine mă prinde de mânecă la colțul străzii peste zece zile, când trebuie musai să mă duc la o nuntă? El! zice: Ionele, hai c-am găsit soluția, totul e să ai bunăvoință, că n-o fi degeaba, uite, aici, în sacoșă, am un purcel de

sărbători, e așa de blând și de rasă, că-ți vine să-l mănânci de viu. Al tău e. Zice: uite ce faci, că e simplu. Îl înfiezi pe fiu-miu și atunci nu se mai leagă nimeni de el, că ești prea stimat și prețuit. Vii acolo și le zici: dom'le, dacă vă legați de fiu-miu, fac un scandal monstru. Poate c-or să fie ceva dificultăți la notariat, când facem actele, pentru că el e mai în vârstă cu cinci ani ca tine și s-ar putea ca birocrații să zică: cum, dom'le, fiul mai mare ca tatăl? Dar ce contează, dacă tu-l iubești și vrei să —, înfiezi, să-l ai alături de tine? Că pe urmă, după ce scapa, poți să te superi pe el și să-l desfiezi.

Mă ia o amețeală, mă reazem de-un zid, apoi mă reped, iau purcelul, îl mușc de coadă, îmi sfâșii hainele de pe mine și. Urlu: „Dom-le, lasă-mă dracului în pace!" Fug, mă împiedic, îmi rup un dinte, ajung acasă, chem un camion, în care strictul necesar și mă mut la soacră-mea, în Titan. E cam înghesuială, stăm patru într-o cameră, dar poate că aici nu m-o mai găsi individul, am un pic de liniște și pot să-mi văd de treburi. Plus că am angajat un câine cu ziua, care sta la ușă și mă păzește.

Dar, în clipa când scriu aceste rânduri și caut un final rezonabil, cineva sună la ușă insistent. Și știți care e culmea?

Câinele se gudură.

Umorul la domiciliu

Răsfoind rubrica de mică publicitate a unui ziar, nevastă-mea îmi zice:

— Ce-ar fi să câștigi și tu un ban de revelion? Uite ce scrie aici: „Cooperativa *Umorul la domiciliu* angajează definitiv sau temporar umoriști profesioniști sau seini pentru a fi livrați clienților la domiciliu pe perioada sărbătorilor de iarnă”.

Într-adevăr, făcându-ne noi câteva socoteli sumare, a reieșit că familia ar fi mult mai câștigată, din toate punctele de vedere, dacă aș lipsi de acasă în noaptea de revelion și, în general, dacă mi-aș găsi un serviciu.

— Încearcă, mi-a zis soția, iar eu am înțeles din felul în care mi-a vorbit că se referă la pasa destul de proastă în care mă aflam cu scrisul de circa șase luni.

Mă prezint la respectiva cooperativă și mi se dau mai multe formulare pentru a fi completate, unele având rubrici de genul acesta: „Numele, prenumele și renumele”, „de la cine a moștenit simțul umorului, pe ce bază și de ce”, „dacă râde în somn și de ce” *etc.* În plus, a trebuit să fac mai multe analize medicale (fund de ochi, urină, VSH, Wassermann *etc.*) pentru a primi în final avizul necesar: „Normal, apt pentru angajare”. Dispecerul, un tip destul de gras și de acru, căruia nu i-am fost simpatic de la bun început, m-a anunțat ca voi angajat doar ca zilier. Nici măcar stagiar?! De ce? Am întrebat. Trebuie să mi se verifice posibilitățile și antecedentele, mi s-a spus. În acest sens, pentru noaptea de revelion am fost repartizat, cu încă un angajat temporar, să organizăm programul distractiv în cadrul a trei familii.

Colegul meu, epigramist ieșit la pensie, părea o ființă optimista.

— Dragă, mi-a zis el, eu colaborez cu această cooperativa de mai mulți ani și pot spune că uneori am tras foloase foarte consistente de pe urma ei. Nu mai departe de anul trecut, o familie acum decedată într-un incendiu, pe care am distrat-o de minune, mi-a dăruit, pe lângă spezele bănești, și o bucată de purcel peste care cineva turnase petrosin în loc de untdelemn, dar care bucată, bine spălată cu săpun, a putut fi consumată de către familia mea cu o reala plăcere.

La orele nouă seara eram deja prezenți la ușa primei familii. Ni s-a deschis foarte greu, iar când ni s-a deschis am fost confundați cu gunoierii și ni s-a înmânat la fiecare câte un leu. A trebuit să sunăm din nou, cu insistență, să explicăm de unde suntem și ce scop avem, pentru a fi primiți înăuntru. Era vorba de o familie compusă din zece persoane, majoritatea trecute simțitor de prima parte a vieții, ființe sobre, pensionare cu titluri în diferite științe și chiar arte. Ne-au privit îndelung și în tăcere, după care cineva, care părea chiriaș principal și șef de masă, ne-a zis scurt: dați-i drumul. Firește, i-am dat drumul adică am început să ne producem, fiecare după posibilități. Eu am zis câteva bancuri seci din ciclul lordului distrat, glume verificate în decursul anilor în fața a tot felul de intelectuali, glume care se dovedeau fără excepție irezistibile. De astă dată nu a zâmbit nimeni. Imediat, colegul meu a abordat un repertoriu mai gros și mai suculent, adică bancuri cu poante explozive, la care ar urla și un surdo-mut. Ei bine, distinșii noștri clienți continuau să nu schițeze niciun zâmbet și să ne privească cu acea silă reținută și distinsă cu care privește un savant o reptilă scârboasă. Panicați și complexați de această primire răcoroasă, am lansat numărul meu cel mai rezistent, păstrat anume pentru situațiile cele mai disperate, numărul care produce întotdeauna o stare comică irezistibilă și care constă din scoaterea unei foarfeci bine ascuțite și din tăierea cravatelor și reverelor clienților, sfârtecarea pantalonilor și a izmenelor *etc.*
Poate vă imaginați că această haită de ciocli a scos măcar de astă dată vreun zâmbet? Vă înșelați. Ei s-au privit unii pe alții, intrigați, după care unul, nu chiar cel mai bătrân, dar cel mai zdravăn, cu alură de fost campion continental la categoria grea, ne-a luat de gulere, ne-a lovit cap în cap, ne-a sfâșiat hainele de pe noi, după care ne-a aruncat pe scări fără niciun cuvânt. Da, fără niciun cuvânt. Fără nicio înjurătură.

Cealaltă familie la care ne-am prezentat era o familie foarte tânără, care ne aștepta cu ușa deschisă. După ce ni s-a oferit câte o gustare, ni s-a spus: dați-i drumul. Am început, firește, cu ciclul de bancuri seci despre lordul distrat: „Într-o zi, lordul John intră în bibliotecă și…” Atât am apucat să spun și tipii au început să râdă ca demenții. De ce? Nu știu. Nu apucam să spun două cuvinte, pentru că tipii izbuc ne-au în râs. Abia puțin mai târziu colegul mi-a dat de

înțeles că indivizii știau bancurile respective și că din această prin cină râdeau. Așa mi s-a întâmplat și la celelalte cicluri, pe care de asemenea le știau, așa i s-a întâmplat și colegului meu.
În sfârșit, după o oră, în care respectiva familie a râs pe săturate, am fost întrebați: „Dar voi ceva nou nu știți?” Știam, sigur că știam și ceva nou, știam tot ce era nou pe piață în materie de haz, dar, de fiecare dată, tipii râdeau de la prima frază. Le știau. Și nu am înțeles de ce au închiriat doi umoriști, din moment ce erau mai pricepuți decât noi și de ce, fiind totuși niște oameni cu simțul umorului, au procedat așa cum au procedat, adică ne-au dat pe ușa blocului afară, cu șuturi în spate. În plus, au dat și telefon la cooperativă, zicând textual: „De unde i-ați găsit pe tâmpiții ăștia?”

În fine, pe la ora trei din noapte, adică atunci când revelionul era în toi, am ajuns și la cea de-a treia familie, o familie care putea fi acuzată de orice, în afară de faptul că nu era suficient de beată, inclusiv un câine lup alsacian care, încă de la intrare, a simțit o plăcere personală din a ne linge pe obraji, mârâind feroce la orice încercare din partea noastră de a-l potoli. Ceea ce n-am înțeles noi de la început a fost faptul că am fost puși imediat să servim desertul la masă, un chelner gras și agresiv adresându-ne tot timpul comenzi și cuvinte dure, pentru ca mai târziu să fim trimiși la bucătărie și puși să spălăm vasele. Abia mai spre ziuă, când șeful familiei respective dădea telefon la sediul cooperativei „Umorul la domiciliu” pentru a întreba de ce nu sosesc cei doi umoriști comandați, s-a lămurit confuzia: fuseserăm luați drept cei doi tineri debarasori ceruți de la o altă cooperativă care se ocupa cu servirea și deservirea la domiciliu.

Pe la ora șase dimineața m-am întors acasă, frânt de oboseală și flămând mort. Familia mea dormea, drept pentru care soția a zbierat la mine în timp ce mă descălțam: „Mai încet, nesimțitule!”

Peste câteva zile am fost chemat la sediul cooperativei „Umorul la domiciliu”. Cu acest prilej am fost anunțat că am o imputație de trei mii opt sute cincizeci și șase de lei, adică mai multe costume de haine, numeroase farfurii și un câine de rasă, care a decedat, totul pe din două cu colegul meu, epigramistul. Am plătit suma, dar n-am înțeles un lucru: de ce ni s-a imputat câinele?

Pompierul și opera

Terminând recent o carte, aveam sentimentul că mi-am scris opera vieții. De mult o țineam în mine, clocotind sub flacăra ei mistuitoare, de mult simțeam că e, în sfârșit, timpul să comunic lumii înconjurătoare ce știu despre ea și ce părere am despre ea. Opul nu era masiv, dar era dens de idei, colcăia de probleme. Era. Desigur, o operă artistică, știam că va avea ecou, că voi da lovitura. Am predat-o imediat unei instituții care se ocupă cu răspândirea operelor literare originale și așteptam publicarea. Dar nu trecură decât câteva zile de la predarea obiectului și aud că sună cineva la ușă. Deschid și intră un tip mărunt, plinuț și cu ochelari, care mă măsoară cu privirea de sus până jos și-mi zice sever:

— Dumneata ești maestrul cutare?

— Păi da. Zic.

— Păi să stăm de vorbă, zice, și se instalează la biroul meu, scoate din servietă un dosar și începe să-l răsfoiască, muindu-și degetul pe limbă. Va să zică dumneata ai compus o recentă operă artistică?

— Mai mult literară, precizez, gândindu-mă cam de unde ar putea fi tipul și ce dorește să-mi reproșeze.

Zice:

— În lucrarea dumitale există un fragment care se referă la activitatea instituției noastre și pe chestia asta va trebui să stăm de vorbă. Conducerea instituției a analizat fragmentul și a decis că acesta este eronat, greșit orientat și trebuie radiat. Este vorba despre ADAS.

— ADAS?! Fii dom-le, serios, zic. N-am scris eu despre așa ceva în opera mea!

— Ba da. Citez: „Deși avea o asigurare pe viață și era burdușit de certitudini, Ionescu muri ca un tâmpit, în timp ce dormea și visa canguri”. Ce vrei mata să spui cu asta? Că un individ care face o asigurare pe viață e un tâmpit?

— Nu. Tâmpenia lui nu avea nicio legătură cu asigurarea.

— Din text, nu reiese chestia asta. Nu reiese nici faptul că el a murit liniștit și împăcat sufletește, știind că lasă familiei toate beneficiile care decurg din asigurare. Și nici faptul că ADAS-ul îi

asigură înmormântarea. De ce vrei să faci mata p proastă propagandă instituției noastre? Mala ești asigurat?

— Încă nu.

— Se vede că ești străin de problemă. Scoți fragmentul și abia după aceea publici opera.

— Nu-l scot!

— Ba da, îl scoți!

Deci el zicea să-l scot, eu nu, și așa ne-am ciorovăit vreo oră, până când mi-am ieșit din mână, i-am îndesat o duzină de pumni în ceafă și l-am aruncat pe ușă afară. Eram furios ca o fiară. Ia uite, domnule, cine vine să-mi dea mie sfaturi cu privire la opera mea literară!

A doua zi, dis-de-dimineață, sună cineva la ușă.

Iau un picior de scaun în mână, deschid, dau să-l pocnesc pe individul de la ADAS. dar nu era el. Era un tip înalt, delicat și politicos, tot cu ochelari.

— De unde ești? întreb eu. Cu piciorul de scaun ridicat, gata să lovesc.

— De la Loto-Pronosport.

— Și ce dorești?

— Să stăm de vorbă.

Individul se strecoară înăuntru, se așază, scoate din servietă un dosar și zice:

— Mata ai compus recent o operă literară în care te referi și la activitatea I.S. Loto-Pronosport, ceea ce noi îți mulțumim pentru atenție. Am citit fragmentul respectiv și avem să-ți facem ci te va propuneri de îmbunătățire. Un personaj zice la pagina 67, aliniatul doi: „Am rupt la lozuri în plic până am făcut bășici la dește. Și singurul câștigător era cu nud trage o dală. Să mai trag o dală? Cu ce? Cu pușca?!” întrebarea numărul unu: ce semnificație are această replică? întrebarea numărul doi: de ce te-ai oprit tocmai la un aspect negativ și nesemnificativ. Când recent o tânără casnică din județul Buzău a câștigat la loz în plic un „Trabant”? întrebarea numărul doi și jumătate: de ce nu le duci mala până în județul Buzău să stai de vorbă cu ea. Să scrii despre ea Că-ți asigurăm noi transportul? întrebarea numărul trei: de ce zici că lozurile fac bășici. la de gete? Ca să dai de înțeles că hârtia pe care sâni tipărite nu e

de bună calitate? Întrebarea numărul patru: de ce spui că tipului îi vine să tragă cu pușca după ce joacă la loz în plic? Patru și jumătate: era cumva vânător? Patru. Și trei sferturi: de ce nu specifici și de ce creezi confuzii? Fii amabil și refă fragmentul.

Am în casă, pentru orice eventualitate, un pistol de tip turcesc, de pe vremea pandurilor, piesă du muzeu unică. Îl iau din panoplie și mă îndrept fioros spre pronosportist:

— Ieși, că trag!

— Ești nebun? mă întreabă el, sincer.

— Da. Zic, și privirea mea probabil că l-a convins, pentru că a ieșit de-a-ndoaselea.

Peste o oră sună iar cineva la ușă. Nu era nici adasistul, nici pronosportistul, era altul, se recomandă ca fiind de la T.A.P.L., șef al sectorului de propagandă, un tip zdravăn, bine legat, îmi dau seama că aici nu mai am nicio șansă să mă descurc cu forța fizică, trebuie să lucrez blând. Omul T.A.P.L.-ului avea și el asupra lui un fragment din opera mea, în care activitatea acestei instituții de alimentație publică era prezentată într-o lumină nefavorabilă, falsă și denigratoare. Citatul suna astfel: „Gigel ceru o friptură de curcan pe varză, ospătarul sosi cu ea peste o oră, dormind în picioare, se împiedică de frapieră, scăpă porția pe masă, se trezi brusc și avu următoarea. Remarcă de haz: Nu v-am adus curcan pe varză, ci varză pe curcan. Apoi râse prostește, demascându-și în chip neplăcut gravele lipsuri ce le avea în dantură și educație.” TAPL-istul extrăgea de aici concluzia că eu prezint lucrătorii din alimentația publică într-o lumină grotescă, folosind un umor de calitate îndoielnică, reproșând unui om al muncii cu venituri modeste lipsa unor măsele, ceea ce dovedește din partea mea un cinism inadmisibil. Atunci de ce ne mai mirăm că pe trimestrul în curs T.A.P.L.-ul nu și-a făcut planul, dacă eu prezint publicului astfel de aspecte deformate? Adică eu, fiindcă veni vorba, nu am niciun fel de lipsuri și defecte în activitate? Nu am niciun fel de lipsuri în dantură? Ia să deschid gura, să vadă și el.

Am scăpat, promițându-i că voi medita asupra observațiilor și că voi scrie în curând o nouă operă de anvergură, în care munca ospătarilor va fi prezentată mai optimist.

M-am baricadat în casă, n-am mai deschis la nimeni, dar a doua zi, când m-am dus în colț să-mi cumpăr iaurtul, m-au prins de mânecă doi tipi de la ICRAL și de la spălătoria chimică „Luceafărul”, care mă pândeau la ușă de două zile. Fuseseră trimiși de către respectivele instituții ca să stea de vorbă cu mine pentru a mă convinge să refac, să reduc sau să radiez acele fragmente în care un personaj avea găuri în acoperișul casei și umbla cu cămașa mur dară. De ce nu ni s-a adresat nouă, ICRAL-ului, dacă avea găuri în acoperiș, unde e cererea lui, la ce nu măr a fost înregistrată, de ce umblă cu cămașa mur dară, de ce n-a dat-o la spălătoria „Luceafărul” să i-o facem lună? Indivizii fiind doi la număr și bine făcuți fizicește, nu aveam curajul să mă reped cu scaunul sau cu pistolul asupra lor, așa că le-am ținut un scurt curs popular despre ficțiune, adevăr artist tic, despre veridic și verosimil, despre fantezie, me taforă și alte drăcii de genul acesta, după care cei doi mi-au cerut o promisiune scrisă că voi revedea opera în sensul observațiilor lor și au plecat.

În noaptea următoare nu am avut somn. Diferite idei și gânduri contradictorii mă străpungeau din di ferite direcții. Adică, eram sau nu eram vinovat față de acești oameni? Aveam eu dreptul să-i prezint în opera mea după bunul meu plac, jignindu-i și întristându-l? Fină unde poate merge libertatea de creație?

La un moment dat. Privirea mea distinse la fereastră o culoare roșie-portocalie. Era o flacără; O flacără vie, adevărată. Casa mea ardea! Cuprins de o panică neomenească, am început să strig după ajutor. Peste exact două minute, ușa de la intrare se făcu țăndări și prin spațiul respectiv intră un pompier extrem de bine echipat.

— Domnule, strig, dumneata ești pompier?

— Voluntar, răspunse el, cu o mândrie vizibilă.

— Salvează-mă. Mi-a luat casa foc.

— Un moment, spuse el, și se așează pe un fotoliu, cu tulumba alături. Să nu producem panică. Avem ceva de discutat.

— Te rog, zic eu, îngrozit. Despre ce e vorba?

— Dumneata ai scris recent o operă literară în care ataci unele aspecte din activitatea pompierilor voluntari…

În clipa următoare am început să-mi smulg părul din cap cu o sinceritate demențială.

— Iertați-mă! Fără să vreau… Am fost inconștient… Furat de inspirație… De stil și metaforă…Lua-le-ar mama dracului să le ia !

— Auzi, zice pompierul, avizat. Pe mine să nu mă iei cu cioace. Ia să citim fragmentul. „Tânărul pompier voluntar Vasile s-a deplasat de bunăvoie la locul incendiului, s-a urcat — la etajul doi, a smuls din flăcări o tânără brunetă ca focul, după care, profitând de fumăraie, a început să o sărute insistent pe gură, în timp ce ea protesta, formal: «dragă, nu e momentul»”. Ce vrei să spui dumneata cu asta? Că pom pierii voluntari se folosesc de incendii pentru a fura câte un sărut, ca la periniță?

Între timp, focul intrase în casă, lichidând, nesățios, mobile și covoare, manuscrise și alte boarfe intelectuale.

— Dragul meu, am strigat către pompier, turbat de spaimă, te rog să mă ierți! N-am să mai fac! Salvează-mă !

— Ai merita să te las să devii mangal, îmi zise el, cu o scârbă organică. Scriitorule!

După care mă înșfăcă la subțioară, ca pe un balot, și plecă cu mine pe scări, calm și viteaz. În acest timp, eu îi sărutam mâinile, bâiguind. Penibil:

— Mersi, dragul meu. Mersi. Te fac pozitiv, te fac celebru…

SUMAR

Prețul 2
Nervi 5
Personajul 7
Vrăbiuța 10
Sinceritate 11
Cura de vulgaritate 15
Hoțul 17
Liber 19
Bițu 21
Agenda 23
Logodnicii 26
Broscuța 29
Dragoste bolnavă 31
În audiență 34
Galbenă și carpenă 36
Farfuriștii 38
Amor tâmpit 41
Boul și viței 43
Demonstrația 45
Invitație 48
Povestea câinelui 50
„Puterea dragostei” 52
Refacerea vieții 56
Preșul 58
Fotbalul e un joc de bărbați 61
Păcatul vitezei 66
Mugurel 68
Inventatorul 70
Înțeleptul 73
Teribilismul 75
Nepotrivire de caracter 77
Lupul și năravul 80
Vecinii 82
Cine fură azi un ou 84
Țara lui Papură-Vodă 88

Omul cu pila 91
Umorul la domiciliu 93
Pompierul și opera 95